

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน
ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
ปีการศึกษา 2563

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

จัดทำโดย   สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
   สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
   กระทรวงศึกษาธิการ
   โทร 0 2288 5774

ปีที่จัดทำ   พ.ศ. 2565

ISBN (e-book)   978-616-564-135-7

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ หลักการ บนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย สากลและความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม การประเมินพัฒนาการ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เต็มตามศักยภาพ จึงจัดให้มีการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่องในทุกสองปีการศึกษา เพื่อเป็นการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน ว่าบรรลุตามจุดหมายและมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ ซึ่งในปีการศึกษา 2563 ได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการและจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 โดยนำเสนอผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนในระดับประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาทุกแห่ง ศึกษาานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ช่วยให้การประเมินพัฒนาการนักเรียนในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษาานิเทศก์ และครูผู้สอนที่ร่วมดำเนินการพัฒนาเครื่องมือการประเมินพัฒนาการและจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ สามารถเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าต่อไป

(นายอัมพร พิณะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
ความสำคัญของการประเมิน.....	2
ขอบเขตการประเมิน.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	8
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	19
การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย.....	24
แผนแม่บทกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
ขอบเขตการประเมิน.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ระดับประเทศ.....	55
ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน.....	56
ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการประเมินพัฒนาการ.....	85
ผลการประเมินพัฒนาการ ระดับประเทศ.....	85
ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน	85
ผลการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร	
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	87
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	
พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ระดับเขตตรวจราชการ	
ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....	105
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียน	
ที่จบหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563.....	121
ภาคผนวก ค คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	
พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563.....	122
ภาคผนวก ง ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียน	
ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563.....	153
ภาคผนวก จ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบ	
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563.....	198
รายชื่อคณะทำงาน.....	200

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1	เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง.....	43
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียนและเพศ..	43
ตาราง 3	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ.....	55
ตาราง 4	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ.....	55
ตาราง 5	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ.....	56
ตาราง 6	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	57
ตาราง 7	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	59
ตาราง 8	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการ รายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	62
ตาราง 9	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้.....	63
ตาราง 10	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้.....	64
ตาราง 11	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้.....	65
ตาราง 12	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้.....	66
ตาราง 13	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์	67
ตาราง 14	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึง ประสงค์.....	68
ตาราง 15	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์	69
ตาราง 16	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึง ประสงค์.....	70
ตาราง 17	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการรายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภท โรงเรียน.....	72
ตาราง 18	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	74
ตาราง 19	ร้อยละนักเรียนด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ (น้ำหนักเทียบอายุ ส่วนสูงเทียบ อายุ และน้ำหนักเทียบส่วนสูง) จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง 20 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	77
ตาราง 21 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้และสภาพที่ พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	79
ตาราง 22 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้และ สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	82
ตาราง 23 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตตรวจราชการ.....	105
ตาราง 24 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามจังหวัด.....	107
ตาราง 25 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....	111
ตาราง 26 การใช้ดัชนีร่วมในการแปลผลภาวะโภชนาการหรือการเจริญเติบโต.....	196

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ.....	55
ภาพ 2 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ.....	56
ภาพ 3 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	58
ภาพ 4 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	60

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กทุกสังกัด นำไปใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กและบริบทท้องถิ่น โดยกำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า “การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยแรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 2)

การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3 - 6 ปี อันเป็นเป้าหมายในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ผู้สอนต้องนำไปจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน และดำเนินการประเมินพัฒนาการเพื่อสะท้อนคุณภาพของเด็กปฐมวัยที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมและความสามารถของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการนำมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง นำเสนอผลการพัฒนาให้ผู้ปกครองทราบความก้าวหน้า พร้อมทั้งให้ความรู้แนวทางการพัฒนาเด็ก เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 41 - 43)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในความสำคัญของการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และดำเนินการประเมินพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องทุกกรอบ 2 ปีการศึกษา ทั้งนี้ปีการศึกษา 2561 ได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นปีการศึกษาแรก ซึ่งมีผลการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ ในภาพรวมทุกด้านนักเรียนส่วนใหญ่

มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 87.00 ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 13.00 เมื่อจำแนกตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.96 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 95.80 พัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 76.12 และ พัฒนาการด้านร่างกายร้อยละ 74.69

ปีการศึกษา 2563 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมระดับประเทศ เขตตรวจราชการจังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

3. ความสำคัญของการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 เป็นกระบวนการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะ พฤติกรรม ความสามารถในด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพที่กำหนด เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. ขอบเขตการประเมิน

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบเนื้อหาในการประเมินประกอบด้วยพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 420,336 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 26,042 โรงเรียน (ที่มา: จากสถิติทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563 สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14,652 คน จำนวน 2,361 โรงเรียน โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) แยกตามประเภทและขนาดของโรงเรียน ดังนี้

2.1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียนๆ ละ 2 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 972 คน

2.2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 1,098 คน

2.3) โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ (ที่มีใช้โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดและโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 733 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 4,398 คน

2.4) โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1,364 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 8,184 คน โดยเขตพื้นที่การศึกษาสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การกำหนดจำนวนโรงเรียน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 1223/2560 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2560

นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 หมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563

โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด หมายถึง หมายถึงโรงเรียนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยที่มีศักยภาพ สามารถเป็นที่เล็งในการชี้แนะ ดำเนินการวิจัย และช่วยเหลือพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้แก่สถานศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพขึ้น ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศให้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน ณ วันที่ 13 กันยายน 2555

โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง โรงเรียนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยที่มีศักยภาพ สามารถเป็นที่เล็งในการชี้แนะ ดำเนินการวิจัย และช่วยเหลือพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้แก่สถานศึกษาอื่น ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพขึ้น ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศให้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียน ณ วันที่ 13 กันยายน 2555

โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ มุ่งสนับสนุนเด็กทุกประเภท และเน้นการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์ประสานงาน ให้บริการทางวิชาการ เป็นแหล่งศึกษา วิจัย ทดลอง และพัฒนาการศึกษาปฐมวัยให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน และสังคมตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ ศธ 04006/3041 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2547 จำนวน 943 โรงเรียน

โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 - 3 (อายุ 3 - 6 ปี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน หมายถึง ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แบ่งเป็นพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง นักเรียนมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยพิจารณาจาก

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง ของนักเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย ปี พ.ศ. 2542 ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ได้แก่ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง และล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ได้แก่ เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

1.4 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ได้แก่ เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

1.5 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ได้แก่ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ และเขียนรูปร่างเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง นักเรียนมีสุขภาพจิตดีและมีความสุข ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม โดยพิจารณาจาก

2.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

2.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ กล้าพูด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ และแสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

2.3 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว ได้แก่ สนใจมีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี และสนใจมีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

2.4 ซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

2.5 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ได้แก่ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

2.6 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้แก่ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

2.7 มีความรับผิดชอบ ได้แก่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

3. พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง นักเรียนมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพิจารณาจาก

3.1 ช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ได้แก่ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

3.2 มีวินัยในตนเอง ได้แก่ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง และเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

3.3 ประหยัดและพอเพียง ได้แก่ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

3.4 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทิ้งขยะได้ถูกที่

3.5 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ได้แก่ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ และกล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

3.6 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

3.7 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ได้แก่ เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

3.8 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยมีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยพิจารณาจาก

4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้แก่ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง และเล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

4.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ ได้แก่ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการใช้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ และเขียนชื่อของตนเองตามแบบ

4.3 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ได้แก่ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ และเรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

4.4 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล ได้แก่ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง และคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

4.5 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้แก่ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับ ผลที่เกิดขึ้น และระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

4.6 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

4.7 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

4.8 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ได้แก่ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

4.9 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ได้แก่ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลายด้วยตนเอง

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 เป็นสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา ปฐมวัยต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
  - 1.1 หลักการ
  - 1.2 จุดหมาย
  - 1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์
  - 1.4 สภาพที่พึงประสงค์
  - 1.5 การจัดประสบการณ์
  - 1.6 การประเมินพัฒนาการ
2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
  - 2.1 ความหมายของพัฒนาการ
  - 2.2 หลักพัฒนาการ
  - 2.3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
3. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
  - 3.1 ความหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
  - 3.2 จุดมุ่งหมายการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
  - 3.3 หลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
  - 3.4 รูปแบบการประเมินพัฒนาการ
  - 3.5 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ
4. แผนแม่บทกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ หลักการ บนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากล และความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดูและการ พัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม และการประเมินพัฒนาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เต็มตามศักยภาพ

เอกสารนี้จึงขอเสนอสาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ซึ่งมีสาระโดยสังเขป ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 26 - 48)

1.1 หลักการ

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญคือ

- 1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
- 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
- 3) ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
- 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
- 5) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษา กับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

- 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
- 2) สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
- 3) มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- 4) มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

- 1) พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
- 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- 3) พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้
ได้เหมาะสมกับวัย

1.4 ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐาน พัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก ซึ่งในเอกสารนี้จะกล่าวถึงเฉพาะสภาพที่พึงประสงค์ในช่วง อายุ 5 - 6 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยมีรายละเอียดของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี (ต่อ)	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง 1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา 1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ 2.2.2 เขียนรูปร่างสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ
	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
	7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	8.2.2 ยิ้ม ทักทาย หรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส 10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป 10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
	10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 5 - 6 ปี
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

1.5 การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น ด้วยการให้เด็กลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา การจัดประสบการณ์จะต้องไม่จัดเป็นรายวิชา และครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ทั้งนี้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 41) กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์และการจัดกิจกรรมประจำวัน ไว้ดังนี้

1.5.1 แนวทางการจัดประสบการณ์

- 1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 3) จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- 4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- 5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน
- 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก
- 7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 8) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
- 9) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน
- 10) จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

1.5.2 การจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี สามารถนำมาจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ กิจกรรมประจำวันเป็นการช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร

เมื่อใด และอย่างไร สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ ควรจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการและขอบข่ายของกิจกรรม ดังนี้

1) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันจะต้องคำนึงถึงอายุและความสนใจของเด็กแต่ละช่วงวัย ดังนี้

(1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น เด็กวัย 5 - 6 ปี มีความสนใจประมาณ 15 - 20 นาที

(2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

(3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นอย่างเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักการเลือก ตัดสินใจคิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ อาจใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาที เช่น กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

(4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ สิ่งที่สำคัญคือต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

(1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ การประสานสัมพันธ์ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอย่างอิสระ และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

(2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ - นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้อย่างคล่องแคล่ว โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว

(3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่างๆ

ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

(4) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

(5) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สังเกต จำแนกเปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาสถานศึกษา เล่นเกมการศึกษา ฝึกแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่

(6) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

(7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำเล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

3) การจัดตารางประจำวัน

การจัดตารางประจำวันนั้นควรจัดให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 67 - 81)

(1) กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆ มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

(2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการฟัง การพูด การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกัน และการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้

(3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ตามความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ

(4) กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่นอย่างอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ซึ่งพื้นที่หรือมุมต่างๆ เหล่านี้ เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรี ตามความสนใจและความต้องการของเด็ก หรือเด็กอาจจะเลือกทำกิจกรรมที่ครูจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส

(5) กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนเพื่อเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลัง และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่นของท้องถิ่น

(6) เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานการศึกษา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ

1.6 การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็ก ต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1.6.1 วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ

1.6.2 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน

1.6.3 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี

1.6.4 ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายไม่ควรใช้แบบทดสอบ

1.6.5 สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึก พฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นกรอบแนวทางหรือทิศทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กอย่างเป็นองค์รวมครอบคลุมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ได้กำหนดจุดหมายและมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อสถานศึกษานำไปใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและการประเมินเด็กให้บรรลุตามคุณภาพ

2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พัฒนาการของเด็กจะมีลำดับขั้นตอนในลักษณะเดียวกันตามวัยของเด็กแต่อัตราการเจริญเติบโต และระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆ ของเด็กแต่ละคนอาจแตกต่างกันได้ โดยในขั้นตอนแรกๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการประกอบด้วย ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน รวมทั้งส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละด้าน อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกาย อธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน ทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมระบุว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เคารพผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา อธิบายว่า เด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริม ฝึกระวัง และช่วยแก้ไขปัญหาให้เด็กได้พัฒนาจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการได้ชัดเจนขึ้น

2.1 ความหมายของพัฒนาการ

นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของ “พัฒนาการ” ไว้ดังนี้

มาส์โซเกลีย (1977, อ้างถึงใน เยาวพา เดชะคุปต์, 2542 : 24 - 25) กล่าวว่า “พัฒนาการของเด็ก” (Child Development) หมายถึง กระบวนการหรือลำดับขั้นตอน ซึ่งเกิดขึ้นในตัวเด็กตลอดระยะเวลาที่เด็ก

มีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กทารกที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ส่วนคำว่า “การเจริญเติบโต” (Growth) หมายถึง การเพิ่มสัดส่วนในด้านปริมาณ เช่น ความสูง ขนาดของศีรษะ หรือส่วนอื่นๆ ในร่างกายเป็นการพัฒนาทางด้านปริมาณ ตัวอย่างเช่น ร่างกายของเด็กเมื่ออายุ 3 ปี จะเติบโตกว่าเมื่อเด็กอายุ 3 เดือน หรือเมื่อแรกเกิด

นิตยา คชภักดี (2543 : 1) ได้ให้ความหมายว่า “พัฒนาการ” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านการทำหน้าที่ (function) และวุฒิภาวะ (maturity) ของอวัยวะระบบต่างๆ รวมทั้งตัวบุคคล ทำให้สามารถทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ทำสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ๆ และความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมหรือสภาวะใหม่ในบริบทของครอบครัวและสังคม

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2553 : 27) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการ (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในตัวมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ด้านการทำหน้าที่ (Function) และวุฒิภาวะ (Maturity) ของอวัยวะระบบต่างๆ ในด้านโครงสร้าง การจัดระเบียบส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออก มีลักษณะและทิศทางที่แน่นอนสัมพันธ์กับเวลา ทำให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ ทำสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ๆ จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม ผสมผสานก้าวหน้าเป็นลำดับขั้นต่อเนื่องกันไป โดยพัฒนาการครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา (Physiological Development) ของระบบอวัยวะ เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านปริมาณ (Quantitative Change) ได้แก่ การเพิ่มจำนวนเซลล์ประสาทในสมอง ขนาดของรูปร่างสูงขึ้น การขยายส่วนต่างๆ ของร่างกาย และการเกิด/เปลี่ยนแปลงการพัฒนาการของมนุษย์ (Human Development) เป็นความสามารถในการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ดูจากพฤติกรรมและผลงานสิ่งใหม่ๆ ทางด้านคุณภาพ (Qualitative Change)

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า “พัฒนาการ” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ด้านการทำหน้าที่และวุฒิภาวะของบุคคลทั้งโครงสร้างอย่างเป็นระบบต่อเนื่องไปในทางที่ดีขึ้นตลอดเวลา

2.2 หลักพัฒนาการ

นิตยา คชภักดี (2543 : 5) ได้กล่าวถึงหลักพัฒนาการของมนุษย์ สรุปได้ดังนี้

2.2.1 เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิ (Conception) จนเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะ (maturity) และต่อไปตลอดชีวิต

2.2.2 ลำดับขั้นตอน (Sequence) ของพัฒนาการของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะเดียวกัน แต่อัตรา (rate) และระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆ อาจต่างกันก็ได้ ซึ่งพัฒนาการของเด็กจะดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องไปตามลำดับพัฒนาการแต่ละขั้นตอน

2.2.3 พัฒนาการมีมิติสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน (Several inter - related dimensions) พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา แต่ละส่วนส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้า อีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วย

2.2.4 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพันธุกรรมกับปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมในแต่ละช่วงชีวิต

2.2.5 พฤติกรรมพัฒนาการของเด็กขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะของสมองและระบบประสาทโดยตรง กล่าวคือ ระบบประสาทที่ควบคุมอวัยวะหรือระบบต่างๆ จะต้องพัฒนาอย่างเต็มที่ก่อนที่ระบบหรืออวัยวะนั้น จะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

2.2.6 ทิศทางของพัฒนาการเริ่มจากศีรษะไปเท้า ส่วนการควบคุมการทำงานของแขนขาจะมีทิศทางจากส่วนใกล้ตัวไปส่วนปลาย

2.2.7 พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวจะเปลี่ยนจากปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex) มาเป็นการเคลื่อนไหวที่ควบคุมได้ (Voluntary movement)

2.2.8 พัฒนาการทางพฤติกรรมเริ่มจากการแสดงแบบรวมๆ ก่อนที่จะเปลี่ยนไปเป็นพฤติกรรมที่เจาะจง

2.2.9 พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าตามลำดับได้เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง จากประสาทสัมผัสต่างๆ จากความคิด พุด และลงมือทำ

จากหลักพัฒนาการดังกล่าว สรุปได้ว่า พัฒนาการของมนุษย์จะดำเนินการไปอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ เป็นไปอย่างมีแบบแผนเฉพาะ โดยเริ่มจากส่วนใหญ่ไปสู่ส่วนย่อย จากรูปร่างไปสู่นามธรรม และอัตราความเร็วในพัฒนาการของแต่ละคนจะแตกต่างกันในแต่ละด้าน ตลอดจนพัฒนาการแต่ละด้าน จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน พัฒนาการจะก้าวหน้าตามลำดับได้เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสาทสัมผัสต่างๆ จากความคิด พุด และการลงมือทำ

2.3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา พัฒนาการแต่ละด้านมีความหมายและรายละเอียดแตกต่างกัน อธิบายตามลำดับได้ดังนี้

2.3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการทรงตัวในอิริยาบถต่างๆ การเคลื่อนไหว การเคลื่อนที่ไปโดยการใช้อวัยวะใหญ่ เช่น การนั่ง ยืน เดิน วิ่ง กระโดด การใช้ประสาทสัมผัสรับรู้และการใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การหยิบ การจับของ การขีดเขียน การปั้น การประดิษฐ์ เป็นต้น (นิตยา คชภักดี, 2543 : 2)

กล่าวได้ว่า พัฒนาการด้านร่างกายเป็นพัฒนาการที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของร่างกายในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านโครงสร้างของร่างกาย ด้านความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย และด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี รวมถึงการใช้สัมผัสรับรู้และการใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ พัฒนาการด้านร่างกายเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสุขภาพร่างกายของเด็ก ถ้าร่างกายมีการเจริญเติบโตที่เหมาะสมกับวัยก็จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาจากวัยหนึ่งไปสู่อีกวัยหนึ่งได้อย่างเหมาะสม การเจริญเติบโตที่ดีถือเป็นรากฐานสำคัญของการมีสุขภาพดีตลอดชีวิต เนื่องจากการเจริญเติบโตมีทั้งด้านสมอง

และร่างกาย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 142 - 143) ได้เสนอแนวทางการเฝ้าระวังติดตาม การเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัยเป็นรายบุคคลตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 2 มกราคม 2562 ว่า ควรมี การติดตามและบันทึกผลการเจริญเติบโตนักเรียนรายบุคคลทุก 3 เดือน โดยจุดลงบนกราฟน้ำหนักและส่วนสูง ตามอายุ และแปลผลภาวะโภชนาการและแนวโน้มการเจริญเติบโตแจ้งผลการเจริญเติบโต การประเมิน พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนเป็นรายบุคคล และให้คำแนะนำความรู้ด้านโภชนาการที่สอดคล้องกับ ภาวะโภชนาการของนักเรียนแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ดูแลนักเรียนนำผลการเจริญเติบโตมาปรับการจัดการ อาหารให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีแผนการดำเนินการตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าการดูแลเด็กปฐมวัยให้มีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดีถือเป็นสิ่งสำคัญ

นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 35) ได้กำหนดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตร ประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ และสนับสนุนให้เด็กรู้จักดูแลสุขภาพและสุขอนามัยส่วนตน การรักษา ความปลอดภัยและการตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

2.3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง ความสามารถในการรู้สึกและแสดงความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ พอใจ ไม่พอใจ รัก ชอบ โกรธ เกลียด กลัว และเป็นสุข ความสามารถในการแยกแยะและควบคุม การแสดงออกของอารมณ์อย่างเหมาะสม เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อ ตนเอง (Self - esteem) และผู้อื่น

กล่าวได้ว่า ความรักและความอบอุ่นของครอบครัวตลอดจนการได้รับการอบรมเลี้ยงดู ที่เหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ไว้วางใจผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามสมวัย รวมถึง ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 36) ได้กำหนด ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษที่เป็นอัตลักษณ์ มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง ขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฟังเพลง การร้องเพลง การเล่นบทบาทสมมติ และการทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ การเล่น การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง เป็นต้น

2.3.3 พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น มีทักษะ การปรับตัวในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 165) เป็นพัฒนาการของความสามารถแสดงพฤติกรรม ต่อบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้ พฤติกรรมแสดงออกจะบ่งบอก

ให้เห็นถึงเจตคติ และค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลนั้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547 : 127) พัฒนาการทางสังคม เป็นการเรียนรู้ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อน รวมถึงความสามารถในการตอบสนองทางสังคมต่างๆ (นภเนตร ธรรมบวร, 2549 : 97) เด็กที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมอย่างเหมาะสม จะสามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตนร่วมมือกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความเป็นตัวของตัวเอง และรู้จักกาลเทศะ มีมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เข้าใจในสถานการณ์ อารมณ์ และความรู้สึกของผู้อื่น ตลอดจนมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ และบทบาททางสังคม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 3 - 22) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็กวัย 3 - 5 ปี ไว้ว่า ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้อยู่ร่วมกับผู้ใหญ่ทุกวัน และให้เด็กมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน บ้าน และชุมชน ให้เด็กเรียนรู้วิธีการเข้าสังคม รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนและการใช้คำพูดที่เหมาะสม และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 8 - 9) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น กิจกรรมรับเด็กเป็นรายบุคคล ซึ่งครูสามารถพูดคุย ชักถามสั้นๆ และปลูกฝังความเป็นไทย วัฒนธรรมการไหว้ และการกล่าวคำทักทายอย่างสุภาพ ทั้งนี้ ไม่ควรบังคับ อาจใช้วิธีการจูงใจและฝึกฝนการทำกิจกรรมนี้วันละเล็กน้อยจนเด็กซึมซับและทำได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการนำประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็กอายุ 3 - 6 ปี ที่กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 37) ได้กำหนดด้วยการให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

2.3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ กับตนเอง การรับรู้ การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จดจำ วิเคราะห์ การรู้คิด รู้เหตุผล และความสามารถในการแก้ปัญหา ตลอดจนการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถเชิงสติปัญญาในระดับสูง ที่แสดงออกด้วยการใช้ภาษาสื่อความหมายและการกระทำ (นิตยา คชภักดี, 2543 : 2 - 3) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 17) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นความสามารถทางสมองของเด็กที่เกิดขึ้นจากการส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้การสังเกต การจำแนก และทักษะต่างๆ โดยการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับความสามารถตามวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 38) กล่าวว่า การสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาการคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ เป็นการจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กวัย 3 - 6 ปี และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 42) ได้กำหนดสมรรถนะที่เด็กจะมีพฤติกรรมบ่งชี้ (Indicators) ในด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ

พัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น การฟังนิทาน การฟังคนอ่านหนังสือ การพูดถึงบางตอนของนิทานที่ชอบเป็นพิเศษ การสนทนาต่อเนื่องด้วยคำถามหรือคำบอกเล่า การเล่าเหตุการณ์ที่ตนมีประสบการณ์ให้ผู้อื่นฟัง

3. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

McAfee, Leong & Bodrova (2004, as cited in McAfee & Leong, 2007 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กจากหลักฐานการประเมินที่หลากหลายแล้วจึงจัดการเรียบเรียงและตีความข้อมูลนั้น

นภเนตร ธรรมบวร (2549 : 3) กล่าวว่า การประเมินผลพัฒนาการเด็ก หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้สอนที่มีต่อพัฒนาการการเรียนรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กแต่ละคน

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2553 : 2) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการวัดและประเมินผลตัวเด็ก เน้นการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดที่มีระบบและจุดมุ่งหมายในการมองความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์เด็ก การประเมินเป็นการรวบรวมข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขปริมาณ (Quantitative) และค่าทางคุณลักษณะ (Qualitative) เพื่อใช้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับไปยังเด็กเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่นและจุดด้อยของเด็ก

ดังนั้น สรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทุกด้านและการเรียนรู้ของเด็ก โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติในแต่ละวัน และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพ

3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

นลินี ฦ นคร (2557 : 19 - 21) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การประเมินพัฒนาการเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กปฐมวัย สามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง คือ

1) การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการโดยใช้วุฒิภาวะ คุณลักษณะตามวัยเป็นตัวเทียบเคียง เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงของคุณลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยนำผลที่ได้จากการวัดคือพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กปฐมวัยไปเทียบเคียงกับวุฒิภาวะ คุณลักษณะตามวัยตามที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ แล้วพิจารณาว่าเด็กมีพัฒนาการเป็นไปตามวัย ช้ากว่าปกติ เร็วกว่าหรือสูงกว่าปกติมากน้อยเพียงใด

2) การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการโดยเทียบเคียงกับสิ่งที่มีมาก่อน เป็นการประเมินที่บอกความแตกต่างของสิ่งที่วัดได้ในครั้งหลังกับสิ่งที่วัดได้ในครั้งก่อนว่า คงที่ เพิ่มขึ้น หรือถดถอยไปจากเดิมสิ่งที่วัดได้ในที่นี้หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

โดยนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาเปรียบเทียบกัน แล้วประเมินว่าพฤติกรรมนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไร ทิศทางใดหรือมากน้อยเพียงใด

3.2.2 การประเมินพัฒนาการเพื่อวินิจฉัย เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกหรือการกระทำของเด็กปฐมวัยที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อหาจุดเด่น จุดบกพร่องและปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงพัฒนาการให้เป็นไปตามวัย โดยมีระยะการประเมินดังนี้ การประเมินเมื่อเด็กเริ่มเข้ามาในสถานพัฒนาเด็กหรือสถานศึกษา เพื่อค้นหาความพร้อมการเจริญเติบโต ความสามารถในการเรียนรู้ว่าเป็นไปตามวัยมากน้อยเพียงใด มีพัฒนาการเป็นไปตามวัยหรือไม่ ซึ่งข้อมูลจะเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การประเมินขณะอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เป็นการประเมินเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าของพัฒนาการว่าเป็นไปในทิศทางใด หากไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนต้องทำการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ หาทางแก้ไข ออกแบบวิธีการจัดประสบการณ์ และการอบรมเลี้ยงดู เพื่อบำบัด ฟันฟู หรือส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมหรือพัฒนาการเป็นไปตามวัย

3.2.3 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในระหว่างการเรียนรู้การสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับสำหรับปรับปรุงเด็กให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน โดยผู้ดูแลอบรมเลี้ยงดูและผู้สอนจะทำการประเมินพฤติกรรมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละด้านไปพร้อมๆ กับการอบรมเลี้ยงดูหรือการจัดประสบการณ์ ทำให้เห็นความก้าวหน้าของพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กและสามารถช่วยปรับพฤติกรรมได้ในทันทีทันใด การนำการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูหรือจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ และประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับกุญแจสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย

- 1) วัตถุประสงค์ในการจัดประสบการณ์ชัดเจน (clear purpose)
- 2) เป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจน (clear targets)
- 3) ออกแบบการประเมินที่ดี (sound assessment design)
- 4) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (effective communication)
- 5) ให้เด็กมีส่วนร่วม (student involvement)

McAfee และ Leong (2007 : 34) ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กระดับอนุบาลไว้ดังนี้

- 1) เพื่อสังเกตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- 2) เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนในการตัดสินใจและการจัดการเรียนรู้
- 3) เพื่อแยกแยะเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ
- 4) เพื่อรายงานและสื่อสารกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

ดังนั้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยควรเป็นไปเพื่อการศึกษาความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กปฐมวัย เพื่อวินิจฉัยและเพื่อการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการรายงานและสื่อสารกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

3.3 หลักการของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 44) ได้เสนอหลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้

- 1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
- 2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
- 3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี
- 4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีที่หลากหลาย

ไม่ควรใช้แบบทดสอบ

- 5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

นลินี ฦ นคร (2557 : 22 - 23) กล่าวถึงการประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยควรยึดหลักการสำคัญตามรายละเอียดดังนี้

- 1) ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่ควรแยกประเมินเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เนื่องจากพัฒนาการทุกด้านมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องประกอบกันขึ้นเป็นความพร้อม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป

- 2) เป็นรายบุคคล การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยต้องประเมินเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะของเด็กให้เป็นไปตามวัย ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน

- 3) วิธีการหลากหลาย การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยต้องประเมินหลายๆ ครั้ง หลายๆ วิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนที่จะทำการสรุปผล

- 4) ดำเนินการอย่างเป็นระบบ การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยต้องทำอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายของการประเมิน มีการวางแผนการดำเนินการ เลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะ ถูกต้องตรงตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่สำคัญต้องมีการจดบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้เห็นร่องรอยของพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ทุกระยะของการพัฒนา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นร่องรอยของพฤติกรรมอย่างรอบด้าน และสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้ดูแลเด็กและครูควรตระหนักถึงความสำคัญของการออกแบบเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้อย่างเป็นระบบ

- 5) ความต่อเนื่อง การประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กในแต่ละวัน ผู้สอนต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน และดำเนินการประเมินเป็นระยะๆ ตลอดปี

นภเนตร ธรรมบวร (2549 : 29 - 30) กล่าวถึง หลักการประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้

- 1) การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยต้องประเมินทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่ควรแยกประเมินเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง
- 2) การประเมินผลถือเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้สอนจำเป็นต้องทำการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็ก นอกจากนั้นผู้สอนยังสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็กได้ตลอดเวลา
- 3) ผลการประเมินเด็กแต่ละคน ควรเก็บเป็นความลับ ไม่ควรนำไปเปิดเผยแก่ผู้ไม่เกี่ยวข้อง
- 4) การเลือกวิธีการประเมินผล ต้องเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของเรื่องที่จะประเมิน
- 5) ในการเปรียบเทียบระดับพัฒนาการเด็กกับเกณฑ์ ต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานซึ่งใช้กับเด็กวัยเดียวกันหรือใช้เครื่องมือที่มีความยาก - ง่าย ระดับเดียวกันกับเด็กวัยเดียวกัน
- 6) ในการประเมินพฤติกรรม ผู้สอนควรประเมินหลายๆ ครั้ง ก่อนที่จะสรุปผล
- 7) การเลือกพฤติกรรมที่จะประเมิน ควรพิจารณาวัตถุประสงค์ของการประเมินให้สอดคล้องกัน เช่น เมื่อสังเกตเห็นว่าเด็กมีปัญหาเกิดขึ้น คือ การติดผ้าห่ม การเฝ้าติดตามพฤติกรรมดังกล่าวไปสักระยะหนึ่ง โดยเน้นพฤติกรรมที่โดดเด่น ซึ่งสังเกตเห็นได้เพียงวิกฤตเดียว

สรุปได้ว่า หลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย เป็นการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี ใช้วิธีการหลากหลาย และดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติในแต่ละวันของเด็ก เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนที่จะทำการสรุปผลและนำผลมาพัฒนาเด็ก มีกระบวนการในการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลการพัฒนา ระหว่างผู้สอน เด็ก และผู้ปกครอง

3.4 รูปแบบการประเมินพัฒนาการ

รูปแบบการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต้องดำเนินการให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 การประเมินแบบไม่เป็นทางการ

การประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแบบไม่เป็นทางการ มีหลายวิธีที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย (นลินี ฦ นคร, 2557 : 29 - 33)

- 1) **การสังเกต** เป็นการเฝ้าดูพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เด็กแสดงออกอย่างมีเป้าหมาย ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ การสังเกตเป็นวิธีหนึ่งที่น่ามาใช้ในการประเมินในสภาพจริง ซึ่งเป็นวิธีพื้นฐานของการได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับการประเมิน การสังเกตต้องดำเนินการควบคู่ไปกับวิธีการเก็บข้อมูลและเครื่องมือชนิดอื่นๆ ประกอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความตรง ความเชื่อถือได้ เช่น การสังเกตใช้ควบคู่ไปกับการบันทึกข้อมูลโดยใช้แบบบันทึก แบบสำรวจรายการ มาตรฐานค่า เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงวิธีการเข้าถึงข้อมูล

การสังเกตสามารถดำเนินการได้หลายแนวทาง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้ เช่น ถ้าอิงรูปแบบของการสังเกตก็สามารถใช้แนวทางการสังเกตแบบมีโครงสร้างกับแบบไม่มีโครงสร้าง ถ้าอิงการมีส่วนร่วมก็เลือกการสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เทคนิควิธีการสังเกตแต่ละวิธีแตกต่างกัน มีข้อดีและข้อจำกัดที่ต่างกัน ทั้งนี้ การเลือกใช้ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง ต้องคำนึงถึงความเป็นกันเอง พัฒนาการของเด็ก บริบทของสิ่งที่ต้องการสังเกต

2) การบันทึก เป็นวิธีการหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งใช้เก็บข้อมูลในสภาพจริง สามารถใช้เก็บข้อมูลได้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล เมื่อก้าวถึงการบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมิน สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การบันทึกภาพ การบันทึกเสียง และการบันทึกโดยการจดหรือเขียน การบันทึกจะช่วยให้ร่องรอยข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ พูดคุย ข้อควรระวังสำหรับการใช้วิธีการบันทึก ผู้สอนต้องจดบันทึกตามสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่ใช่ความรู้สึกหรือความคิดเห็นลงไป บันทึกทั้งข้อมูลที่เป็นทางบวกและทางลบ บันทึกทันที และสิ่งที่บันทึกบางครั้งไม่สามารถรายงานทั่วไปได้

3) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล ผู้สอนควรใช้ภาษาที่เหมาะสมและภาษานั้นต้องง่ายต่อการเข้าใจ การสัมภาษณ์เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการที่สามารถเก็บได้ในสถานการณ์จริงขณะจัดประสบการณ์และเป็นวิธีที่เกิดขึ้นได้โดยธรรมชาติ ซึ่งผู้สอนสามารถทำได้อย่างอัตโนมัติ ขณะจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก สิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรพึงระวังในการสัมภาษณ์หรือพูดคุยคือต้องเป็นไปอย่างมีจุดหมาย

4) การสอบถาม เป็นวิธีการที่ให้เด็กแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก ข้อคำถามที่ใช้เป็นได้ทั้งข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิด การสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กสามารถถามได้ทั้งตัวเด็กและผู้ปกครอง ซึ่งมีลักษณะคล้ายๆ กับการสัมภาษณ์ ต่างกันตรงที่แบบสอบถาม ผู้ตอบเขียนลงไปในรูปแบบที่สอบถาม สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ตอบตอบผ่านคำพูด ผู้ถามเป็นผู้บันทึก กรณีเด็กปฐมวัยหรือผู้ปกครองที่มีข้อจำกัดในการอ่านและเขียน ผู้สอนใช้วิธีอ่านให้ฟังและบันทึกคำตอบให้

5) การทำสังคัมมิตี เป็นวิธีการศึกษาคุณลักษณะทางจิตของกลุ่มคนที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินพัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมของเด็กปฐมวัย วิธีนี้จะทำให้ผู้สอนทราบว่าเด็กมีพฤติกรรมอย่างไรเมื่ออยู่กับเพื่อน เพื่อนยอมรับหรือไม่ยอมรับ เพื่อนชอบหรือไม่ชอบ เมื่อนำวิธีนี้มาใช้กับเด็กปฐมวัย ผู้สอนต้องอาศัยการสัมภาษณ์พูดคุย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวาดผังเส้นทางแสดงความสัมพันธ์ของเด็กและเพื่อนในกลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีนี้ผู้ดูแลเด็กและผู้สอนควรระมัดระวังในการใช้และการแปลผล เนื่องจากอารมณ์ของเด็กปฐมวัยเปลี่ยนแปลงง่าย ความไม่คงที่ของอารมณ์และการยึดเหตุผลตนเอง อาจทำให้การแปลผลทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมคลาดเคลื่อนได้

6) **การปฏิบัติ** การประเมินจากการปฏิบัติ (performance - based assessment) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของสิ่งที่ต้องการประเมินด้วยวิธีการให้ลงมือทำงาน ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตัวเองภายใต้ประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ การประเมินจากการปฏิบัติในระดับปฐมวัย ผู้สอนต้องประเมินแบบองค์รวม (holistic assessment) และใช้วิธีการต่างๆ มาช่วยในการเก็บข้อมูลเพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างรอบคอบ ข้อควรระวังในการใช้วิธีการปฏิบัติ คือ สิ่งที่ทำให้เด็กปฏิบัติต้องไม่ยากเกินไป ท้าทายความสามารถและที่สำคัญที่สุดคือต้องผ่านการวิเคราะห์แล้วว่า งานนั้นเป็นตัวแทนที่สำคัญของสิ่งที่ต้องการวัด และมีความตรง

7) **การเล่น** การประเมินจากการเล่น (play - based assessment) เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เห็นพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน ทั้งการเจริญเติบโตทางร่างกาย พัฒนาการในด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ ขณะเดียวกันการเล่นก็สามารถสะท้อนผลของการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เช่น ผู้สอนได้เห็นทักษะการสื่อสาร ความคล่องแคล่วทางกาย การตัดสินใจทางสังคม ความร่วมมือ เป็นต้น การเล่นอย่างเป็นระบบจะสัมพันธ์กับการพัฒนาและการเรียนรู้ การเล่นมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ความเข้าใจ อารมณ์ จิตใจ สังคม และทักษะทางกาย ดังนั้น ขณะที่เด็กเล่น ผู้สอนสามารถทำการประเมินพฤติกรรม พัฒนาการ ศักยภาพ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างรอบด้านและได้ตรงตามสภาพจริงมากที่สุด

3.4.2 การประเมินแบบเป็นทางการ

การประเมินแบบเป็นทางการ สามารถดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

1) **การใช้เครื่องมือมาตรฐานเฉพาะทาง** เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก เครื่องมือมาตรฐานเฉพาะทางนี้เป็นเครื่องมือทางกายภาพที่มีมาตรฐาน ใช้สำหรับวัดความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกาย เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก ที่วัดส่วนสูง สายวัด เครื่องมือวัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเครื่องมือวัดสายตา เป็นต้น

2) **การทดสอบ** เป็นวิธีการทางจิตวิทยาที่ใช้สำหรับวัดพัฒนาการ พฤติกรรม และการเรียนรู้ของเด็ก เครื่องมือประเมินประเภทนี้ไม่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดทางตรงได้ ต้องวัดผ่านเครื่องมือซึ่งในที่นี้คือแบบทดสอบ(test) แบบวัด (scale) หรือแบบสำรวจ (inventory) การทดสอบด้วยแบบทดสอบ แบบวัด หรือแบบสำรวจกับเด็กปฐมวัยนั้นมีข้อพึงระมัดระวังในการใช้คือ ถ้าผู้สอนขาดทักษะหรือไม่เข้าใจกระบวนการวัด หรือแม้กระทั่งไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กปฐมวัย อาจทำให้ผลการวัดคลาดเคลื่อนได้ จึงไม่ควรใช้แบบทดสอบในเด็กปฐมวัย

3.5 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 119 - 124) กล่าวถึงการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยว่า ควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการที่นิยมใช้มีดังนี้

1) การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และการสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้สอนต้องทำอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถใช้แบบง่ายๆ ดังนี้

(1) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบเป็นทางการ โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสังเกต ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปี เกิด ไว้ล่วงหน้า รวมทั้งชื่อผู้ทำการสังเกต ดำเนินการสังเกตโดยบรรยายพฤติกรรมเด็กที่สังเกตได้ตามประเด็น ผู้สังเกตต้องบันทึกวัน เดือน ปีที่ทำการสังเกตแต่ละครั้ง ข้อมูลการสังเกตที่บันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนี้จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น และทราบว่าเด็กแต่ละคนมีจุดเด่น มีความต้องการ มีความสนใจ หรือต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

(2) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ เป็นการบันทึกพฤติกรรม เหตุการณ์ หรือจากการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิดเด็ก ผู้สังเกต วัน เดือน ปีที่บันทึกอาจบันทึกโดยใช้การบรรยาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร ซึ่งจะเน้นเฉพาะเด็กรายกรณีที่ต้องการศึกษา ควรมีรายละเอียดและข้อมูลที่ชัดเจน ผู้สังเกตควรบรรยายสิ่งที่เด็กทำได้มากกว่าสิ่งที่เด็กทำไม่ได้ และวิเคราะห์ประเด็นการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบ ข้อมูลในการบันทึกต้องตรงตามความเป็นจริง ซึ่งข้อดีของการบันทึกรายวัน คือ การสังเกตนี้จะชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยให้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล รวมทั้งช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลสำหรับวินิจฉัยเด็กได้ชัดเจนขึ้นว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหา หรือส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง และเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้ดียิ่งขึ้น

(3) แบบสำรวจรายการ โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสำรวจ ระบุชื่อ นามสกุลเด็กวัน เดือน ปี เกิด ไว้ล่วงหน้า มีการกำหนดรายการพฤติกรรมที่ต้องการสำรวจละเอียดขึ้น และกำหนดเกณฑ์ในการสำรวจพฤติกรรม เช่น ปฏิบัติ - ไม่ปฏิบัติ ทำได้ - ทำไม่ได้ เป็นต้น ช่วยให้ผู้สอนสามารถบันทึกได้สะดวกขึ้น ควรมีการสำรวจพฤติกรรมในเรื่องเดียวกันอย่างน้อย 3 ครั้ง เพื่อยืนยันว่าเด็กทำได้จริง

2) การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลเพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็ก ความสามารถในการคิดรวบยอด

การแก้ปัญหา รวมถึงพัฒนาการด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรม หรือบันทึกรายวัน โดยระบุ ชื่อ นามสกุล อายุเด็ก ภาคเรียนที่ และกิจกรรมที่ใช้สนทนา

3) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำให้สามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้

4) การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม สารนิทัศน์เป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ของผู้สอนและร่องรอยผลงานของเด็กจากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงพัฒนาการในด้านต่างๆ การจัดทำสารนิทัศน์มีหลายรูปแบบ ได้แก่

(1) พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายเด็กขณะทำกิจกรรม มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่เด็กทำ เป็นต้น

(2) การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก และการสะท้อนตนเองของผู้สอน รูปแบบการบรรยายเรื่องราวจึงมีหลายรูปแบบ อาจได้จากการบันทึกการสนทนาระหว่างเด็กกับผู้สอน เด็กกับเด็ก การบันทึกของผู้สอน การบรรยายของพ่อแม่ผู้ปกครองในรูปแบบหนังสือหรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

(3) การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

(4) การสะท้อนตนเองของเด็ก เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก จากการสนทนา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของเด็กขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยีสื่อ บันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

(5) ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะจิตนิสัยของเด็ก

5) การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็ก ซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

(1) การประเมินการเจริญเติบโตโดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม

(2) การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก

สรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นส่วนหนึ่งกับการจัดกิจกรรมประจำวัน การประเมินช่วยให้ผู้สอนทราบพัฒนาการของเด็ก เข้าใจเด็ก และรู้ว่าควรทำอะไรจึงจะสามารถส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเต็มที่ ผู้สอนจึงควรศึกษาวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย วางแผนการประเมินให้เหมาะสม ใช้ผลการประเมินในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่ช่วยทำให้ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์อย่างมีคุณภาพ

4. แผนแม่บทกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การพัฒนาเด็กปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560 : 14)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กำหนดเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยในเด็กปฐมวัยเน้นการพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : 30-31)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต กำหนดเป้าหมายเพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แผนแม่บทดังกล่าวได้กำหนดแผนย่อยไว้ 5 แผนย่อย เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม โดยแผนย่อยที่ 2 เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่งการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน โดยการพัฒนาหลักสูตรการสอนและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มี

คุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่างๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิด ความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคู่กับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ ตลอดจนผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยและการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายแผนแม่บทย่อย คือ เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น ตัวชี้วัด คือ ดัชนีพัฒนาการเด็กสมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในปี 2565 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีจุดเน้นของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในระดับอนุบาลที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์จิตใจ และสังคม บ่มเพาะปลูกฝังวินัย คุณธรรม และค่านิยมที่ดี ด้วยความร่วมมือระหว่าง ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา พัฒนาการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ ลงมือปฏิบัติ (Enactive) ด้วยประสบการณ์ตามมุมต่างๆ เพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของสมอง และจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เห็นแบบอย่างของพฤติกรรม การดำเนินชีวิตที่ดีงาม และกำหนดเป้าหมายสำหรับผู้เรียน คือ ผู้เรียนทุกระดับเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และใฝ่เรียนรู้ มีทักษะในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : 305)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ มีเป้าหมายให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทางสังคมที่เหมาะสม และได้กำหนดเป้าหมายให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ ตัวชี้วัดคือ เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 65-68)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในระยะ 20 ปี ไว้ 5 ด้าน โดยในด้านที่ 1 กำหนดให้ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) โดยมีเป้าหมายย่อย คือ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย และได้กำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพการศึกษา คือ ร้อยละของเด็กแรกเกิด - 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 85

ในปีที่ 1 – 5 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ สำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้สถานศึกษาทุกระดับ การศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็ก ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 108 - 111)

นโยบายรัฐบาล การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย กำหนดให้ระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงเด็กวัยเรียนให้มีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพ โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศให้ได้มาตรฐาน และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงพหุปัญญาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคนให้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติที่เป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน (คำแถลงนโยบาย ของคณะรัฐมนตรี, 2562 : 20)

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ครอบคลุมด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย และให้มีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทำหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย ระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย เสนอแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อคณะรัฐมนตรี กำหนดมาตรฐานและ แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้ศิษษาวิจัยและสร้างนวัตกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัย และส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กสามารถดูแลเด็กได้อย่างมีคุณภาพตามหลักการและปรัชญาการพัฒนาเด็ก (ราชกิจจานุเบกษา, 2562 : 5-12)

นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 กำหนด นโยบายด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบูรณาการ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 สู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการติดตาม ความก้าวหน้าเป็นระยะ (นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565, 2564)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557 : 18 - 39) ได้ศึกษาผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล : ด้านเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยโดยพัฒนาเครื่องมือ วิธีการวัดและประเมินผลทางการศึกษาด้านเด็กปฐมวัยที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล 2. เพื่อนำ เครื่องมือ วิธีการวัดและประเมินผลทางการศึกษาด้านเด็กปฐมวัยที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล ไปใช้ในการสำรวจ ติดตาม และประเมินผลนโยบายด้านเด็กปฐมวัย 3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วยผู้บริหาร 20 คน ครู/ผู้ดูแลเด็ก 150 คน ผู้ปกครอง 200 คน เด็กปฐมวัย 200 คนจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศ ทุกสังกัด จำนวน 20 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสังเกตพัฒนาการเด็กปฐมวัย 7 ด้าน ดังนี้ ด้านสังคมและอารมณ์ ด้านการเรียนรู้ ด้านภาษาและการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ ด้านร่างกาย ด้านจริยธรรม และด้านการสร้างสรรค์ ปรากฏว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสมตามวัย ในพัฒนาการทั้ง 7 ด้าน พฤติกรรมที่เด็กทำได้มากที่สุดในแต่ละพัฒนาการ ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์ : การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของสังคมอย่างง่ายๆ ในครอบครัว/โรงเรียน/ชุมชน เด็กสามารถทำได้ ร้อยละ 99 2) พัฒนาการด้านการเรียนรู้ : การบอกหรือใช้คำที่บอกช่วงเวลาของวันได้ถูกต้อง (เช่น เช้า กลางวัน เย็น) เด็กสามารถทำได้ร้อยละ 99.5 3) พัฒนาการด้านภาษาและการอ่าน : เลือกใช้คำศัพท์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตามความหมายที่ต้องการ โดยเฉพาะคำที่ใช้ในกิจวัตร (เช่น แปรงฟัน อาบน้ำ สระผม กินข้าว) เด็กสามารถทำได้ ร้อยละ 99.0 4) พัฒนาการด้านคณิตศาสตร์ : หยิบของตามจำนวน 1 ถึง 5 และบอกจำนวนได้อย่างถูกต้อง เรียงลำดับตัวเลขอารบิกจาก 1 ถึง 10 ได้ และรวมสิ่งของหรือนับนิ้วรวมกัน โดยใช้จำนวน 1 – 5 ได้ รวม 1 ครั้ง เด็กทำได้ ร้อยละ 100 5) พัฒนาการด้านร่างกาย : วาดรูปสี่เหลี่ยมตามรูปตัวอย่างได้ เด็กทำได้ ร้อยละ 100 6) พัฒนาการด้านจริยธรรม : บอกได้ว่าการทำร้ายคนหรือสัตว์ในนิทานหรือเหตุการณ์ที่พบเห็นเป็นสิ่งที่ไม่ดี เด็กทำได้ร้อยละ 100 7) พัฒนาการด้านการสร้างสรรค์ : ละเลงหรือระบายสี วาดรูป หรือปั้นตามจินตนาการ และเล่าหรืออธิบายได้ และวาดหรือปั้นหรือประดิษฐ์ หรือพับ ฉีก ปะกระดาขตามจินตนาการในหัวข้อที่กำหนด เด็กทำได้ร้อยละ 99.5 เท่ากัน สำหรับพฤติกรรมที่เด็กทำไม่ได้ค่อนข้างมากคือ การบอกชื่อเพลงที่ตนเองชอบได้น้อย 5 เพลง (พัฒนาการด้านการสร้างสรรค์) ที่มีเด็กทำไม่ได้ถึง 33 คน จาก 209 คน ซึ่งเด็กที่ทำไม่ได้เนื่องจากเด็กไม่รู้จักชื่อเพลงที่ร้อง ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ปรากฏว่าเด็กทำได้หรือไม่ได้ คือ การใช้ช้อนและส้อมทานอาหาร พบเด็กไม่ปรากฏพฤติกรรม 26 คน เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้ให้เด็กทานอาหารโดยใช้ช้อนและส้อม รวมทั้งที่บ้านเด็กเองก็ไม่ได้ให้เด็กทานอาหารโดยใช้ช้อนและส้อมเช่นกัน การที่เด็กส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมได้ในพัฒนาการด้านต่างๆ แสดงให้เห็นว่าเด็กได้รับการพัฒนาเป็นอย่างดีจากที่บ้านและที่โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนเองได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมตามวัย

พัชรี จิวพัฒนกุล (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบคัดกรองพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบคัดกรองพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี กลุ่มตัวอย่างคือเด็กอายุระหว่าง 5 – 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลของจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2559 จำนวน

1,125 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามช่วงอายุแล้วแบ่งจำนวนเพศชาย/เพศหญิงตามสัดส่วน ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 20 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบคัดกรองเด็กแป้นหมุน 1 และแบบบันทึกคะแนนการทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ เพอร์เซ็นไทล์ ผลการศึกษาปรากฏว่า แบบคัดกรองพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัย จากคะแนนรวมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหว ด้านความคิดรวบยอด และด้านภาษา ซึ่งมีคะแนนเต็ม 93 คะแนน มีเกณฑ์ปกติและเกณฑ์การตัดสินใจ ต่ำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ที่ 20 พบว่า เด็กในช่วงอายุ 5.0 – 6.0 ปี ได้คะแนนต่ำกว่า 71 คะแนน โดยเด็กหญิงได้คะแนนต่ำกว่า 70 คะแนน และเด็กชายได้คะแนนต่ำกว่า 73 คะแนน แสดงว่าเด็กมีพัฒนาการต่ำกว่าวัย จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิงมีคะแนนการตัดสินใจที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่าพัฒนาการของเด็กในช่วงวัยนี้เพศชายและเพศหญิงมีพัฒนาการที่ไม่แตกต่างกัน

กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข (2561 : 95 - 106) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ 2. ศึกษาพฤติกรรมของมารดา ระยะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด และการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของครอบครัว 3. ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาสพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอย่างน้อย 6 เดือนอย่างต่อเนื่อง และเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 8 เดือน 16 วัน ถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน จำนวน 10,053 คน เครื่องมือ คือ แบบประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ประกอบด้วย กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก ภาษาและการใช้ภาษา และสังคมและการปรับตัว ใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Logistic Regression) ผลการศึกษาปรากฏว่า พัฒนาการเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศมีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 67.50 และเมื่อจำแนกรายด้าน ปรากฏว่า ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่มีพัฒนาการ ร้อยละ 94.80 ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเองมีพัฒนาการ ร้อยละ 92.10 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กมีพัฒนาการ ร้อยละ 90.40 และด้านภาษาและการใช้ภาษามีพัฒนาการ ร้อยละ 78.40 ซึ่งเมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ ปรากฏว่า เด็กกลุ่มอายุ 0 - 2 ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 76.80 และพัฒนาการลดลงเมื่อเด็กอายุ 3 - 5 ปี ถึงร้อยละ 58.00 ทั้งนี้เมื่อจำแนกพัฒนาการสมวัยรายด้านของเด็กอายุ 0 - 2 ปี มีพัฒนาการสมวัยด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 93.20 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 93.90 ด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 98.00 และด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 95.20 ในขณะที่เด็กอายุ 3 - 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยรายด้าน ดังนี้ ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 91.00 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 86.80 ด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 68.70 และด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 94.50

สำหรับพฤติกรรมของมารดา ระยะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด และการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของครอบครัว ปรากฏว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาส ประกอบด้วย คุณลักษณะทางประชากรของมารดา ด้านสุขภาพมารดา ระยะตั้งครรภ์ ด้านสุขภาพเด็ก ด้านโภชนาการ ด้านสภาพแวดล้อมและสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก และด้านพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงดูเด็ก

เมื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาสพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย 6 ครั้ง ปี พ.ศ. 2442 , 2447 , 2550 , 2553 , 2557 , และ 2560 ปรากฏว่าสถานการณ์พัฒนาการสมวัยเด็กปฐมวัยยังคงที่ และมีแนวโน้มลดลง ที่ร้อยละ 71.70, 72.00, 67.70, 73.40, 72.00 และ 67.50 ตามลำดับ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในพื้นที่ เขตตรวจราชการที่ 2 กับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 2 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษา 3 สังกัดในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 2 แยกเป็นสังกัดได้ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา (สพป.) จำนวน 40 คน องค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 39 คน และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 38 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับปฐมวัยกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ ด้านการนิเทศ กำกับติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผลจากการศึกษาปรากฏว่า

1. ครูผู้สอนปฐมวัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ใน ระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านนโยบายของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ด้านนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปรากฏว่า โดยรวมและรายข้อครูผู้สอนปฐมวัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย สามอันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้การสนับสนุนในการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2561 ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปฐมวัยที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และผู้บริหารสถานศึกษามีทิศทาง ในการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนปฐมวัยให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่

3. ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปรากฏว่า โดยรวมและรายข้อครูผู้สอนปฐมวัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย สามอันดับแรก ดังนี้ สถานศึกษามีการดำเนินการประชุมวางแผน ปรึกษาหารือเพื่อเตรียมการจัดทำ แผนการเรียนการสอนหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ครูผู้สอนร่วมจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการรับรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตามลำดับ

4. ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปรากฏว่า โดยรวมและรายข้อครูผู้สอนปฐมวัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ดังนี้ มีการเตรียมการจัดทำแบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และติดตามประเมินพัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัย ครูได้รับการอบรมพัฒนาเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และสถานศึกษาได้มีการวางแผนจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านปฐมวัย ตามลำดับ

5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปรากฏว่า โดยรวมและรายข้อ ครูผู้สอนปฐมวัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ดังนี้ สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลภายในสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบในการเตรียมการเพื่อรองรับการติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งผลต่อพัฒนาการการศึกษาปฐมวัย ตามลำดับ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562 : 19 – 25) ได้ศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการพัฒนา/ปรับปรุงการดำเนินให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2562 ผลการศึกษาปรากฏใน 3 ด้าน ดังนี้ 1.การมีสุขภาพดี พบว่า หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลเพิ่มขึ้น แต่สัดส่วนเด็กแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำสูงขึ้น 2.การมีโภชนาการที่เพียงพอ พบว่า การได้รับนมแม่ลดลง รวมถึงพบเด็กที่มีปัญหาด้านภาวะทุพโภชนาการกว่า 1 ใน 5 3.การดูแลที่เหมาะสม พบว่า เด็กปฐมวัยมีแนวโน้มการสูงตีสมส่วนและระดับ IQ ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้า ประกอบด้วย (1) ด้านพัฒนาการ พบว่า เด็กไทยวัยแรกเกิดถึง 5 ปี ร้อยละ 25.92 (ข้อมูล ณ กันยายน 2562) มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญาที่สงสัยล่าช้ากว่าครึ่ง ซึ่งเป็นผลจากการบริโภคอาหารของแม่และเด็ก การเลี้ยงดูและกิจกรรมทางกายของเด็ก (2) ด้านสติปัญญา ผลการสำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญา (IQ) พบว่า ระดับ IQ เฉลี่ยเท่ากับ 98.23 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ค่อนไปทางต่ำกว่าค่ากลางของมาตรฐานสากลในปัจจุบัน (IQ=100) แต่มีแนวโน้มสูงขึ้นจากปี 2554 ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 94.58 อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมของประเทศ พบว่า ยังมีเด็กที่มี IQ ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (IQ < 90) อยู่ถึงร้อยละ 31.81 และอยู่ในเกณฑ์บกพร่อง (IQ < 70) ถึงร้อยละ 5.8 ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานสากลคือไม่ควรเกินร้อยละ 2 อย่างไรก็ตามยังมีเด็กที่มี IQ อยู่ในเกณฑ์ฉลาดมาก (IQ ≥ 130) ถึงร้อยละ 7.9 แสดงให้เห็นถึงช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มที่มี IQ สูงกับกลุ่มที่มี IQ ต่ำ และมีแนวโน้มที่ช่องว่างนี้จะขยายมากขึ้นหากไม่มีการดำเนินการช่วยเหลือกลุ่มที่มีปัญหาดังกล่าวอย่างทันที่ (3) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พบว่า เด็กไทยร้อยละ 77.1 มี EQ อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป ส่วนอีกร้อยละ 23 อยู่ในระดับควรได้รับการพัฒนา

นอกจากนี้ ยังมีเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้และออทิสติก โดยคาดว่าจะมีเด็กป่วยเป็นโรคออทิสติกทั่วประเทศ ประมาณ 300,000 ขณะเดียวกันแนวทางในการเลี้ยงดูเด็กยังพบว่า หลายครอบครัวยังมีแนวทางที่ไม่ สอดคล้องกับพัฒนาการและธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็ก อาทิ 1) เร่งรัดพัฒนาสมองลูก ด้วยการ “เร่งเรียน เขียนอ่าน” ส่งเสริมการติวสอบเข้าอนุบาล/เน้นวิชาการมากเกินไป โดยขาดความเข้าใจเรื่องของเงื่อนไขเวลาใน การพัฒนาสมอง จึงทำให้จำกัดกรอบความคิด ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนา ร่างกาย (กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก) การกำกับอารมณ์ 2) การเลี้ยงดูแบบ Over Protect ทำให้เด็กเอา แต่ใจ สนใจแต่ตัวเอง ขาดภูมิคุ้มกันด้านความผิดหวัง ไม่รู้จักช่วยตัวเอง ไม่แบ่งปัน (3) การเลี้ยงลูกติดเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้แท็บเล็ตเลี้ยงลูก ส่งผลเสียต่อประสาทตา การปลูกฝังสมองที่มากเกินไปปวดหัว หงุดหงิดง่าย และนอนหลับยาก สำหรับผลกระทบต่อด้านสังคมก่อให้เกิดบุคลิกนิสัยเก็บตัว ไม่มั่นใจในตัวเอง ส่งผลให้ พัฒนาการด้านสื่อสารลดลง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 81 - 89) ได้ศึกษาผลการประเมินพัฒนาการ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผล การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 กลุ่ม ตัวอย่าง คือ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 14,852 คน จาก 2,395 โรงเรียน ผลจากการศึกษาปรากฏว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดี โดยมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียน ชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้านโดยนักเรียนหญิงมีพัฒนาการสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ ในโรงเรียนทุกขนาด มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีร้อยละพัฒนาการระดับดี ด้านสังคมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางมีร้อยละ พัฒนาการระดับดี ด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดี ทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษามีพัฒนาการด้านสังคม สูงสุด รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายพัฒนาการพบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ในภาพรวมส่วนใหญ่่นักเรียนมี พัฒนาการรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุดคือ ใช้มือ – ตา ประสานสัมพันธ์กัน ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในภาพรวมส่วนใหญ่่นักเรียนมี พัฒนาการรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น พัฒนาการด้าน

สังคม ในภาพรวมส่วนใหญ่ นักเรียนมีพัฒนาการรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย พัฒนาการด้านสติปัญญา ในภาพรวมส่วนใหญ่ นักเรียนมีพัฒนาการรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ และเมื่อพิจารณามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในภาพรวมส่วนใหญ่ นักเรียนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ส่วนที่ต่ำที่สุดคือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และมาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563 : 200 - 201) ได้ศึกษาสภาพการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย 2) ศึกษาผลของการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย 3) ศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทยในอนาคต ทั้งการศึกษารูปแบบในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย โดยหน่วยงานองค์กร และภาคเครือข่ายต่างๆ ที่จัดและร่วมจัดการศึกษา 4) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทยที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาพบว่า 1.สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย มีสถานศึกษาที่มีผลการประเมินในภาพรวมระดับดีมากร้อยละ 40.7 ระดับดีร้อยละ 58.0 และระดับพอใช้/ปรับปรุง/ไม่รับรองร้อยละ 1.3 จากการพิจารณาผลการประเมินจำแนกตามพื้นที่ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานศึกษาระดับปฐมวัยในกรุงเทพมหานครมีคุณภาพมากกว่าสถานศึกษาในพื้นที่อื่น (มีสัดส่วนสถานศึกษาที่มีผลการประเมินระดับดีมากมากกว่าพื้นที่อื่น) และเมื่อเทียบกันในแต่ละภาค สถานศึกษาที่อยู่ในเขตเทศบาลจะมีคุณภาพมากกว่าสถานศึกษานอกเขตเทศบาล 2.ผลการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา (บอกเรียกชื่อ อ่านคำ อ่านตัวเลข) เด็กที่อยู่ในครัวเรือนฐานะปานกลางและร่ำรวยมีโอกาสมิพัฒนาการสมวัยด้านสติปัญญามากกว่าเด็กที่อยู่ในครัวเรือนยากจนประมาณร้อยละ 7-10 สำหรับด้านกิจกรรมพบว่า การมีกิจกรรมที่ตรงกับการพัฒนาทักษะสติปัญญาในแต่ละด้าน จะทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการที่สมวัยในด้านดังกล่าวมากขึ้น เช่น การอ่านคำ ที่สามารถพัฒนาได้จากการอ่านหนังสือ ฟังนิทาน ร้องเพลง หัดเรียกชื่อ เป็นต้น พัฒนาการด้านกายภาพ (หยิบจับสิ่งของ การมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง) ปัจจัยที่โดดเด่นในการเป็นตัวผลักดันให้เด็กเกิดพัฒนาการที่สมวัยคือ กิจกรรม โดยกิจกรรมการเล่นกับเด็ก การเล่นนอกบ้าน/บริเวณบ้าน ทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการที่สมวัยสูงขึ้น กิจกรรมเหล่านี้มีผลต่อโอกาสในการพัฒนาด้านการหยิบจับสิ่งของเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 15 และโอกาสในการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 พัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์ อายุของแม่/ผู้ดูแลมีผลอย่างชัดเจนต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม โดยยิ่งอายุน้อยมีแนวโน้มทำให้เด็กสามารถเข้ากับเด็กคนอื่นได้ดียิ่งขึ้น 3.แนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนตั้งแต่กระบวนการหลัก การ วิธีการ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21

ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการทำงานในอนาคต สามารถแบ่งได้ออกเป็น 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ (1) ห้องเรียน มีมุมเรียนรู้และเทคโนโลยี การเล่นและออกกำลังกาย เจียบสงบ พักผ่อน เปิดโล่ง อุปกรณ์การเรียนการสอน (2) หลักสูตร ส่งเสริมการเรียนรู้แบบสหวิทยาการ (3) การเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย การประเมินผลผ่านการประเมินตนเองและเพื่อน และ (4) ครูผู้สอน ติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก เช่น ผู้ปกครอง รวมทั้งองค์ประกอบของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนของเด็กและสอนร่วมกันเป็นทีม

4. ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

- 1) ภาครัฐต้องกระจายคุณภาพและประสิทธิภาพของการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยให้ทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อลดความแตกต่างของพัฒนาการของเด็กตามพื้นที่และความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม มุ่งสู่การทำให้เด็กปฐมวัยทุกคนสามารถมีพัฒนาการที่สมวัย
- 2) การปรับทัศนคติของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการยกระดับพัฒนาการที่สมวัยของเด็กให้ไปสู่การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 โดยในแต่ละลำดับชั้น ควรมีรายละเอียดแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามระดับผู้รับผิดชอบ ได้แก่ (1) ผู้กำหนดนโยบาย คือ รัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่เป็นผู้กำหนดนโยบายระดับชาติ (2) ผู้กำกับนโยบาย คือ ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หน่วยงานระดับกระทรวง (3) ผู้สนับสนุนนโยบาย คือ ผู้สนับสนุนให้นโยบายสามารถบรรลุเป้าหมาย และ (4) ผู้ปฏิบัติ คือ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 มีวิธีดำเนินการประเมินพัฒนาการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขอบเขตการประเมิน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 420,336 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 26,042 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14,652 คน จำนวน 2,361 โรงเรียน โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) แยกตามประเภทและขนาดของโรงเรียน ดังนี้

1.2.1 ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียนๆ ละ 2 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 972 คน
- 2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 1,098 คน
- 3) โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ (ที่มีใช้โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดและโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 733 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 4,398 คน
- 4) โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1,364 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวม 8,184 คน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุ่งกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การกำหนดจำนวนโรงเรียน ดังนี้ (ที่มา: จากสถิติทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563 สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ตาราง 1 เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอน ชั้นอนุบาลศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)			
	โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)	โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)	โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 500 คน ขึ้นไป)	รวมโรงเรียน ที่ประเมิน
1 - 50	2	2	1	5
51 - 100	3	2	1	6
101 - 150	3	2	2	7
151 - 200	3	3	3	8
201 ขึ้นไป	4	3	3	10

1.2.2 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการสุ่มอย่างง่าย มา 2 ห้องเรียน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อ ห้องเรียนละ 6 คน เช่น ใช้ลำดับเลขคี่ หรือ ลำดับเลขคู่ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเกณฑ์ ฯลฯ แบ่งเป็นนักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน รวมโรงเรียนละ 12 คน

2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาที่มีมากกว่า 1 ห้องเรียน ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการสุ่มอย่างง่ายเพียง 1 ห้องเรียน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อ จำนวน 6 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน กรณีห้องเรียนที่มีนักเรียนไม่ถึง 6 คน ให้ประเมินพัฒนาการนักเรียนทุกคน

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียนและเพศ

ที่	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)			ร้อยละ
			ชาย	หญิง	รวม	
1	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	81	486	486	972	6.63
2	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา	183	549	549	1,098	7.49
3	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	733	2,199	2,199	4,398	30.02
4	โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา	1,364	4,092	4,092	8,184	55.86
	รวม	2,361	7,326	7,326	14,652	100

2. ขอบเขตการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย

2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

1.1 น้่าน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

1.1.1 น้่าน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน

2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว

2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว

2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

2.3 พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน
ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและ แปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ เครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

3.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

3.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

3.3 คู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ประชุมปฏิบัติการพิจารณากรอบการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 กำหนดลักษณะกรอบโครงสร้าง วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน การตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

4.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย

4.2.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 มีรายละเอียดการสร้างคู่มือ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2) จัดทำร่างคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 โดยมีโครงสร้างดังนี้

- (1) ความเป็นมา
- (2) วัตถุประสงค์
- (3) ขอบเขตของการประเมิน
- (4) แนวทางการดำเนินงาน
- (5) คู่มือ ชุดกิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ
- (6) วิธีการและขั้นตอนการประเมิน
- (7) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- (8) ปฏิทินปฏิบัติงาน
- (9) ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก
- (10) โครงสร้างเครื่องมือตัวบ่งชี้พัฒนาการที่ทำการประเมิน
- (11) เกณฑ์การประเมินในแต่ละบ่งชี้
- (12) ภาคผนวก

4.2.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 7 ชุด มีรายละเอียดการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

- 2) กำหนดกิจกรรมในการประเมินให้สอดคล้องกิจกรรมประจำวัน ประกอบด้วย 7 ชุดกิจกรรม คือ
- ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
  - ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
  - ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม

ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

3) ออกแบบกิจกรรมในการประเมิน แต่ละชุดกิจกรรมประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม แผนการจัดกิจกรรม ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ แบบบันทึกผลการประเมิน และระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

4.2.3 คู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 มีรายละเอียดการสร้างดังนี้

1) ศึกษาวิธีบันทึกข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ที่เหมาะสมกับชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์

2) ออกแบบแบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ที่สอดคล้องกับชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

(1) แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ดังนี้

แบบบันทึกผล 1/1 แบบบันทึกผลการประเมินภาวะการเจริญเติบโต และสุขนิสัยที่ดี

แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผลการประเมินการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

แบบบันทึกผล 2 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

แบบบันทึกผล 3 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

แบบบันทึกผล 4 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

แบบบันทึกผล 5 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นตามมุม

แบบบันทึกผล 6 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

แบบบันทึกผล 7 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเกมการศึกษา

(2) รายละเอียดการบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

(3) ตารางบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel 4.3 ประชุมวิพากษ์เครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity)

4.4 นำเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ไปทดลองใช้ครอบคลุมโรงเรียนทุกขนาด จำนวน 11 โรงเรียน กระจายครอบคลุมทุกภูมิภาคเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา/กิจกรรม เวลาในการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ ระดับคุณภาพของพฤติกรรมที่สังเกตตามเกณฑ์การประเมิน ซึ่งจากผลการทดลองใช้มีข้อเสนอแนะดังนี้

4.4.1 ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ควรปรับคำอธิบายกิจกรรมให้มีความชัดเจน และเพิ่มหมายเหตุในชุดกิจกรรม กรณีไม่ปรากฏพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ให้สังเกตเพิ่มเติมในชุดกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

4.4.2 ชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ควรปรับกิจกรรมให้กระชับชัดเจน จะช่วยให้สังเกตพฤติกรรมเด็กได้ง่ายขึ้น ใช้คำถามที่กระตุ้นความคิดเด็ก ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา รวมทั้งเพิ่มรายละเอียดการจัดสื่อ/อุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก

4.4.3 ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรเพิ่มวัสดุอุปกรณ์ให้ครบถ้วน สอดคล้องกับกิจกรรม เช่น ฝาสวนน้ำ ไม้ กล้วย ฯลฯ รวมทั้งกำหนดขนาดของสื่อต้นแบบให้ชัดเจน และควรระบุหมายเหตุในสภาพที่พึงประสงค์ 8.3.2 ใช้การประเมินร่วมกับกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

4.4.4 ชุดกิจกรรมการเล่นตามมุม ควรมีข้อเสนอแนะในการเลือกหนังสือนิทานที่จัดให้เด็ก คือ มีเนื้อหานิทานไม่ยาวเกินไป มีภาพประกอบที่เหมาะสม ไม่ใช้นิทานที่เป็นคำคล้องจองและไม่เป็นนิทาน 2 ภาษา

4.4.5 ชุดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ควรปรับแผนผังภาพโดยใช้คำว่า “จุดเริ่มต้น” และ “จุดสิ้นสุด”

4.4.6 ชุดกิจกรรมเกมการศึกษา ควรปรับภาพให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และเป็นภาพสีทุกภาพ เพื่อให้เด็กสังเกตเห็นภาพได้อย่างชัดเจน และควรเลือกภาพที่เด็กทุกภูมิภาครู้จัก

4.5 ปรับปรุงเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ตามข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้เครื่องมือ

4.6 นำเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ไปหาความเชื่อมั่นโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) (สุรชัย มีชาญ 2547 : 115) จากการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน โดยกำหนดให้มีผู้ประเมิน 3 คน คือ ศึกษาพิเศษจำนวน 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 2 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 เท่ากับ .96 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

4.7 บรรณาธิการเอกสารเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ทั้ง 3 รายการ แล้วจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การกำหนดเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินกำหนดดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามสภาพที่พึงประสงค์ทุกรายการ
พิจารณาให้คะแนนตามระดับคุณภาพ 3 ระดับ

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

2. การสรุปพัฒนาการในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
กำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับคุณภาพดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง มีพัฒนาการระดับดี

ระดับ 2 หมายถึง มีพัฒนาการระดับพอใช้

ระดับ 1 หมายถึง มีพัฒนาการระดับปรับปรุง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ดำเนินการ ดังนี้

5.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียน
ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 และวิธีทัศน์ประกอบการศึกษาเครื่องมือ
การประเมินพัฒนาการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เดือนกุมภาพันธ์ 2564

5.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาทุกแห่งดำเนินการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ตามจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา เดือนกุมภาพันธ์ 2564

5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการ
ประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 และชี้แจง
แนวทางการประเมินให้กับคณะกรรมการประเมินพัฒนาการและผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกแห่ง เดือนมีนาคม 2564 เดือนมีนาคม 2564

5.4 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
ปีการศึกษา 2563 จัดเตรียมสื่อ วัสดุ และเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการ เดือนมีนาคม 2564

5.5 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

5.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬที่เก็บข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ลงในโปรแกรม MS – Excel และจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทาง E-mail: codechildhood64@gmail.com ภายในเดือน พฤษภาคม 2564

5.7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวิเคราะห์และประมวลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2564

5.8 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำและพิมพ์รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 เดือนสิงหาคม – กันยายน 2564

5.9 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเผยแพร่รายงานจัดส่งให้ทุกเขตพื้นที่ทางเว็บไซต์เพื่อให้เขตพื้นที่จัดส่งให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

6. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ดำเนินการ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

ชุดกิจกรรม และเกณฑ์การประเมิน

การดำเนินการหาความเชื่อมั่นของการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้วยคู่มือและชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) (สุรชัย มีชาญ 2547 : 115) โดยใช้สูตร

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
Rmnk	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k (m=1, 2, 3,...,M; n=1, 2, 3,...,N และ k=1, 2, 3,...,K)
Rnk	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mnk}}{M}$$

K	แทน	จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
M	แทน	จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด
I	แทน	จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

6.2.1 รวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทั่วประเทศ

6.2.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

6.2.3 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ตามประเด็นการประเมินโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ฐานนิยม (Mode) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จากโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาครอบคลุม 183 แห่ง โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 2,365 โรงเรียน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 14,597 คน คิดเป็นร้อยละ 99.62 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทำการวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการ นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ระดับประเทศ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ระดับประเทศ

ตาราง 3 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ

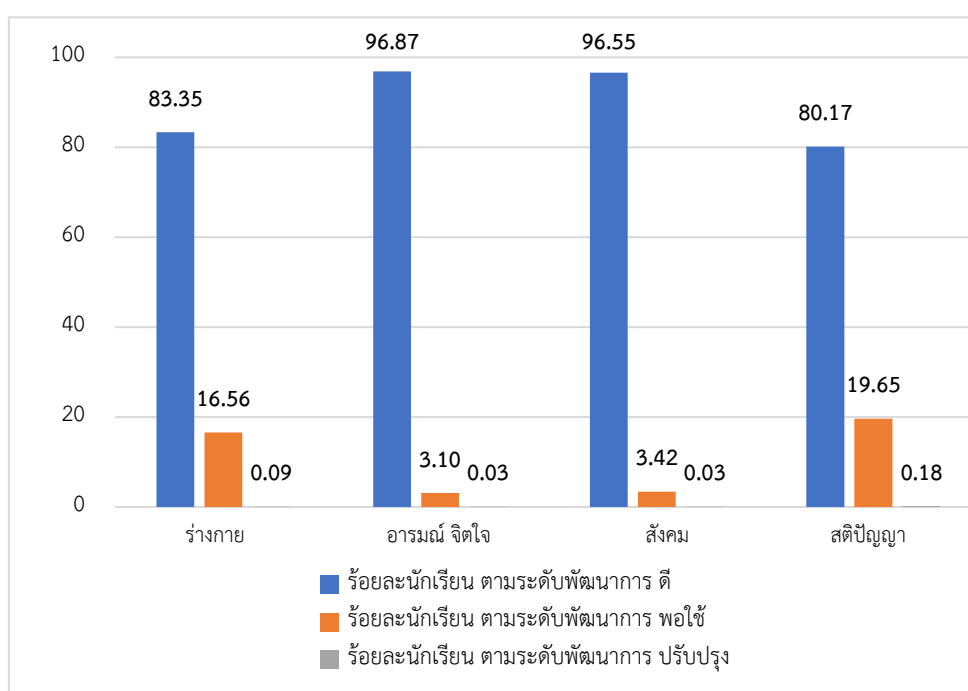
รายการ	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
พัฒนาการในภาพรวมทุกด้านของนักเรียน	91.46	8.49	0.05

จากตาราง 3 พบว่า พัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 91.46 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ ร้อยละ 8.49 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 0.05

ตาราง 4 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ

พัฒนาการ	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ร่างกาย	83.35	16.56	0.09
อารมณ์ จิตใจ	96.87	3.10	0.03
สังคม	96.55	3.42	0.03
สติปัญญา	80.17	19.65	0.18

ภาพ 1 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ

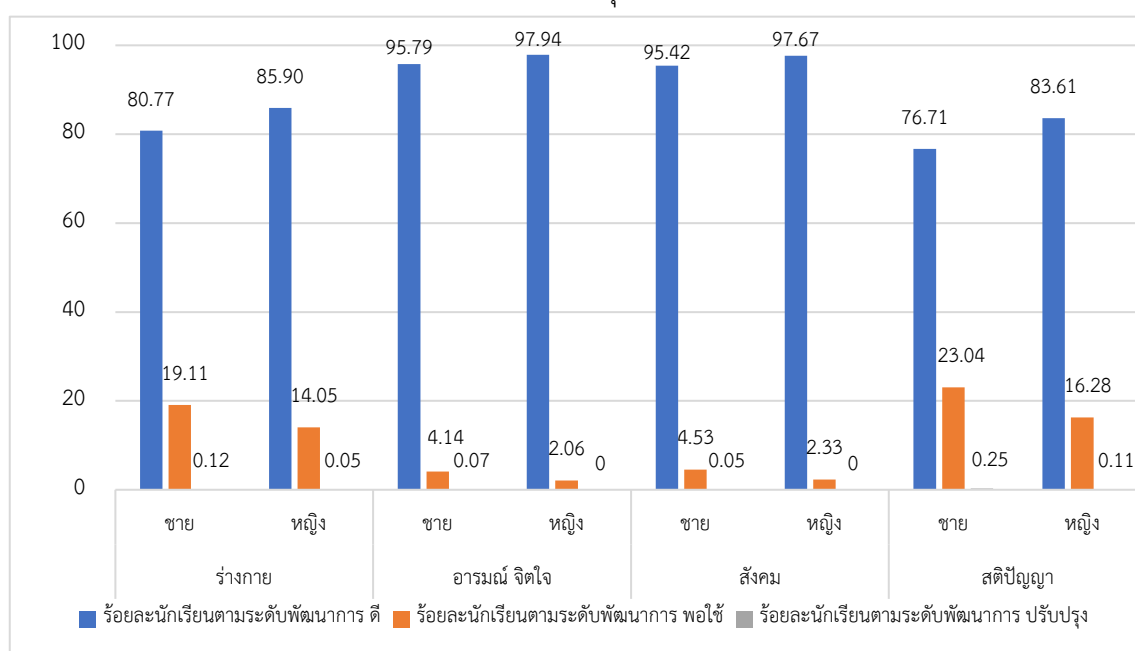
จากตาราง 4 และภาพ 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ในระดับประเทศ อยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ มีผลการประเมินระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.87 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 96.55 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 83.35 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.17 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

ตาราง 5 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ

พัฒนาการ	เพศ	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ร่างกาย	ชาย	80.77	19.11	0.12
	หญิง	85.90	14.05	0.05
อารมณ์ จิตใจ	ชาย	95.79	4.14	0.07
	หญิง	97.94	2.06	0
สังคม	ชาย	95.42	4.53	0.05
	หญิง	97.67	2.33	0
สติปัญญา	ชาย	76.71	23.04	0.25
	หญิง	83.61	16.28	0.11

ภาพ 2 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ

จากตาราง 5 และภาพ 2 พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีระดับคุณภาพพรายพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า

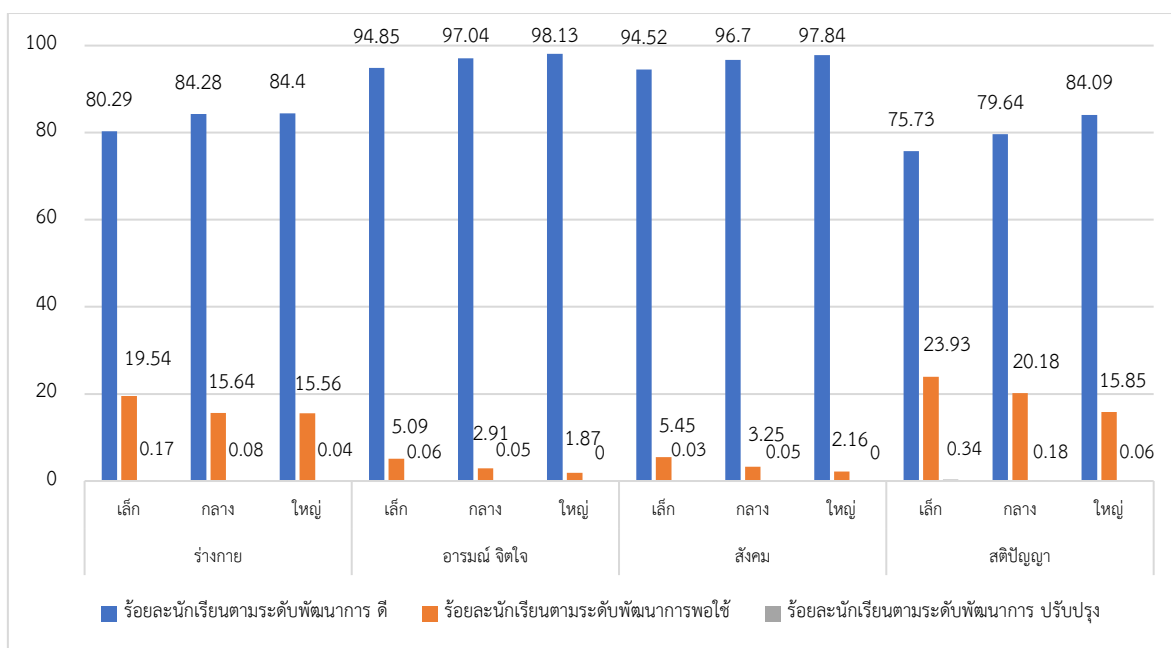
นักเรียนชาย มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.79 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 95.42 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 80.77 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 76.71 ตามลำดับ

นักเรียนหญิง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.94 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 97.67 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 85.90 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 83.61 ตามลำดับ

ตาราง 6 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

พัฒนาการ	ขนาดโรงเรียน	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ด้านร่างกาย	เล็ก	80.29	19.54	0.17
	กลาง	84.28	15.64	0.08
	ใหญ่	84.40	15.56	0.04
ด้านอารมณ์ จิตใจ	เล็ก	94.85	5.09	0.06
	กลาง	97.04	2.91	0.05
	ใหญ่	98.13	1.87	0
ด้านสังคม	เล็ก	94.52	5.45	0.03
	กลาง	96.70	3.25	0.05
	ใหญ่	97.84	2.16	0
ด้านสติปัญญา	เล็ก	75.73	23.93	0.34
	กลาง	79.64	20.18	0.18
	ใหญ่	84.09	15.85	0.06

ภาพ 3 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จากตาราง 6 และภาพ 3 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกขนาดมีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กมีร้อยละพัฒนาการระดับดีด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.85 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 94.52 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 80.29 และพัฒนาการด้านสติปัญญา 75.73 ตามลำดับ

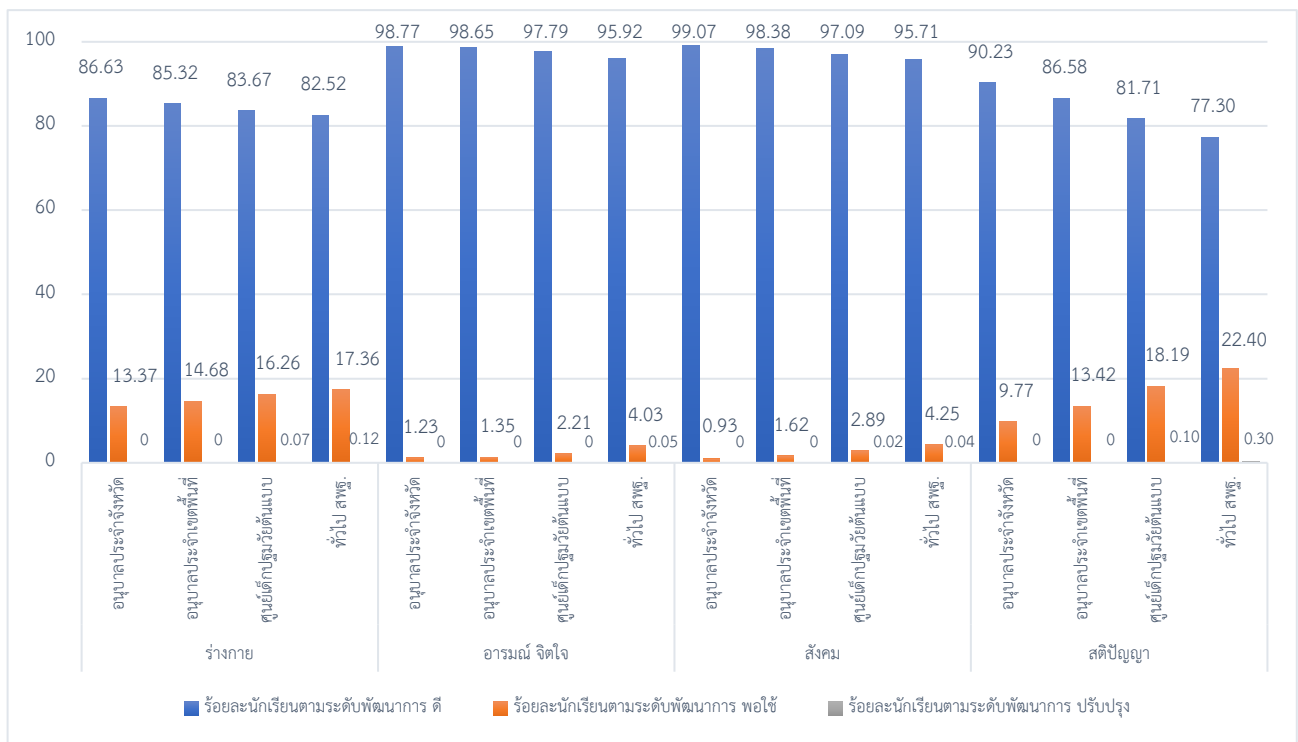
นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.04 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 96.70 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 84.28 และพัฒนาการด้านสติปัญญา 79.64 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.13 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 97.84 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 84.40 และพัฒนาการด้านสติปัญญา 84.09 ตามลำดับ

ตาราง 7 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

พัฒนาการด้าน	ประเภท	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ร่างกาย	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	86.63	13.37	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	85.32	14.68	0
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	83.67	16.26	0.07
	โรงเรียนทั่วไป	82.52	17.36	0.12
อารมณ์ จิตใจ	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	98.77	1.23	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	98.65	1.35	0
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	97.79	2.19	0.02
	โรงเรียนทั่วไป	95.92	4.03	0.05
สังคม	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	99.07	0.93	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	98.38	1.62	0
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	97.09	2.89	0.02
	โรงเรียนทั่วไป	95.71	4.25	0.04
สติปัญญา	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	90.23	9.77	0
	โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่	86.58	13.42	0
	โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ	81.71	18.17	0.12
	โรงเรียนทั่วไป	77.30	22.45	0.25

ภาพ 4 แสดงร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

จากตาราง 7 และภาพ 4 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกประเภท มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.07 รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.77 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 90.23 และด้านร่างกาย ร้อยละ 86.63 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.65 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 98.38 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 86.58 และด้านร่างกาย ร้อยละ 85.32 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.79 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 97.09 ด้านร่างกาย ร้อยละ 83.67 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 81.71 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.92 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 95.71 ด้านร่างกาย ร้อยละ 82.52 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 77.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

ตาราง 8 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการ รายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
พัฒนาการด้านร่างกาย			
1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	87.49	12.47	0.04
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	94.44	5.49	0.07
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	83.70	16.21	0.09
4. ซื่อซมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	97.96	2.03	0.01
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	96.74	3.21	0.05
พัฒนาการด้านสังคม			
6. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	96.62	3.35	0.03
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย	88.35	11.62	0.03
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	96.77	3.17	0.06
พัฒนาการด้านสติปัญญา			
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	76.05	23.55	0.40
10. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	86.55	13.29	0.16
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	81.49	18.27	0.24
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหา ความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	83.93	15.91	0.16

จากตาราง 8 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออก ทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.96 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 96.77 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจ ที่ดีงาม ร้อยละ 96.74 ตามลำดับ

โดยมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 76.05 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 81.49 และมาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข ร้อยละ 83.70 ตามลำดับ

ตาราง 9 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี			
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	66.36	24.52	9.12
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	99.49	0.51	0
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	96.14	3.82	0.04
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน			
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	95.90	4.04	0.06
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	97.92	2.01	0.07

จากตาราง 9 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดี ทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.49 รองลงมาคือ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ร้อยละ 97.92 ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น ร้อยละ 96.14 ตามลำดับ

โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 66.36

ตาราง 10 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้

พัฒนาการ/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข			
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	94.97	4.97	0.06
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	86.08	13.84	0.08
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว			
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	97.96	2.03	0.01
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม			
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	94.43	5.49	0.08
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	96.37	3.60	0.03
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	97.42	2.54	0.04
5.4 มีความรับผิดชอบ	95.70	4.14	0.16

จากตาราง 10 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.96 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 97.42 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 96.37ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 86.08

ตาราง 11 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้

พัฒนาการ/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	96.34	3.63	0.03
6.2 มีวินัยในตนเอง	91.68	8.25	0.07
6.3 ประหยัดและพอเพียง	94.48	5.48	0.04
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย			
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	96.06	3.91	0.03
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	91.01	8.96	0.03
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	96.49	3.48	0.03
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	94.83	5.06	0.11
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	90.30	9.34	0.36

จากตาราง 11 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคมรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.49 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.34 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 96.06 ตามลำดับ

โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 90.30

ตาราง 12 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้

พัฒนาการ/ตัวบ่งชี้	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย			
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	80.76	18.97	0.27
9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	87.66	12.07	0.27
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้			
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	91.50	8.36	0.14
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	81.50	18.30	0.20
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	82.10	17.71	0.19
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์			
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	89.05	10.77	0.18
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	88.24	11.39	0.37
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย			
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	94.94	4.96	0.10
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	85.79	14.01	0.20

จากตาราง 12 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญารายตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.94 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 91.50 และตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 89.05 ตามลำดับ

โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 80.76

ตาราง 13 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี			
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์			
1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	66.36	24.52	9.12
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี			
1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	97.21	2.74	0.05
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	97.85	2.10	0.05
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น			
1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	96.14	3.82	0.04
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน			
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้			
2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน	91.97	7.89	0.14
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว	96.18	3.72	0.10
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว	97.35	2.60	0.05
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	94.59	5.27	0.14
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน			
2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	88.19	11.59	0.22
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	96.32	3.57	0.11

จากตาราง 13 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.85 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 97.35 และสภาพที่พึงประสงค์ 1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง ร้อยละ 97.21 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.36

ตาราง 14 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข			
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม			
3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	94.97	4.98	0.05
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น			
3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	87.74	12.12	0.14
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	96.91	3.04	0.05
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว			
4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว			
4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	97.42	2.53	0.05
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	97.08	2.65	0.27
4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	97.10	2.65	0.25
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม			
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต			
5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	94.43	5.49	0.08
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน			
5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง	96.37	3.60	0.03
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น			
5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	97.42	2.54	0.04
5.4 มีความรับผิดชอบ			
5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	95.70	4.14	0.16

จากตาราง 14 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ และสภาพที่พึงประสงค์ 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.42 เท่ากัน รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี ร้อยละ 97.10 และสภาพที่พึงประสงค์ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ร้อยละ 97.08 ตามลำดับ

โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 87.74

ตาราง 15 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน			
6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	98.34	1.62	0.04
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	97.49	2.46	0.05
6.2 มีวินัยในตนเอง			
6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	94.92	4.98	0.10
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	95.43	4.52	0.05
6.3 ประหยัดและพอเพียง			
6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	94.48	5.48	0.04
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย			
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	96.06	3.91	0.03
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย			
7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	95.67	4.31	0.02
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	93.18	6.79	0.03
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล			
8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	96.49	3.48	0.03
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น			
8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	94.83	5.06	0.11
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม			
8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	90.30	9.34	0.36

จากตาราง 15 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.34 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 97.49 และสภาพที่พึงประสงค์ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน ร้อยละ 96.49 ตามลำดับ

โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 90.30

ตาราง 16 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับ คุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย			
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ			
9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	89.77	10.11	0.12
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	86.28	13.41	0.31
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้			
9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	90.06	9.66	0.28
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	95.88	3.85	0.27
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้			
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด			
10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	89.81	10.06	0.13
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตเห็น 2 ลักษณะขึ้นไป	93.29	6.55	0.16
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	89.18	10.55	0.27
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ	92.32	7.47	0.21
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล			
10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	85.59	14.23	0.18
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	89.24	10.60	0.16
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ			
10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	93.36	6.52	0.12
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	83.91	15.93	0.16
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์			
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์			
11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงจากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	89.05	10.77	0.18
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์			
11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่	88.24	11.39	0.37
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย			
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้			
12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	94.94	4.96	0.10
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้			
12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	85.79	14.01	0.20

จากตาราง 16 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.88 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 94.94 และสภาพที่พึงประสงค์ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นร้อยละ 93.36 ตามลำดับ

โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 83.91

ตาราง 17 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการรายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	88.89	11.11	0	88.83	11.17	0	87.55	12.43	0.02	87.11	12.83	0.06
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	96.91	3.09	0	95.59	4.41	0	94.74	5.21	0.05	93.83	6.06	0.11
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	90.23	9.77	0	87.48	12.52	0	85.15	14.78	0.07	81.65	18.23	0.12
4. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	99.28	0.72	0	99.10	0.90	0	98.64	1.36	0	97.29	2.7	0.01
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	97.74	2.26	0	98.56	1.44	0	97.30	2.65	0.05	96.08	3.86	0.06
6. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	99.18	0.82	0	98.11	1.89	0	97.07	2.91	0.02	95.87	4.08	0.05
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย	94.03	5.97	0	92.52	7.48	0	89.00	11.00	0	86.76	13.19	0.05
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	98.87	1.13	0	98.38	1.62	0	97.37	2.58	0.05	95.98	3.94	0.09
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	84.36	15.64	0	82.97	16.94	0.09	77.91	21.79	0.3	73.14	26.32	0.54
10. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	92.80	7.20	0	90.99	9.01	0	87.89	12.04	0.07	84.48	15.26	0.26
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	89.51	10.49	0	85.95	14.05	0	82.61	17.3	0.09	79.34	20.28	0.38
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	91.77	8.23	0	88.92	11.08	0	85.45	14.43	0.12	81.51	18.26	0.23

จากตาราง 17 เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.28 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 99.18 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 98.87 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 84.36

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.10 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 5 คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 98.56 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 98.38 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 82.97

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 98.64 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 97.37 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 97.30 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 77.91

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป พัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ร้อยละ 97.29 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 5 คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 96.08 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 95.98 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 73.14

ตาราง 18 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย สภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี												
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์												
1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	66.77	24.90	8.33	67.39	24.59	8.02	66.97	24.40	8.63	65.84	24.54	9.62
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี												
1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	97.33	2.57	0.10	98.11	1.89	0	97.49	2.51	0	96.93	3.00	0.07
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	99.59	0.41	0	99.55	0.45	0	98.06	1.80	0.14	97.30	2.68	0.02
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น												
1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	97.63	2.37	0	97.84	2.16	0	96.63	3.35	0.02	95.46	4.48	0.06
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน												
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้												
2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน	92.70	7.30	0	93.06	6.85	0.09	92.25	7.70	0.05	91.59	8.19	0.22
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว	97.94	2.06	0	97.84	2.16	0	96.68	3.25	0.07	95.80	4.05	0.15
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว	97.63	2.37	0	98.02	1.98	0	97.79	2.19	0.02	96.99	2.94	0.07
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	95.16	4.74	0.10	95.77	4.23	0	94.70	5.16	0.14	94.30	5.54	0.16
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน												
2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	92.08	7.92	0	90.45	9.37	0.18	88.81	11.10	0.09	87.09	12.59	0.32
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	97.94	2.06	0	97.93	2.07	0	96.01	3.92	0.07	96.08	3.76	0.16

จากตาราง 18 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.59 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.77

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.55 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.39

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.06 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.97

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 97.30 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 65.84

ตาราง 19 ร้อยละนักเรียนด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ (น้ำหนักเทียบอายุ ส่วนสูงเทียบอายุ และน้ำหนักเทียบส่วนสูง) จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	น้ำหนักเทียบกับอายุ				
	น้อยกว่าเกณฑ์	ค่อนข้างน้อย	ตามเกณฑ์	ค่อนข้างมาก	มากกว่าเกณฑ์
อนุบาลจังหวัด	1.85	4.94	74.90	6.89	11.42
อนุบาลเขต	2.79	5.32	76.67	4.23	10.99
ศูนย์ต้นแบบ	4.04	7.08	75.67	3.55	9.66
ทั่วไป	4.84	7.53	74.26	3.72	9.65
รวม	4.25	7.05	74.91	3.92	9.87

ประเภทโรงเรียน	ส่วนสูงเทียบกับอายุ				
	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
อนุบาลจังหวัด	1.13	2.78	82.00	7.61	6.48
อนุบาลเขต	2.34	3.33	81.17	7.48	5.68
ศูนย์ต้นแบบ	3.27	4.82	80.67	6.07	5.17
ทั่วไป	4.06	5.34	80.01	5.99	4.60
รวม	3.50	4.86	80.43	6.24	4.97

ประเภทโรงเรียน	น้ำหนักเทียบกับส่วนสูง					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
อนุบาลจังหวัด	3.90	5.56	73.46	5.56	7.0	4.52
อนุบาลเขต	4.86	7.39	72.61	4.23	5.59	5.32
ศูนย์ต้นแบบ	5.95	7.22	73.04	4.36	4.82	4.61
ทั่วไป	5.94	6.94	73.31	4.50	4.78	4.53
รวม	5.73	6.97	73.19	4.51	5.00	4.60

จากตาราง 19 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับตามเกณฑ์สูงสุด ร้อยละ 74.91 รองลงมาคือ มีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับมากกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 9.87 และมีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ร้อยละ 7.05 ตามลำดับ

ส่วนด้านส่วนสูงเทียบกับอายุ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนสูงตามเกณฑ์สูงสุด ร้อยละ 80.43 รองลงมาคือ มีส่วนสูงค่อนข้างสูง ร้อยละ 6.24 และมีส่วนสูงสูง ร้อยละ 4.97 ตามลำดับ

และด้านน้ำหนักเทียบกับส่วนสูง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีรูปร่างสมส่วนสูงสุด ร้อยละ 73.19 รองลงมาคือ มีรูปร่างค่อนข้างผอม ร้อยละ 6.97 และมีรูปร่างผอม ร้อยละ 5.73 ตามลำดับ

ตาราง 20 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข												
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม												
3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	96.71	3.29	0	96.49	3.51	0	95.60	4.35	0.05	94.23	5.70	0.07
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น												
3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	92.80	7.20	0	91.62	8.38	0	88.70	11.23	0.07	86.10	13.68	0.22
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	98.87	1.13	0	97.75	2.25	0	97.02	2.96	0.02	96.50	3.41	0.09
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว												
4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว												
4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	98.46	1.54	0	98.56	1.44	0	97.76	2.22	0.02	96.97	2.96	0.07
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	98.15	1.85	0	98.02	1.98	0	97.65	2.07	0.28	96.53	3.13	0.34
4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	98.46	1.54	0	98.11	1.89	0	97.90	1.82	0.28	96.38	3.31	0.31
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม												
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต												
5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	96.50	3.50	0	97.12	2.88	0	95.34	4.61	0.05	93.34	6.55	0.11
5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน												
5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง	97.74	2.26	0	97.57	2.43	0	96.49	3.49	0.02	95.98	3.97	0.05
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น												
5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	98.56	1.44	0	98.47	1.53	0	98.13	1.85	0.02	96.77	3.17	0.06
5.4 มีความรับผิดชอบ												

จากตาราง 20 พบว่า นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มี พัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่นร้อยละ 98.87 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์ ร้อยละ 92.80

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการ ระดับดีสูงสุดคือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 98.56 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 91.62

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ตามสภาพที่พึง ประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 98.13 ส่วนสภาพที่พึง ประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 88.70

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 96.97 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 86.10

ตาราง 21 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง												
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน												
6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	98.77	1.23	0	98.74	1.26	0	98.75	1.25	0	98.01	1.92	0.07
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	99.59	0.41	0	98.65	1.35	0	97.39	2.59	0.02	97.14	2.79	0.07
6.2 มีวินัยในตนเอง												
6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	97.63	2.37	0	96.04	3.96	0	96.19	3.72	0.09	93.76	6.12	0.12
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	97.74	2.26	0	97.21	2.79	0	95.32	4.63	0.05	94.97	4.97	0.06
6.3 ประหยัดและพอเพียง												
6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	97.33	2.67	0	95.77	4.23	0	94.63	5.35	0.02	93.89	6.05	0.06
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย												
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม												
7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	98.46	1.44	0.10	96.67	3.33	0	96.17	3.83	0	95.64	4.32	0.04
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย												
7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	97.22	2.78	0	97.93	2.07	0	95.94	4.06	0	95.04	4.92	0.04
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	96.81	3.19	0	95.95	4.05	0	93.52	6.48	0	92.20	7.74	0.06

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข												
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล												
8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	98.56	1.44	0	98.29	1.71	0	96.79	3.19	0.02	95.83	4.12	0.05
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น												
8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	96.60	3.40	0	96.76	3.24	0	95.09	4.84	0.07	94.23	5.61	0.16
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม												
8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	93.52	6.48	0	94.41	5.59	0	91.35	8.23	0.42	88.80	10.78	0.42

จากตาราง 21 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านสังคม ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.59 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 93.52

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านสังคม ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.74 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 94.41

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า พัฒนาการด้านสังคม ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.75 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 91.35

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป พบว่า พัฒนาการด้านสังคม ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.01 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 88.80

ตาราง 22 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย												
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ												
9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	95.68	4.32	0	93.33	6.67	0	91.31	8.55	0.14	87.77	12.08	0.15
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	90.43	9.57	0	90.18	9.73	0.09	87.29	12.55	0.16	84.72	14.83	0.45
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้												
9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	94.14	5.86	0	94.05	5.95	0	90.48	9.29	0.23	88.81	10.81	0.38
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความ ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	97.84	2.16	0	97.39	2.61	0	96.19	3.60	0.21	95.27	4.36	0.37
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้												
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด												
10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	95.78	4.22	0	93.15	6.85	0	90.94	8.99	0.07	88.05	11.75	0.20
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป	96.30	3.70	0	94.95	5.05	0	94.14	5.72	0.14	92.25	7.53	0.22
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	94.44	5.56	0	91.26	8.74	0	89.41	10.29	0.30	88.14	11.54	0.32
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ	96.50	3.50	0	95.05	4.95	0	93.20	6.59	0.21	90.99	8.75	0.26
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล												
10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	92.28	7.72	0	89.46	10.45	0.09	85.93	13.95	0.12	84.08	15.67	0.25

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/ สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ											
	อนุบาลประจำจังหวัด			อนุบาลประจำเขตพื้นที่			ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ			โรงเรียนทั่วไป		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	94.96	5.04	0	93.69	6.31	0	89.67	10.24	0.09	87.72	12.05	0.23
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ												
10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	95.58	4.42	0	96.49	3.51	0	94.67	5.26	0.07	91.98	7.85	0.17
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	90.23	9.77	0	88.74	11.26	0	85.24	14.67	0.09	81.81	17.96	0.23
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์												
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์												
11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงจากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	95.27	4.73	0	90.18	9.82	0	89.78	10.15	0.07	87.77	11.95	0.28
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์												
11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่	92.28	7.72	0	92.97	7.03	0	89.48	10.22	0.30	86.45	13.05	0.50
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย												
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้												
12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	97.12	2.88	0	97.30	2.70	0	96.22	3.69	0.09	93.68	6.20	0.12
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้												
12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	93.31	6.69	0	90.72	9.28	0	86.90	12.98	0.12	83.64	16.07	0.29

จากตาราง 22 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 97.84 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 90.23

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 97.39 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 88.74

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 96.22 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 85.24

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา ตามสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 95.27 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 81.81

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 14,597 คน จำนวน 2,365 โรงเรียน ในทุกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขตพื้นที่ โดยครอบคลุมโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียน โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ จำนวน 723 โรงเรียน และโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 1,378 โรงเรียน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 มีข้อสรุปผลการประเมินพัฒนาการ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการประเมินพัฒนาการ

1. ผลการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ

ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 91.46 ระดับพอใช้ ร้อยละ 8.54 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 0.05 เมื่อจำแนกตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.87 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 96.55 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 83.35 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.17 ตามลำดับ

2. ผลการประเมินพัฒนาการจำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

2.1 จำแนกตามเพศ นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีร้อยละพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน

นักเรียนชาย มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.79 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 95.42 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 80.77 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 76.71 ตามลำดับ

นักเรียนหญิง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.94 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 97.67 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 85.90 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 83.61 ตามลำดับ

2.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกขนาด มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนทุกขนาดมีร้อยละพัฒนาการระดับดีด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา

นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.85 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 94.52 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 80.29 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 75.73 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.04 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 96.70 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 84.28 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 79.64 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.13 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 97.84 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 84.40 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 84.09 ตามลำดับ

2.3 จำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนทุกประเภทส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุดทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคม ระดับดีสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษามีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.07 รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.77 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 90.23 และด้านร่างกาย ร้อยละ 86.63 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.65 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 98.38 ด้านสติปัญญา ร้อยละ 86.58 และด้านร่างกาย ร้อยละ 85.32 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.79 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 97.09 ด้านร่างกาย ร้อยละ 83.67 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 81.71 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 95.92 รองลงมาคือ ด้านสังคม ร้อยละ 95.71 ด้านร่างกาย ร้อยละ 82.52 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 77.30 ตามลำดับ

3. ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามรายมาตรฐาน ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.96 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 96.77 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 96.74 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 76.05 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 81.49 และ มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข ร้อยละ 83.70 ตามลำดับ

3.1.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.49 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.92 ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 96.14 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 66.36

3.1.2 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 97.96 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 97.42 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 96.37 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 86.08

3.1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่ มีพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคลมีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.49 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.34 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษารวมชาติและสิ่งแวดล้อมร้อยละ 96.06 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 90.30

3.1.4 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 94.94 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 91.50 และตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 89.05 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 80.76

3.2 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ขึ้นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 99.28 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 99.18 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสูงสุด ร้อยละ 98.87 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการในระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 84.36

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด ในมาตรฐานที่ 4 ขึ้นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.10 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 98.56 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสูงสุด ร้อยละ 98.38 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 82.97

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดี ในมาตรฐานที่ 4 ขึ้นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.64 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 97.37 และมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 97.30 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 77.91

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวสูงสุด ร้อยละ 97.29 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ร้อยละ 96.08 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 95.98 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 73.14

3.2.1 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภท นักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ร้อยละ 99.49 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ร้อยละ 97.92 และตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 96.14 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการในระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 66.36

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี สูงสุด ร้อยละ 99.79 รองลงมาคือ 2.2 ใช้มือ - ตาประสานสัมพันธ์กัน สูงสุด ร้อยละ 99.07 และตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 97.63 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 66.77

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.59 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.77

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี สูงสุด ร้อยละ 99.82 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ร้อยละ 98.74 และตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 97.84 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.39

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกายที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.55 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.39

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี สูงสุด ร้อยละ 99.54 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ร้อยละ 97.74 และตัวบ่งชี้ 1.3 รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 96.63 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 66.97

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกายที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.06 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.97

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี สูงสุด ร้อยละ 99.38 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ร้อยละ 97.76 และตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 95.46 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการ ระดับดีต่ำสุด คือ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 65.84

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านร่างกายที่มีพัฒนาการระดับดี สูงสุด คือ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 97.30 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 65.84

3.2.2 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 97.96 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 97.42 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 96.37 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 86.08

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 99.28 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 98.56 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 97.74 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 91.67

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 98.87 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 92.80

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 99.10 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 98.47 และตัวบ่งชี้ที่ 5.4 มีความรับผิดชอบ ร้อยละ 98.29

ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 89.82

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 98.56 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 91.62

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 98.64 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 98.13 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 96.49 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 87.02

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ร้อยละ 98.13 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 88.70

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ร้อยละ 97.29 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 96.77 และตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ร้อยละ 95.98 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 84.41

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 96.97 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 86.10

3.2.3 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์
จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 96.49 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.34 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 96.06 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 90.30

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล สูงสุด ร้อยละ 98.56 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 98.46 และตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 98.35 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 93.52

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.59 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับต่ำสุดคือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 93.52

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล สูงสุด ร้อยละ 98.29 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 97.57 และตัวบ่งชี้ที่ 8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ร้อยละ 96.76 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีวินัยในตนเอง ร้อยละ 94.05

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.74 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 94.41

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล สูงสุด ร้อยละ 96.79 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 96.73 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 96.17 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 91.35

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.75 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 91.35

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงสุด ร้อยละ 95.83 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 95.73 และตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 95.64 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 88.80

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสังคมที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.01 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 88.80

3.2.4 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมโรงเรียนทุกประเภทนักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 94.94 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 91.50 และตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 89.05 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 80.76

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด และตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 97.12 เท่ากัน รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 95.27 และตัวบ่งชี้ที่ 12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ร้อยละ 93.31 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 87.65

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 97.84 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 90.23

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 97.30 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 93.51 และตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 92.97 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 85.95

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 97.39 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 88.74

นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สูงสุด ร้อยละ 96.22 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 92.62 และตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 89.78

ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ของนักเรียนที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล ร้อยละ 82.06

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 96.22 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 85.24

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไป มีพัฒนาการระดับดีในตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สูงสุด ร้อยละ 93.68 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 89.96 และตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 87.77 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 78.35

โดยผลการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง ร้อยละ 95.27 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 81.81

อภิปรายผล

การประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 นำเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมระดับประเทศ มีร้อยละของพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน ร้อยละ 91.46 ซึ่งเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ เป้าหมายที่ 2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น ข้อ 2.1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ ตัวชี้วัดที่ 1 เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 และสอดคล้องกับการศึกษาผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล : ด้านเด็กปฐมวัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557 : 3) ซึ่งพบว่า เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่สามารถแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสมตามวัยในพัฒนาการทุกด้าน

2. ผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี มีผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุดที่สอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภท แสดงถึงโรงเรียนมีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมคุณลักษณะตามวัยและความสามารถของนักเรียนที่กำหนด ดังที่

กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 43) ได้กำหนดขอบข่ายการจัดกิจกรรมประจำวัน การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหารพักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ การจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่างๆ ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นนิสัยในการอยู่ร่วมกันในสังคม ทำให้มีผลการประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ

อย่างไรก็ตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด ในภาพรวมระดับประเทศคือ มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ เป็นที่น่าสังเกตว่าการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี มีผลการประเมินพัฒนาการในด้านนี้สอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภท สอดคล้องกับผลการศึกษาคณะพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562 : 19 - 25) ซึ่งพบว่า การพัฒนาในหลายมิติต่างๆ ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ทั้งในเรื่องน้ำหนักเด็กแรกเกิดที่มีสัดส่วนน้ำหนักต่ำ มีค่าสูงขึ้น การได้รับนมแม่ลดลง ภาวะทุพโภชนาการ นอกจากนี้ แนวทางในการเลี้ยงดูเด็ก ยังพบว่า หลายครอบครัวใช้วิธีการเลี้ยงดูที่ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็ก อาทิ เร่งรัดพัฒนาสมองลูก ด้วยการ “เร่งเรียน เขียนอ่าน” ส่งเสริมการติวสอบเข้าอนุบาล/เน้นวิชาการมากเกินไป โดยขาดความเข้าใจเรื่องของเงื่อนไขในการพัฒนาสมอง จึงทำให้จำกัดกรอบความคิด ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนาร่างกาย (กล้ามเนื้อ มัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก)

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563 : 200-201) ได้ศึกษาสภาวะการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย พบว่า พัฒนาการด้านกายภาพ (หยิบจับสิ่งของ การมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง) ปัจจัยที่โดดเด่นในการเป็นตัวผลักดันให้เด็กเกิดพัฒนาการที่สมวัยคือ กิจกรรม โดยกิจกรรมการเล่นกับเด็ก การเล่นนอกบ้าน/บริเวณบ้าน ทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการที่สมวัยสูงขึ้น กิจกรรมเหล่านี้มีผลต่อโอกาสในการพัฒนาด้านการหยิบจับสิ่งของเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 15 และโอกาสในการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562 : 142 - 143) ได้เสนอแนวทางการเฝ้าระวังติดตามการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัยเป็นรายบุคคล ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 2 มกราคม 2562 ว่า ควรมีการติดตามและบันทึกผลการเจริญเติบโตนักเรียนรายบุคคลทุก 3 เดือน โดยจุดลงบนกราฟ น้ำหนักและส่วนสูงตามอายุ และแปลผลภาวะโภชนาการและแนวโน้มการเจริญเติบโต แจ้งผลการเจริญเติบโตการประเมินพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนเป็นรายบุคคล และให้คำแนะนำความรู้ด้านโภชนาการที่สอดคล้องกับภาวะโภชนาการของนักเรียนแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้สอน นำผลการเจริญเติบโตมาปรับ

การจัดรายการอาหารให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีแผนการดำเนินการตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมโรงเรียนในสังกัด กำกับติดตาม ฝ้าระวัง ภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัย โดยให้นักเรียนปฐมวัยได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ครบ 5 หมู่ และดื่มน้ำอย่างเพียงพอ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ นอนหลับพักผ่อนในสถานที่สะอาด มีอากาศถ่ายเทดี

3. ผลการประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุด ซึ่งผลการประเมินมีความสอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภท แสดงถึงผลการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมและส่งเสริมพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดให้นักเรียนปฐมวัยได้ปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่นตามมุม และปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่หลากหลาย นักเรียนได้ทำงานและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดและความสนใจอย่างมีความสุข เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 17, 36) ที่กำหนดประสบการณ์สำคัญด้านอารมณ์ จิตใจ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ตามความสนใจ

ส่วนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งผลการประเมินพัฒนาการมีความสอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภท จึงควรให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นเพิ่มขึ้น ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 154 - 155) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียน และจัดการแก้ไขข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้นักเรียนอบอุ่น ปลอดภัย มีความมั่นคงทางอารมณ์ เห็นคุณค่าการให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน เมื่อทำผิดครูพร้อมให้คำแนะนำ ชวนให้เด็กคิด ยอมรับผิดพร้อมจะปรับและพัฒนาตนเอง รวมถึงการให้แรงเสริมทางบวก เป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

4. ผลการประเมินพัฒนาการด้านสังคม ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุดแสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมให้กับนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นอย่างดี โดยเฉพาะผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 8.1 เด็กยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้ผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุด แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีโอกาสในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจาก

การจัดกิจกรรม และมีประสบการณ์ที่หลากหลายร่วมกับบุคคลอื่นๆ ได้แก่ การทำกิจกรรมผ่านการลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียนผ่านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การเล่นเกม การเล่นกลางแจ้ง การนำนักเรียนไปศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการได้พบกับบุคคลต่างๆ ในช่วงที่ใช้เวลาอยู่กับครอบครัว ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 3 - 22) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมนักเรียนวัย 3 - 5 ปี ไว้ว่า ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้อยู่ร่วมกับผู้ใหญ่ มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน บ้าน และชุมชน

ส่วนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีรายละเอียดของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมผ่านกิจกรรมประจำวัน มีข้อสังเกตประการหนึ่งของผลการประเมินในด้านนี้ว่า ในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา นักเรียนมีพัฒนาการระดับดีต่ำสุดในมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีวินัยในตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองผ่านกิจกรรมประจำวัน

5. ผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมระดับประเทศ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัยคือตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ โรงเรียนทุกประเภทมีผลการประเมินในระดับดีสูงสุดสอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนทุกประเภทจัดประสบการณ์การเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 41) ที่กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ว่า ควรจัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทที่นักเรียนอาศัยอยู่ โดยให้ความสำคัญด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา นักเรียน ทั้งนี้ การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนานักเรียนเป็นองค์รวม ในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นด้วยการปฏิบัติจริงด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 และประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง (Active Learning) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของนักเรียนจึงทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

ส่วนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีรายละเอียดของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ผลการประเมินของโรงเรียนทุกประเภทเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2561 : 95 - 106) ซึ่งพบว่า เด็กวัย 3 - 5 ปี

มีพัฒนาการด้านที่ไม่บรรลุตามเป้าหมายซึ่งมีค่าต่ำมาก คือ ด้านภาษาและการใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 68.70 และ ผลการศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562 : 19 – 25) พบว่า แนวทางในการเลี้ยงดูเด็ก หลายครอบครัวยังมีแนวทางที่ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและธรรมชาติ ในการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การเลี้ยงลูกติดเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้แท็บเล็ตเลี้ยงลูก ส่งผลกระทบด้านสังคม ก่อให้เกิดบุคลิกนิสัยเก็บตัว ไม่มั่นใจในตัวเอง ทำให้พัฒนาการด้านสื่อสารลดลง ผลการศึกษานี้สามารถนำไป เป็นข้อมูลสำคัญให้โรงเรียนใช้วางแผนและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาผ่านประสบการณ์ สำคัญด้านการใช้ภาษาที่ครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 42) ได้กำหนดสมรรถนะที่เด็กจะมีพฤติกรรมบ่งชี้ (Indicators) ในด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น การฟังนิทาน การฟังคนอ่านหนังสือ การพูดถึงบางตอนของ นิทานที่ชอบเป็นพิเศษ การสนทนาต่อเนื่องด้วยคำถามหรือคำบอกเล่า การเล่าเหตุการณ์ที่ตนมีประสบการณ์ ให้ผู้อื่นฟัง เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการใช้ภาษาสื่อสารที่เหมาะสม กับวัยเป็น กิจกรรมที่ ผู้สอนและปกครองสามารถร่วมมือกันในการส่งเสริมให้ได้ เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการในด้านนี้ได้เหมาะสมตามวัยทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน มีข้อสังเกตประการหนึ่งของผล การประเมินในด้านนี้ว่า ในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา นักเรียนมีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด ในมาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 มีความสามารถในการ คิดเชิงเหตุผล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนและครอบครัวควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมี ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลผ่านกิจกรรมประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลการประเมินพัฒนาการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนปฏิบัติงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ โรงเรียน ดังนี้

1. ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ควรสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้ตรงกันในการดำเนินงานและภารกิจในการ จัดการศึกษาปฐมวัยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/โรงเรียน ในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยแบบองค์รวมอย่างเต็มศักยภาพ
- 2) การส่งเสริมการเจริญเติบโต และพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 3) การส่งเสริมการใช้ภาษาสื่อสารให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน

ในการเรียนรู้ การมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

4) ส่งเสริมให้โรงเรียนนำนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยมาใช้ โดยคำนึงถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และความเหมาะสมกับบริบทของสังคมที่แวดล้อมเด็ก

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยของทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ โรงเรียนขนาดเล็กทั่วไปที่จัดการศึกษาปฐมวัย

2.3 ส่งเสริม พัฒนาการครูให้มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนปฐมวัยเพื่อสนับสนุนให้มีครูผู้สอนระดับปฐมวัยในทุกโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัย

2.4 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักการ

2.5 ส่งเสริมการนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

2.6 กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

2. ระดับสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.1 ควรสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้ตรงกันในการดำเนินงานและภารกิจในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้โรงเรียน ในเรื่องต่อไปนี้

1) การจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยแบบองค์รวมอย่างเต็มศักยภาพ

2) การส่งเสริมการเจริญเติบโต และพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย

3) การส่งเสริมการใช้ภาษาสื่อสารให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ การมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

4) ส่งเสริมให้โรงเรียนนำนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยมาใช้ โดยคำนึงถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และความเหมาะสมกับบริบทของสังคมที่แวดล้อมเด็ก

2.2 ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัย ในด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาปฐมวัย

2.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีครูผู้สอนระดับปฐมวัยในทุกโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัย

2.4 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักการ

2.5 ส่งเสริมการนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

2.6 กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

3. ระดับโรงเรียน

3.1 สร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูปฐมวัย ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการจัดประสบการณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยแบบองค์รวมอย่างเต็มศักยภาพโดยเน้นการบูรณาการการเรียนรู้

3.2 ส่งเสริมโภชนาการที่ดีอย่างเพียงพอให้เด็กทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน โดยส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการและภาวะโภชนาการเกินเกณฑ์

3.3 ส่งเสริมการพัฒนาภาษา ฝึกให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ปลุกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน

3.4 ส่งเสริมการพัฒนาการคิด ฝึกให้เด็กได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การให้โอกาสเด็กได้เล่น ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยเน้นให้มีการวางแผน เลือก ตัดสินใจและลงมือปฏิบัติ

3.5 ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำเล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง เป็นต้น

3.6 การประเมินพัฒนาการเด็ก ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนนำผลการประเมินมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ พัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

3.7 ส่งเสริมบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย อาทิ การประชุมหารือร่วมกัน การติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ลดการใช้เวลากับหน้าจอของเด็กปฐมวัย และร่วมส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย. (2561). รายงานการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560. สืบค้น
กันยายน 2564, จาก <http://203.157.71.115/knowledge/mapping/paper/view?id=94>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2564). นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564-2565.
สืบค้น กันยายน 2564, จาก <https://moe360.blog/2021/06/30/education-management-policy/>
- กุหลาบ ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: บริษัท
เอ็ดมันเพอร์โปรดักส์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การประเมินพัฒนาการเชิงพลวัตสำหรับเด็ก
ปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
(สำหรับเด็ก อายุ 3 - 5 ปี)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี)*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2562). *รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช
2560 ปีการศึกษา 2561*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- นงนตร ธรรมบวร. (2549). *การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี ณ นคร. (2557). *เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- นิตยา คชภักดี. (2543). *ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัย ตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 5 ปี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *ความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในพื้นที่เขตตรวจราชการ
ที่ 2 กับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี).*
(เอกสารอัดสำเนา).

- พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2562. (2562, 30 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 56 ก. หน้า 5-12.
- พัชรี จิวพัฒนกุล. (2559). *การพัฒนาแบบคัดกรองพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัย*. สืบค้น กันยายน 2564, จาก <http://oservice.skru.ac.th>.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 14.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2562). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *รายงานผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล : ด้านเด็กปฐมวัย*. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. สืบค้น กันยายน 2564, จาก <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/1540>.
- _____. (2561). *แนวแนะวิธีการอบรมเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามสมรรถนะเพื่อเพิ่มคุณภาพเด็กตามวัย 0 - 5 ปี*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2563). *รายงานการศึกษาสภาวะการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- กรมวิชาการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)*. สืบค้น กันยายน 2564, จาก www.nesdc.go.th.
- _____. (2561). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (พ.ศ. 2561-2580)*. สืบค้น กันยายน 2564, จาก www.nesdc.go.th.
- _____. (2561). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)*. สืบค้น กันยายน 2564, จาก www.nesdc.go.th.
- _____. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580*. สืบค้น กันยายน 2564, จาก www.nesdc.go.th.
- _____. (2562). *รายงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย*. สืบค้น กันยายน 2564, จาก www.nesdc.go.th.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2553). *การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.

- สุรชัย มีชาญ. (2547). ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน Rater Agreement Index (RAI). *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 10(2), 114-126.
- McAfee, O. & Leong, D.L. (2007). *Assessing and Guiding Young Children's Development and Learning* (4th ed.). Pearson Education.

ภาคผนวก

- ก ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ระดับเขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
- ข รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563
- ค คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563
- ง ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563
- จ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ระดับเขตตรวจราชการระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตาราง 23 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตตรวจราชการ

เขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ		ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
เขต 1	ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง	79.17	20.59	0.24	96.35	3.65	0	93.91	6.09	0	72.23	27.40	0.37	87.33	12.67	0
เขต 2	นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร	83.76	16.24	0	98.87	1.13	0	99.29	0.71	0	81.36	18.64	0	93.36	6.64	0
เขต 3	กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี	84.77	15.23	0	96.85	3.15	0	97.35	2.65	0	78.64	21.19	0.17	91.72	8.28	0
เขต 4	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม	85.38	14.62	0	97.41	2.59	0	95.75	4.25	0	83.25	16.51	0.24	91.51	8.49	0
เขต 5	นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา	83.93	15.98	0.09	97.44	2.56	0	96.75	3.25	0	80.00	19.83	0.17	92.05	7.95	0
เขต 6	ภูเก็ต ระนอง กระบี่ พังงา ตรัง สตูล	83.03	16.97	0	97.14	2.86	0	96.30	3.70	0	73.95	26.05	0	88.40	11.60	0
เขต 7	ยะลา นราธิวาส ปัตตานี	76.67	23.16	0.17	93.67	6.33	0	94.17	5.83	0	65.0	34.67	0.33	82.67	17.16	0.17

เขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ		ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
เขต 8	ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา	82.54	17.46	0	96.63	3.37	0	96.43	3.57	0	80.56	19.44	0	91.67	8.33	0
เขต 9	จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว	81.29	18.71	0	94.37	5.63	0	93.05	6.95	0	77.32	22.68	0	87.58	12.42	0
เขต 10	อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ	86.94	12.85	0.21	97.77	2.23	0	97.35	2.65	0	88.11	11.57	0.32	94.80	4.99	0.21
เขต 11	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร	85.69	14.31	0	96.55	3.45	0	97.41	2.59	0	77.59	22.41	0	91.55	8.45	0
เขต 12	ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์	85.30	14.70	0	98.48	1.52	0	97.68	2.32	0	88.90	11.10	0	95.69	4.31	0
เขต 13	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	81.01	18.86	0.13	95.74	4.13	0.13	95.74	4.13	0.13	77.28	22.32	0.40	89.67	10.20	0.13
เขต 14	ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี	84.86	15.05	0.09	97.34	2.57	0.09	96.51	3.49	0	86.24	13.67	0.09	93.30	6.70	0
เขต 15	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน	85.17	14.83	0	98.16	1.84	0	97.36	2.64	0	80.57	19.43	0	93.22	6.78	0
เขต 16	เชียงราย น่าน พะเยา แพร่	81.66	18.20	0.14	97.42	2.44	0.14	97.42	2.44	0.14	79.35	20.38	0.27	91.03	8.83	0.14
เขต 17	พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์	83.37	16.63	0	96.74	3.26	0	98.02	1.98	0	79.19	20.81	0	92.09	7.91	0
เขต 18	กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี	84.51	15.08	0.41	94.97	4.89	0.14	95.92	3.94	0.14	82.61	16.71	0.68	92.80	6.93	0.27

ตาราง 24 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. กรุงเทพมหานคร	85.94	14.06	0	98.44	1.56	0	100	0	0	86.98	13.02	0	96.35	3.65	0
2. กระบี่	89.81	10.19	0	97.22	2.78	0	93.52	6.48	0	83.33	16.67	0	88.89	11.11	0
3. กาญจนบุรี	87.70	12.30	0	97.54	2.46	0	99.18	0.82	0	87.30	12.70	0	95.08	4.92	0
4. กาฬสินธุ์	86.30	13.70	0	99.26	0.74	0	98.52	1.48	0	94.07	5.93	0	97.41	2.59	0
5. กำแพงเพชร	85.08	14.37	0.55	95.58	3.87	0.55	97.24	2.21	0.55	83.43	15.47	1.10	93.37	6.08	0.55
6. ขอนแก่น	84.03	15.97	0	96.76	3.24	0	95.83	4.17	0	85.42	14.58	0	92.82	7.18	0
7. จันทบุรี	78.57	21.43	0	87.66	12.34	0	93.77	16.23	0	60.39	39.61	0	74.68	25.32	0
8. ฉะเชิงเทรา	74.69	25.31	0	94.44	5.56	0	94.44	5.56	0	67.90	32.10	0	86.42	13.58	0
9. ชลบุรี	86.46	13.54	0	98.96	1.04	0	98.44	1.56	0	88.54	11.46	0	96.35	3.65	0
10. ชัยนาท	77.36	21.70	0.94	98.11	1.89	0	87.74	12.26	0	55.66	44.34	0	82.08	17.92	0
11. ชัยภูมิ	78.37	21.63	0	95.39	4.61	0	96.81	3.19	0	80.85	19.15	0	90.43	9.57	0
12. ชุมพร	81.41	18.59	0	98.72	1.28	0	98.08	1.92	0	93.59	6.41	0	95.51	4.49	0
13. เชียงราย	87.23	12.77	0	99.65	0.35	0	99.65	0.35	0	83.33	16.67	0	93.97	6.03	0
14. เชียงใหม่	86.15	13.85	0	98.72	1.28	0	95.90	4.10	0	74.36	25.64	0	91.54	8.46	0
15. ตรัง	77.56	22.44	0	94.87	5.13	0	94.23	5.77	0	53.21	46.79	0	77.56	22.44	0
16. ตราด	83.33	16.67	0	95.83	4.17	0	96.88	3.12	0	83.33	16.67	0	93.75	6.25	0
17. ตาก	83.33	16.67	0	94.87	5.13	0	99.36	0.64	0	76.92	23.08	0	91.03	8.97	0
18. นครนายก	80.77	19.23	0	98.72	1.28	0	94.87	5.13	0	79.49	20.51	0	92.31	7.69	0

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
19. นครปฐม	86.81	13.19	0	99.31	0.69	0	100	0	0	93.75	6.25	0	98.61	1.39	0
20. นครพนม	83.33	16.67	0	92.71	7.29	0	97.92	2.08	0	66.67	33.33	0	89.06	10.94	0
21. นครราชสีมา	80.18	19.64	0.18	96.11	3.71	0.18	95.58	4.24	0.18	75.93	23.36	0.71	89.03	10.79	0.18
22. นครศรีธรรมราช	83.71	16.29	0	97.14	2.86	0	96.29	3.71	0	69.14	30.86	0	88.57	11.43	0
23. นครสวรรค์	84.15	15.44	0.41	94.72	5.28	0	95.12	4.88	0	82.52	16.67	0.81	91.46	8.54	0
24. นนทบุรี	85.96	14.04	0	100	0	0	100	0	0	75.44	24.56	0	92.98	7.02	0
25. นราธิวาส	80.56	19.44	0	96.76	3.24	0	95.37	4.63	0	62.96	36.58	0.46	88.43	11.57	0
26. น่าน	77.78	21.66	0.56	96.11	3.33	0.56	96.67	2.77	0.56	84.44	15.00	0.56	90.56	8.88	0.56
27. บึงกาฬ	82.35	17.65	0	100	0	0	92.16	7.84	0	87.25	12.75	0	91.18	8.82	0
28. บุรีรัมย์	83.06	16.66	0.28	93.61	6.11	0.28	95.00	4.72	0.28	75.83	23.61	0.56	87.50	12.22	0.28
29. ปทุมธานี	85.61	14.39	0	98.48	1.52	0	96.97	3.03	0	75.00	25.00	0	90.91	9.09	0
30. ประจวบคีรีขันธ์	83.33	16.67	0	99.28	0.72	0	95.65	4.35	0	84.06	15.94	0	91.30	8.70	0
31. ปราจีนบุรี	81.06	18.94	0	98.48	1.52	0	98.48	1.52	0	87.12	12.88	0	92.42	7.58	0
32. ปัตตานี	72.68	26.83	0.49	92.68	7.32	0	95.12	4.88	0	64.88	34.63	0.49	80.49	19.02	0.49
33. พระนครศรีอยุธยา	81.73	18.27	0	98.98	1.02	0	97.46	2.54	0	80.71	19.29	0	92.89	7.11	0
34. พะเยา	74.65	25.35	0	94.37	5.63	0	94.37	5.63	0	77.46	21.84	0.7	85.92	14.08	0
35. พังงา	82.80	17.20	0	97.85	2.15	0	100	0	0	80.65	19.35	0	95.70	4.30	0
36. พัทลุง	86.88	13.12	0	98.13	1.87	0	97.50	2.50	0	78.13	21.87	0	93.13	6.87	0
37. พิจิตร	84.30	15.7	0	93.60	6.40	0	94.77	5.23	0	81.40	18.60	0	91.86	8.14	0
38. พิษณุโลก	83.33	16.67	0	97.98	2.02	0	97.98	2.02	0	74.75	25.25	0	91.92	8.08	0

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
39. เพชรบุรี	80.67	19.33	0	93.33	6.67	0	94.00	6.00	0	74.67	24.66	0.67	86.67	13.33	0
40. เพชรบูรณ์	83.81	16.19	0	93.81	6.19	0	95.71	4.29	0	77.62	22.38	0	89.52	10.48	0
41. แพร่	82.58	17.42	0	97.73	2.27	0	96.97	3.03	0	65.91	34.09	0	90.91	9.09	0
42. ภูเก็ต	80.00	20.00	0	96.67	3.33	0	100	0	0	60.00	40.00	0	86.67	13.33	0
43. มหาสารคาม	87.50	12.50	0	100	0	0	100	0	0	98.75	1.25	0	100	0	0
44. Mukดาหาร	84.26	15.74	0	98.15	1.85	0	96.30	3.70	0	58.33	41.67	0	84.26	15.74	0
45. แม่ฮ่องสอน	81.88	18.12	0	94.93	5.07	0	97.10	2.90	0	86.23	13.77	0	93.48	6.52	0
46. ยโสธร	82.05	17.95	0	99.36	0.64	0	100	0	0	98.08	1.92	0	100	0	0
47. ยะลา	76.54	23.46	0	91.06	8.94	0	91.62	8.38	0	67.60	32.40	0	78.21	21.79	0
48. ร้อยเอ็ด	84.52	15.48	0	99.03	0.97	0	97.74	2.26	0	81.61	18.39	0	94.84	5.16	0
49. ระนอง	82.89	17.11	0	98.68	1.32	0	98.68	1.32	0	89.47	10.53	0	96.05	3.95	0
50. ระยอง	86.00	14.00	0	96.00	4.00	0	96.00	4.00	0	84.00	16.00	0	91.33	8.67	0
51. ราชบุรี	80.75	19.25	0	98.76	1.24	0	96.89	3.11	0	72.67	27.33	0	90.06	9.94	0
52. ลพบุรี	85.12	14.88	0	100	0	0	98.21	1.79	0	79.76	20.24	0	94.64	5.36	0
53. ลำปาง	81.37	18.63	0	99.02	0.98	0	98.53	1.47	0	82.35	17.65	0	93.63	6.37	0
54. ลำพูน	91.30	8.70	0	98.55	1.45	0	100	0	0	89.86	10.14	0	97.1	2.9	0
55. เลย	87.91	11.62	0.47	97.67	2.33	0	98.60	1.40	0	90.70	8.83	0.47	96.28	3.25	0.47
56. ศรีสะเกษ	86.34	13.66	0	98.91	1.09	0	95.36	4.64	0	85.52	14.48	0	92.62	7.38	0
57. สกลนคร	87.86	12.14	0	98.57	1.43	0	97.50	2.50	0	92.50	7.50	0	96.07	3.93	0

จังหวัด	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
58. สงขลา	81.35	18.65	0	96.43	3.57	0	95.24	4.76	0	83.73	15.87	0.40	91.67	8.33	0
59. สตูล	86.27	13.73	0	99.02	0.98	0	95.10	4.90	0	86.27	13.73	0	93.14	6.86	0
60. สมุทรปราการ	73.02	26.98	0	98.41	1.59	0	99.21	0.79	0	70.63	29.37	0	85.71	14.29	0
61. สมุทรสาคร	90.28	9.72	0	100	0	0	97.22	2.78	0	90.28	9.72	0	95.83	4.17	0
62. สมุทรสงคราม	95.31	4.69	0	100	0	0	98.44	1.56	0	93.75	6.25	0	98.44	1.56	0
63. สระแก้ว	83.33	16.67	0	94.44	5.56	0	94.44	5.56	0	81.25	18.75	0	90.28	9.72	0
64. สระบุรี	67.06	32.94	0	86.47	13.53	0	88.24	11.76	0	52.94	45.88	1.18	73.53	26.47	0
65. สิงห์บุรี	86.90	13.10	0	98.81	1.19	0	96.43	3.57	0	88.10	11.90	0	92.86	7.14	0
66. สุโขทัย	87.18	12.82	0	98.08	1.92	0	100	0	0	92.31	7.69	0	96.15	3.85	0
67. สุพรรณบุรี	84.42	15.58	0	94.47	5.53	0	95.48	4.52	0	72.86	26.64	0.50	88.94	11.06	0
68. สุราษฎร์ธานี	86.51	13.09	0.40	97.62	2.38	0	97.62	2.38	0	84.13	15.47	0.40	94.44	5.56	0
69. สุรินทร์	82.65	17.35	0	97.96	2.04	0	95.92	4.08	0	78.23	21.77	0	92.86	7.14	0
70. หนองคาย	90.20	9.80	0	100	0	0	100	0	0	85.62	14.38	0	98.04	1.96	0
71. หนองบัวลำภู	84.06	15.94	0	97.83	2.17	0	97.83	2.17	0	86.23	13.05	0.72	94.20	5.80	0
72. อ่างทอง	80.21	18.75	1.04	97.92	2.08	0	93.75	6.25	0	80.21	18.75	1.04	88.54	11.46	0
73. อำนาจเจริญ	85.09	14.91	0	96.49	3.51	0	98.25	1.75	0	83.33	16.67	0	92.11	7.89	0
74. อุตรดิตถ์	87.43	12.27	0.3	96.11	3.89	0	96.71	3.29	0	88.62	11.08	0.3	93.71	5.99	0.30
75. อุตรดิตถ์	78.57	21.43	0	100	0	0	97.86	2.14	0	75.71	24.29	0	92.86	7.14	0
76. อุทัยธานี	84.67	14.60	0.73	96.35	3.65	0	97.08	2.92	0	83.21	16.06	0.73	95.62	3.65	0.73
77. อุบลราชธานี	84.58	15.20	0.22	95.59	4.19	0.22	95.81	4.19	0	83.48	16.30	0.22	91.85	8.15	0

ตาราง 25 ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
011	กรุงเทพมหานคร	85.94	14.06	0	98.44	1.56	0	100	0	0	86.98	13.02	0	96.35	3.65	0
021	กระบี่	89.81	10.19	0	97.22	2.78	0	93.52	6.48	0	83.33	16.67	0	88.89	11.11	0
031	กาญจนบุรี เขต 1	83.33	16.67	0	98.72	1.28	0	98.72	1.28	0	93.59	6.41	0	96.15	3.85	0
032	กาญจนบุรี เขต 2	84.62	15.38	0	94.23	5.77	0	98.08	1.92	0	63.46	36.54	0	84.62	15.38	0
033	กาญจนบุรี เขต 3	96.67	3.33	0	100	0	0	100	0	0	88.33	11.67	0	100	0	0
034	กาญจนบุรี เขต 4	87.04	12.96	0	96.3	3.7	0	100	0	0	100	0	0	98.15	1.85	0
041	กาฬสินธุ์ เขต 1	89.58	10.42	0	100	0	0	100	0	0	91.67	8.33	0	96.88	3.12	0
042	กาฬสินธุ์ เขต 2	83.33	16.67	0	100	0	0	97.62	2.38	0	92.86	7.14	0	96.43	3.57	0
043	กาฬสินธุ์ เขต 3	85.56	14.44	0	97.78	2.22	0	97.78	2.22	0	97.78	2.22	0	98.89	1.11	0
051	กำแพงเพชร เขต 1	90.72	8.25	1.03	98.97	0	1.03	98.97	0	1.03	84.54	14.43	1.03	96.91	2.06	1.03
052	กำแพงเพชร เขต 2	78.57	21.43	0	91.67	8.33	0	95.24	4.76	0	82.14	16.67	1.19	89.29	10.71	0
061	ขอนแก่น เขต 1	88.89	11.11	0	100	0	0	100	0	0	87.50	12.50	0	98.61	1.39	0
062	ขอนแก่น เขต 2	84.38	15.62	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
063	ขอนแก่น เขต 3	75.00	25.00	0	88.10	11.90	0	82.14	17.86	0	60.71	39.29	0	73.81	26.19	0
064	ขอนแก่น เขต 4	92.31	7.69	0	100	0	0	100	0	0	89.74	10.26	0	98.72	1.28	0
065	ขอนแก่น เขต 5	81.37	18.63	0	96.08	3.92	0	97.06	2.94	0	87.25	12.75	0	93.14	6.86	0
071	จันทบุรี เขต 1	81.94	18.06	0	93.06	6.94	0	93.06	6.94	0	83.33	16.67	0	90.28	9.72	0
072	จันทบุรี เขต 2	75.61	24.39	0	82.93	17.07	0	75.61	24.39	0	40.24	59.76	0	60.98	39.02	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
081	ฉะเชิงเทรา เขต 1	79.49	20.51	0	100	0	0	98.72	1.28	0	80.77	19.23	0	94.87	5.13	0
082	ฉะเชิงเทรา เขต 2	70.24	29.76	0	89.29	10.71	0	90.48	9.52	0	55.95	44.05	0	78.57	21.43	0
091	ชลบุรี เขต 1	95.83	4.17	0	98.61	1.39	0	100	0	0	93.06	6.94	0	100	0	0
092	ชลบุรี เขต 2	78.79	21.21	0	100	0	0	98.48	1.52	0	90.91	9.09	0	95.45	4.55	0
093	ชลบุรี เขต 3	83.33	16.67	0	98.15	1.85	0	96.30	3.70	0	79.63	20.37	0	92.59	7.41	0
101	ชัยนาท	77.36	21.70	0.94	98.11	1.89	0	87.74	12.26	0	55.66	44.34	0	82.08	17.92	0
111	ชัยภูมิ เขต 1	80.39	19.61	0	96.08	3.92	0	94.12	5.88	0	76.47	23.53	0	88.24	11.76	0
112	ชัยภูมิ เขต 2	76.67	23.33	0	93.33	6.67	0	100	0	0	83.33	16.67	0	91.11	8.89	0
113	ชัยภูมิ เขต 3	77.78	22.22	0	96.67	3.33	0	96.67	3.33	0	83.33	16.67	0	92.22	7.78	0
121	ชุมพร เขต 1	82.05	17.95	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
122	ชุมพร เขต 2	80.77	19.23	0	97.44	2.56	0	96.15	3.85	0	87.18	12.82	0	91.03	8.97	0
131	เชียงราย เขต 1	86.36	13.64	0	100	0	0	100	0	0	81.82	18.18	0	95.45	4.55	0
132	เชียงราย เขต 2	84.72	15.28	0	100	0	0	100	0	0	80.56	19.44	0	91.67	8.33	0
133	เชียงราย เขต 3	87.50	12.50	0	98.61	1.39	0	98.61	1.39	0	79.17	20.83	0	91.67	8.33	0
134	เชียงราย เขต 4	90.28	9.72	0	100	0	0	100	0	0	91.67	8.33	0	97.22	2.78	0
141	เชียงใหม่ เขต 1	87.50	12.50	0	95.83	4.17	0	98.61	1.39	0	68.06	31.94	0	88.89	11.11	0
142	เชียงใหม่ เขต 2	79.17	20.83	0	97.22	2.78	0	95.83	4.17	0	55.56	44.44	0	84.72	15.28	0
143	เชียงใหม่ เขต 3	95.83	4.17	0	100	0	0	100	0	0	87.50	12.50	0	100	0	0
144	เชียงใหม่ เขต 4	83.33	16.67	0	100	0	0	100	0	0	95.45	4.55	0	98.48	1.52	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
145	เชียงใหม่ เขต 5	81.48	18.52	0	100	0	0	77.78	22.22	0	62.96	37.04	0	77.78	22.22	0
146	เชียงใหม่ เขต 6	88.89	11.11	0	100	0	0	100	0	0	75.93	24.07	0	98.15	1.85	0
151	ตรัง เขต 1	76.19	23.81	0	95.24	4.76	0	91.67	8.33	0	42.86	57.14	0	72.62	27.38	0
152	ตรัง เขต 2	79.17	20.83	0	94.44	5.56	0	97.22	2.78	0	65.28	34.72	0	83.33	16.67	0
161	ตราด	83.33	16.67	0	95.83	4.17	0	96.88	3.12	0	83.33	16.67	0	93.75	6.25	0
171	ตาก เขต 1	86.90	13.10	0	98.81	1.19	0	98.81	1.19	0	92.86	7.14	0	96.43	3.57	0
172	ตาก เขต 2	79.17	20.83	0	90.28	9.72	0	100	0	0	58.33	41.67	0	84.72	15.28	0
181	นครนายก	80.77	19.23	0	98.72	1.28	0	94.87	5.13	0	79.49	20.51	0	92.31	7.69	0
191	นครปฐม เขต 1	84.72	15.28	0	98.61	1.39	0	100	0	0	91.67	8.33	0	97.22	2.78	0
192	นครปฐม เขต 2	88.89	11.11	0	100	0	0	100	0	0	95.83	4.17	0	100	0	0
201	นครพนม เขต 1	81.48	18.52	0	92.59	7.41	0	97.22	2.78	0	56.48	43.52	0	84.26	15.74	0
202	นครพนม เขต 2	85.71	14.29	0	92.86	7.14	0	98.81	1.19	0	79.76	20.24	0	95.24	4.76	0
211	นครราชสีมา เขต 1	81.82	18.18	0	95.45	4.55	0	96.97	3.03	0	78.79	21.21	0	90.91	9.09	0
212	นครราชสีมา เขต 2	83.33	16.67	0	100	0	0	97.44	2.56	0	76.92	23.08	0	92.31	7.69	0
213	นครราชสีมา เขต 3	84.72	15.28	0	95.83	4.17	0	93.06	6.94	0	79.17	20.83	0	88.89	11.11	0
214	นครราชสีมา เขต 4	83.33	16.67	0	98.61	1.39	0	97.22	2.78	0	65.28	34.72	0	87.50	12.50	0
215	นครราชสีมา เขต 5	76.92	21.98	1.10	94.51	4.39	1.10	93.41	5.49	1.10	71.43	27.47	1.10	85.71	13.19	1.10
216	นครราชสีมา เขต 6	77.78	22.22	0	93.33	6.67	0	100	0	0	77.78	22.22	0	90.00	10.00	0
217	นครราชสีมา เขต 7	76.04	23.96	0	95.83	4.17	0	91.67	8.33	0	81.25	15.63	3.12	88.54	11.46	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
221	นครศรีธรรมราช เขต 1	82.05	17.95	0	100	0	0	98.72	1.28	0	61.54	38.46	0	89.74	10.26	0
222	นครศรีธรรมราช เขต 2	84.95	15.05	0	98.92	1.08	0	98.92	1.08	0	74.19	25.81	0	89.25	10.75	0
223	นครศรีธรรมราช เขต 3	87.25	12.75	0	94.12	5.88	0	93.14	6.86	0	81.37	18.63	0	89.22	10.78	0
224	นครศรีธรรมราช เขต 4	79.22	20.78	0	96.10	3.90	0	94.81	5.19	0	54.55	45.45	0	85.71	14.29	0
231	นครสวรรค์ เขต 1	90.00	10.00	0	100	0	0	100	0	0	92.22	7.78	0	98.89	1.11	0
232	นครสวรรค์ เขต 2	73.08	25.64	1.28	87.18	12.82	0	89.74	10.26	0	71.80	25.64	2.56	80.77	19.23	0
233	นครสวรรค์ เขต 3	88.46	11.54	0	96.15	3.85	0	94.87	5.13	0	82.05	17.95	0	93.59	6.41	0
241	นนทบุรี เขต 1	85.42	14.58	0	100	0	0	100	0	0	87.50	12.50	0	91.67	8.33	0
242	นนทบุรี เขต 2	86.36	13.64	0	100	0	0	100	0	0	66.67	33.33	0	93.94	6.06	0
251	นราธิวาส เขต 1	70.24	29.76	0	97.62	2.38	0	98.81	1.19	0	71.43	28.57	0	89.29	10.71	0
252	นราธิวาส เขต 2	82.05	17.95	0	93.59	6.41	0	91.03	8.97	0	75.64	23.09	1.27	84.62	15.38	0
253	นราธิวาส เขต 3	94.44	5.56	0	100	0	0	96.30	3.70	0	31.48	68.52	0	92.59	7.41	0
261	น่าน เขต 1	67.71	31.25	1.04	94.79	4.17	1.04	95.83	3.13	1.04	83.33	15.63	1.04	89.58	9.38	1.04
262	น่าน เขต 2	89.29	10.71	0	97.62	2.38	0	97.62	2.38	0	85.71	14.29	0	91.67	8.33	0
271	บึงกาฬ	82.35	17.65	0	100	0	0	92.16	7.84	0	87.25	12.75	0	91.18	8.82	0
281	บุรีรัมย์ เขต 1	71.79	26.93	1.28	91.03	7.69	1.28	96.15	2.57	1.28	69.23	29.49	1.28	79.49	19.23	1.28
282	บุรีรัมย์ เขต 2	90.00	10.00	0	100	0	0	97.78	2.22	0	88.89	11.11	0	95.56	4.44	0
283	บุรีรัมย์ เขต 3	79.63	20.37	0	87.04	12.96	0	88.89	11.11	0	51.85	47.22	0.93	78.70	21.30	0
284	บุรีรัมย์ เขต 4	90.48	9.52	0	97.62	2.38	0	98.81	1.19	0	98.81	1.19	0	97.62	2.38	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
291	ปทุมธานี เขต 1	89.74	10.26	0	97.44	2.56	0	96.15	3.85	0	74.36	25.64	0	87.18	12.82	0
292	ปทุมธานี เขต 2	79.63	20.37	0	100	0	0	98.15	1.85	0	75.93	24.07	0	96.30	3.70	0
301	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	88.46	11.54	0	98.72	1.28	0	100	0	0	85.90	14.10	0	98.72	1.28	0
302	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	76.67	23.33	0	100	0	0	90.00	10.00	0	81.67	18.33	0	81.67	18.33	0
311	ปราจีนบุรี เขต 1	80.77	19.23	0	97.44	2.56	0	97.44	2.56	0	88.46	11.54	0	91.03	8.97	0
312	ปราจีนบุรี เขต 2	81.48	18.52	0	100	0	0	100	0	0	85.19	14.81	0	94.44	5.56	0
321	ปัตตานี เขต 1	71.23	27.40	1.37	91.78	8.22	0	94.52	5.48	0	68.49	30.14	1.37	83.56	15.07	1.37
322	ปัตตานี เขต 2	66.67	33.33	0	93.06	6.94	0	94.44	5.56	0	52.78	47.22	0	70.83	29.17	0
323	ปัตตานี เขต 3	81.67	18.33	0	93.33	6.67	0	96.67	3.33	0	75.00	25.00	0	88.33	11.67	0
331	พระนครศรีอยุธยา เขต 1	75.93	24.07	0	98.15	1.85	0	95.37	4.63	0	80.56	19.44	0	91.67	8.33	0
332	พระนครศรีอยุธยา เขต 2	88.76	11.24	0	100	0	0	100	0	0	80.9	19.1	0	94.38	5.62	0
341	พะเยา เขต 1	70.00	30.00	0	95.71	4.29	0	95.71	4.29	0	88.57	11.43	0	88.57	11.43	0
342	พะเยา เขต 2	79.17	20.83	0	93.06	6.94	0	93.06	6.94	0	66.67	31.94	1.39	83.33	16.67	0
351	พังงา	82.80	17.20	0	97.85	2.15	0	100	0	0	80.65	19.35	0	95.70	4.30	0
361	พัทลุง เขต 1	85.37	14.63	0	98.78	1.22	0	97.56	2.44	0	73.17	26.83	0	92.68	7.32	0
362	พัทลุง เขต 2	88.46	11.54	0	97.44	2.56	0	97.44	2.56	0	83.33	16.67	0	93.59	6.41	0
371	พิจิตร เขต 1	85.23	14.77	0	95.45	4.55	0	93.18	6.82	0	79.55	20.45	0	90.91	9.09	0
372	พิจิตร เขต 2	83.33	16.67	0	91.67	8.33	0	96.43	3.57	0	83.33	16.67	0	92.86	7.14	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
381	พิษณุโลก เขต 1	90.91	9.09	0	100	0	0	100	0	0	66.67	33.33	0	100	0	0
382	พิษณุโลก เขต 2	78.33	21.67	0	96.67	3.33	0	93.33	6.67	0	66.67	33.33	0	81.67	18.33	0
383	พิษณุโลก เขต 3	80.56	19.44	0	97.22	2.78	0	100	0	0	88.89	11.11	0	93.06	6.94	0
391	เพชรบุรี เขต 1	83.33	16.67	0	94.87	5.13	0	94.87	5.13	0	73.08	25.64	1.28	85.90	14.10	0
392	เพชรบุรี เขต 2	77.78	22.22	0	91.67	8.33	0	93.06	6.94	0	76.39	23.61	0	87.50	12.50	0
401	เพชรบูรณ์ เขต 1	83.33	16.67	0	91.67	8.33	0	98.61	1.39	0	76.39	23.61	0	93.06	6.94	0
402	เพชรบูรณ์ เขต 2	92.42	7.58	0	98.48	1.52	0	100	0	0	87.88	12.12	0	98.48	1.52	0
403	เพชรบูรณ์ เขต 3	76.39	23.61	0	91.67	8.33	0	88.89	11.11	0	69.44	30.56	0	77.78	22.22	0
411	แพร่ เขต 1	80.56	19.44	0	100	0	0	98.61	1.39	0	58.33	41.67	0	88.89	11.11	0
412	แพร่ เขต 2	85.00	15.00	0	95.00	5.00	0	95.00	5.00	0	75.00	25.00	0	93.33	6.67	0
421	ภูเก็ต	80.00	20.00	0	96.67	3.33	0	100	0	0	60.00	40.00	0	86.67	13.33	0
431	มหาสารคาม เขต 1	87.18	12.82	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
432	มหาสารคาม เขต 2	87.50	12.50	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
433	มหาสารคาม เขต 3	87.88	12.12	0	100	0	0	100	0	0	95.45	4.55	0	100	0	0
441	มุกดาหาร	84.26	15.74	0	98.15	1.85	0	96.30	3.70	0	58.33	41.67	0	84.26	15.74	0
451	แม่ฮ่องสอน เขต 1	86.11	13.89	0	98.61	1.39	0	98.61	1.39	0	91.67	8.33	0	97.22	2.78	0
452	แม่ฮ่องสอน เขต 2	77.27	22.73	0	90.91	9.09	0	95.45	4.55	0	80.30	19.70	0	89.39	10.61	0
461	ยโสธร เขต 1	87.18	12.82	0	98.72	1.28	0	100	0	0	97.44	2.56	0	100	0	0
462	ยโสธร เขต 2	76.92	23.08	0	100	0	0	100	0	0	98.72	1.28	0	100	0	0
471	ยะลา เขต 1	76.92	23.08	0	88.46	11.54	0	83.33	16.67	0	65.38	34.62	0	71.79	28.21	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
472	ยะลา เขต 2	77.36	22.64	0	92.45	7.55	0	98.11	1.89	0	66.04	33.96	0	83.02	16.98	0
473	ยะลา เขต 3	75.00	25.00	0	93.75	6.25	0	97.92	2.08	0	72.92	27.08	0	83.33	16.67	0
481	ร้อยเอ็ด เขต 1	85.96	14.04	0	100	0	0	100	0	0	89.47	10.53	0	96.49	3.51	0
482	ร้อยเอ็ด เขต 2	85.85	14.15	0	100	0	0	96.23	3.77	0	74.53	25.47	0	92.45	7.55	0
483	ร้อยเอ็ด เขต 3	81.11	18.89	0	96.67	3.33	0	96.67	3.33	0	80.00	20.00	0	95.56	4.44	0
491	ระนอง	82.89	17.11	0	98.68	1.32	0	98.68	1.32	0	89.47	10.53	0	96.05	3.95	0
501	ระยอง เขต 1	88.89	11.11	0	96.67	3.33	0	96.67	3.33	0	90.00	10.00	0	94.44	5.56	0
502	ระยอง เขต 2	81.67	18.33	0	95.00	5.00	0	95.00	5.00	0	75.00	25.00	0	86.67	13.33	0
511	ราชบุรี เขต 1	82.29	17.71	0	100	0	0	100	0	0	76.04	23.96	0	90.63	9.37	0
512	ราชบุรี เขต 2	78.46	21.54	0	96.92	3.08	0	92.31	7.69	0	67.69	32.31	0	89.23	10.77	0
521	ลพบุรี เขต 1	86.90	13.10	0	100	0	0	96.43	3.57	0	79.76	20.24	0	96.43	3.57	0
522	ลพบุรี เขต 2	83.33	16.67	0	100	0	0	100	0	0	79.76	20.24	0	92.86	7.14	0
531	ลำปาง เขต 1	70.83	29.17	0	97.22	2.78	0	95.83	4.17	0	61.11	38.89	0	84.72	15.28	0
532	ลำปาง เขต 2	87.18	12.82	0	100	0	0	100	0	0	91.03	8.97	0	97.44	2.56	0
533	ลำปาง เขต 3	87.04	12.96	0	100	0	0	100	0	0	98.15	1.85	0	100	0	0
541	ลำพูน เขต 1	89.74	10.26	0	100	0	0	100	0	0	92.31	7.69	0	98.72	1.28	0
542	ลำพูน เขต 2	93.33	6.67	0	96.67	3.33	0	100	0	0	86.67	13.33	0	95.00	5.00	0
551	เลย เขต 1	83.12	15.58	1.30	97.40	2.60	0	98.70	1.30	0	89.61	9.09	1.30	96.10	2.60	1.30
552	เลย เขต 2	88.10	11.90	0	100	0	0	100	0	0	98.81	1.19	0	100	0	0
553	เลย เขต 3	94.44	5.56	0	94.44	5.56	0	96.30	3.70	0	79.63	20.37	0	90.74	9.26	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
561	ศรีสะเกษ เขต 1	87.72	12.28	0	100	0	0	100	0	0	96.49	3.51	0	99.12	0.88	0
562	ศรีสะเกษ เขต 2	88.89	11.11	0	100	0	0	100	0	0	94.44	5.56	0	97.78	2.22	0
563	ศรีสะเกษ เขต 3	84.72	15.28	0	98.61	1.39	0	90.28	9.72	0	75.00	25.00	0	87.50	12.50	0
564	ศรีสะเกษ เขต 4	83.33	16.67	0	96.67	3.33	0	88.89	11.11	0	71.11	28.89	0	83.33	16.67	0
571	สกลนคร เขต 1	89.36	10.64	0	100	0	0	100	0	0	92.55	7.45	0	100	0	0
572	สกลนคร เขต 2	92.59	7.41	0	99.07	0.93	0	97.22	2.78	0	97.22	2.78	0	97.22	2.78	0
573	สกลนคร เขต 3	79.49	20.51	0	96.15	3.85	0	94.87	5.13	0	85.90	14.10	0	89.74	10.26	0
581	สงขลา เขต 1	93.75	6.25	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
582	สงขลา เขต 2	66.67	33.33	0	93.06	6.94	0	87.50	12.50	0	59.72	38.89	1.39	77.78	22.22	0
583	สงขลา เขต 3	79.76	20.24	0	95.24	4.76	0	96.43	3.57	0	85.71	14.29	0	94.05	5.95	0
591	สตูล	86.27	13.73	0	99.02	0.98	0	95.10	4.90	0	86.27	13.73	0	93.14	6.86	0
601	สมุทรปราการ เขต 1	73.61	26.39	0	97.22	2.78	0	98.61	1.39	0	75.00	25.00	0	86.11	13.89	0
602	สมุทรปราการ เขต 2	72.22	27.78	0	100	0	0	100	0	0	64.81	35.19	0	85.19	14.81	0
611	สมุทรสาคร	90.28	9.72	0	100	0	0	97.22	2.78	0	90.28	9.72	0	95.83	4.17	0
621	สมุทรสงคราม	95.31	4.69	0	100	0	0	98.44	1.56	0	93.75	6.25	0	98.44	1.56	0
631	สระแก้ว เขต 1	85.90	14.10	0	92.31	7.69	0	92.31	7.69	0	88.46	11.54	0	92.31	7.69	0
632	สระแก้ว เขต 2	80.30	19.70	0	96.97	3.03	0	96.97	3.03	0	72.73	27.27	0	87.88	12.12	0
641	สระบุรี เขต 1	66.33	33.67	0	83.67	16.33	0	92.86	7.14	0	50.00	47.96	2.04	67.35	32.65	0
642	สระบุรี เขต 2	68.06	31.94	0	90.28	9.72	0	81.94	18.06	0	56.94	43.06	0	81.94	18.06	0
651	สิงห์บุรี	86.90	13.10	0	98.81	1.19	0	96.43	3.57	0	88.10	11.90	0	92.86	7.14	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
661	สุโขทัย เขต 1	93.59	6.41	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
662	สุโขทัย เขต 2	80.77	19.23	0	96.15	3.85	0	100	0	0	84.62	15.38	0	92.31	7.69	0
671	สุพรรณบุรี เขต 1	76.71	23.29	0	86.30	13.70	0	89.04	10.96	0	47.95	50.68	1.37	73.97	26.03	0
672	สุพรรณบุรี เขต 2	90.00	10.00	0	98.33	1.67	0	100	0	0	80.00	20.00	0	95.00	5.00	0
673	สุพรรณบุรี เขต 3	87.88	12.12	0	100	0	0	98.48	1.52	0	93.94	6.06	0	100	0	0
681	สุราษฎร์ธานี เขต 1	91.67	8.33	0	97.62	2.38	0	97.62	2.38	0	80.95	19.05	0	91.67	8.33	0
682	สุราษฎร์ธานี เขต 2	87.50	12.50	0	97.92	2.08	0	97.92	2.08	0	88.54	11.46	0	95.83	4.17	0
683	สุราษฎร์ธานี เขต 3	79.17	19.44	1.39	97.22	2.78	0	97.22	2.78	0	81.94	16.67	1.39	95.83	4.17	0
691	สุรินทร์ เขต 1	76.85	23.15	0	95.37	4.63	0	95.37	4.63	0	81.48	18.52	0	89.81	10.19	0
692	สุรินทร์ เขต 2	86.67	13.33	0	98.89	1.11	0	95.56	4.44	0	60.00	40.00	0	93.33	6.67	0
693	สุรินทร์ เขต 3	85.42	14.58	0	100	0	0	96.88	3.12	0	91.67	8.33	0	95.83	4.17	0
701	หนองคาย เขต 1	92.59	7.41	0	100	0	0	100	0	0	83.95	16.05	0	98.77	1.23	0
702	หนองคาย เขต 2	87.50	12.50	0	100	0	0	100	0	0	87.50	12.50	0	97.22	2.78	0
711	หนองบัวลำภู เขต 1	84.62	15.38	0	98.72	1.28	0	98.72	1.28	0	93.59	6.41	0	96.15	3.85	0
712	หนองบัวลำภู เขต 2	83.33	16.67	0	96.67	3.33	0	96.67	3.33	0	76.67	21.66	1.67	91.67	8.33	0
721	อ่างทอง	80.21	19.79	0	97.92	2.08	0	93.75	6.25	0	80.21	18.75	1.04	88.54	11.46	0
731	อำนาจเจริญ	85.09	14.91	0	96.49	3.51	0	98.25	1.75	0	83.33	16.67	0	92.11	7.89	0
741	อุดรธานี เขต 1	82.22	17.78	0	93.33	6.67	0	95.56	4.44	0	81.11	18.89	0	87.78	12.22	0
742	อุดรธานี เขต 2	79.76	19.05	1.19	91.67	8.33	0	91.67	8.33	0	76.19	22.62	1.19	89.29	9.52	1.19
743	อุดรธานี เขต 3	95.83	4.17	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
744	อุดรธานี เขต 4	92.19	7.81	0	100	0	0	100	0	0	98.44	1.56	0	98.44	1.56	0
751	อุดรดิษฐ์ เขต 1	79.76	20.24	0	100	0	0	96.43	3.57	0	78.57	21.43	0	92.86	7.14	0
752	อุดรดิษฐ์ เขต 2	76.79	23.21	0	100	0	0	100	0	0	71.43	28.57	0	92.86	7.14	0
761	อุทัยธานี เขต 1	88.73	11.27	0	100	0	0	100	0	0	92.96	7.04	0	100	0	0
762	อุทัยธานี เขต 2	80.30	18.18	1.52	92.42	7.58	0	93.94	6.06	0	72.73	25.75	1.52	90.91	7.57	1.52
771	อุบลราชธานี เขต 1	80.39	19.61	0	90.20	9.80	0	90.20	9.80	0	75.49	23.53	0.98	86.27	13.73	0
772	อุบลราชธานี เขต 2	87.50	12.50	0	97.92	2.08	0	98.96	1.04	0	93.75	6.25	0	96.88	3.12	0
773	อุบลราชธานี เขต 3	93.33	6.67	0	100	0	0	100	0	0	96.67	3.33	0	100	0	0
774	อุบลราชธานี เขต 4	81.25	18.75	0	100	0	0	96.88	3.12	0	75.00	25.00	0	93.75	6.25	0
775	อุบลราชธานี เขต 5	80.39	18.63	0.98	92.16	6.86	0.98	94.12	5.88	0	75.49	24.51	0	84.31	15.69	0

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

1. โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา	สพป.นครราชสีมา เขต 1
2. โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์	สพป.กาฬสินธุ์ เขต 1
3. โรงเรียนบ้านโคกยามู	สพป.นราธิวาส เขต 2
4. โรงเรียนศรีเนห์รู	สพป.เชียงใหม่ เขต 1
5. โรงเรียนบ้านทุ่งแต	สพป.พะเยา เขต 2
6. โรงเรียนอนุบาลเวียงชัย	สพป.เชียงราย เขต 1
7. โรงเรียนบ้านโป่งปะ	สพป.พิษณุโลก เขต 2
8. โรงเรียนบ้านคะปวง	สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2
9. โรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์กุล	สพป.ศรีสะเกษ เขต 3
10. โรงเรียนอนุบาลตรัง	สพป.ตรัง เขต 1
11. โรงเรียนอนุบาลอุตรธานี	สพป.อุตรธานี เขต 1

ภาคผนวก ค

คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

1. ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 สำหรับสถานศึกษาใช้เป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานในสังกัด ด้วยการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ เอกสารการดำเนินงาน ฯลฯ รวมทั้งประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัด และที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านอย่างต่อเนื่องทุกรอบสองปีการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559 และ 2561 เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนชั้นอนุบาลที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในภาพรวมระดับประเทศ

ในปีการศึกษา 2563 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นการประเมินที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ขอบเขตการประเมิน

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 420,336 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 26,042 โรงเรียน

(ที่มา: จากสถิติทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563 สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14,652 คน จำนวน 2,361 โรงเรียน โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) แยกตามประเภทและขนาดของโรงเรียน ดังนี้

1) ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

(1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียนๆ ละ 2 ห้องๆ ละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 972 คน

(2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 183 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 1,098 คน

(3) โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ (ที่มีใช้โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 733 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 4,398 คน

(4) โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1,364 โรงเรียนๆ ละ 1 ห้องๆ ละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 8,184 คน โดยเขตพื้นที่การศึกษาสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การกำหนดจำนวนโรงเรียน ดังนี้

จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอน ชั้นอนุบาลศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)			
	โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 500 คนขึ้นไป)	โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 499 คน)	โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)	รวมโรงเรียน ที่ประเมิน
1 - 50	1	2	2	5
51 - 100	1	2	3	6
101 - 150	2	2	3	7
151 - 200	2	3	3	8
201 ขึ้นไป	3	3	4	10

หมายเหตุ

1. จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ประเภทที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาปรากฏดังภาคผนวก ค.

2. กรณี สพป. ที่มีโรงเรียนไม่เป็นไปตามจำนวนในภาคผนวกให้อยู่ในดุลพินิจของ สพป. โดยให้มีการกระจายขนาดโรงเรียนและมีจำนวนโรงเรียนครบตามที่กำหนด

2) วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

(1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการสุ่มอย่างง่าย มา 2 ห้องเรียน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อ ห้องเรียนละ 6 คน เช่น ใช้ลำดับเลขคู่ หรือ ลำดับเลขคู่ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเกณฑ์ ฯลฯ แบ่งเป็นนักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน รวมโรงเรียนละ 12 คน

(2) โรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาที่มีมากกว่า 1 ห้องเรียน ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ

สุ่มอย่างง่ายเพียง 1 ห้องเรียน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายมีระบบจากบัญชีรายชื่อ จำนวน 6 คน แบ่งเป็น นักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน กรณีห้องเรียนที่มีนักเรียนไม่ถึง 6 คน ให้ประเมินพัฒนาการนักเรียนทุกคน

หมายเหตุ

1. หากสุ่มได้เด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิเศษเรียนร่วมให้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใหม่
2. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต้องได้รับการประเมินในทุกกิจกรรม หากนักเรียนป่วยหรือขาดการประเมินในบางกิจกรรม ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการตัดข้อมูลนักเรียนคนนั้นออกโดยไม่ต้องสุ่มกลุ่มตัวอย่างใหม่

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

พัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

4. แนวทางการดำเนินงาน

4.1 การดำเนินการในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1) ประชุมปฏิบัติการพิจารณากรอบเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพ และประสิทธิภาพของเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563
- 2) สร้างเครื่องมือการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
- 3) ทดลองเครื่องมือในโรงเรียนทุกขนาดจำนวน 11 โรงเรียน กระจายครอบคลุมทุกภูมิภาค
- 4) วิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face - Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ
- 5) บรรณาธิการเอกสารคู่มือและเครื่องมือ แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์
- 6) จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 และจัดส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่ง พร้อมทั้งจัดทำวีดิทัศน์ประกอบการศึกษาเครื่องมือการประเมินพัฒนาการเผยแพร่ผ่านช่องทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 7) รวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจากทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
- 8) ประชุมปฏิบัติการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

9) จัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม

4.2 การดำเนินการในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีหน้าที่ในการดำเนินการตั้งคณะกรรมการ อำนวยการ และคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ ดังนี้

1) คณะกรรมการอำนวยการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่วางแผน การดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ อำนวยการความสะดวก วินิจฉัย สั่งการ แก้ปัญหา อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินการประเมินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ด้วยความเที่ยงตรง ยุติธรรม

อนึ่ง คณะกรรมการอำนวยการอาจให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมิน โรงเรียนละ 2 วัน พร้อมกันทั้งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสลับหมุนเวียนตามความเหมาะสม ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการอำนวยการ และควรให้ การดำเนินการประเมินเป็นไปตามแนวทางคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ครบครัด เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรง และดำเนินการประเมินในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2) คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ ประกอบด้วย ครูประจำชั้นที่ทำหน้าที่จัดประสบการณ์ ตามชุดกิจกรรม จำนวน 1 คน และคณะกรรมการผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อาจเป็นศึกษานิเทศก์หรือครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 3 คน

คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ มีหน้าที่ ศึกษาคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการ (เอกสาร หมายเลข 1) ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ (เอกสารหมายเลข 2) และคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมิน พัฒนาการ (เอกสารหมายเลข 3) จัดเตรียมสื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ สุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียน (**ผู้สุ่มต้องไม่ใช่ครู ประจำชั้น**) และดำเนินการประเมินตามตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก บันทึกผลลงในแบบบันทึกที่ สพฐ. เตรียมให้ รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และจัดส่งข้อมูลให้คณะกรรมการอำนวยการระดับสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยครูประจำชั้นเป็นผู้จัดประสบการณ์ และให้ข้อมูลพัฒนาการของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งร่วมตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินกับสภาพจริง

หมายเหตุ

การดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนควรอยู่ในการจัดประสบการณ์ตามกิจวัตรประจำวันปกติในห้องเรียนของแต่ละ

โรงเรียนเท่านั้น โดยไม่แยกหรือนำเด็กมาอยู่รวมกลุ่มเพื่อประเมิน และไม่ให้แยกเด็กกลุ่มตัวอย่างมาทำการประเมินต่างหาก หรือรวมกลุ่มเด็กตัวอย่างมาทำการประเมินที่สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง

5. คู่มือ ชุดกิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

คู่มือ ชุดกิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

5.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย แนวดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ที่มีคำอธิบายขั้นตอนอย่างละเอียด ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ เครื่องมือวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสื่อต้นแบบตามที่ระบุในชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์

5.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ชุดกิจกรรม จำนวน 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
- ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
- ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
- ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
- ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม
- ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง
- ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

หมายเหตุ เอกสารในข้อ 5.2 ครูประจำชั้นที่เป็นห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างจะได้รับชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนี้เพื่อนำไปศึกษา เตรียมการจัดกิจกรรม รวมทั้งจัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ล่วงหน้า ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์นี้ออกแบบโดยใช้ตารางกิจวัตรประจำวันของนักเรียนปฐมวัยเป็นหลัก การประเมินจะบูรณาการพัฒนาการด้านต่างๆ เพื่อให้การประเมินสอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด

5.3 คู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการ จำนวน 8 แบบ คือ

- แบบบันทึกผลการประเมินภาวะการเจริญเติบโต และสุขนิสัยที่ดี (แบบบันทึกผล 1/1)
- แบบบันทึกผลการประเมินการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (แบบบันทึกผล 1/2)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ (แบบบันทึกผล 2)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (แบบบันทึกผล 3)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (แบบบันทึกผล 4)

- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นตามมุม (แบบบันทึกผล 5)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง (แบบบันทึกผล 6)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเกมการศึกษา (แบบบันทึกผล 7)

5.4 เครื่องมือ สื่อ และแบบบันทึกผลที่ใช้ในการประเมิน มีดังนี้

ชุดกิจกรรม	สื่อและวัสดุ-อุปกรณ์ (โรงเรียนและ สพป. จัดเตรียม)	เครื่องมือ
1. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงที่มีความเที่ยงตรง	แบบบันทึกผล 5 ,4 ,2/1-1/1
2. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	1. เพลงบรรเลงท่วงทำนอง ซ้ำ-เร็ว ที่มีความยาวของเพลง ประมาณ 5 – 7 นาที 2. เครื่องเล่นซีดี (CD PLAYER) / เครื่องเล่น MP3 3. เครื่องเคาะจังหวะชนิดใดชนิดหนึ่ง (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ) 4. ริบบิ้นผ้าสีต่างๆ ขนาดกว้าง 1 นิ้ว ยาว 1 เมตร	แบบบันทึกผล 2
3. กิจกรรมเสริมประสบการณ์	1. เรือพับจากกระดาษชำระ 1 ลำ (แผ่นสีเหลื่อมพื้นผ้า) 2. กะละมังใส่น้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 40 นิ้ว จำนวน 1 ใบ 3. วัสดุประดิษฐ์ที่จัดไว้ให้เพียงพอสำหรับเด็กทุกคน 3.1 กาวลาเท็กซ์ 3.2 ยางรัดของ 3.3 สก๊อตเทปใส 3.4 ดินน้ำมันไร้สารพิษ 3.5 ถุงพลาสติก 3.6 ไขไม้ 3.7 เชือกหรือไหมพรม 3.8 กรรไกรปลายมน 3.9 กระดาษเหลือใช้ 3.10 สีเทียน 3.11 ขวดพลาสติกปิดฝา 3.12 หลอดดูดพลาสติกขนาดใหญ่	แบบบันทึกผล 3
4. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว) 1. สื่อที่จัดไว้สำหรับเด็กทุกคน 1.1 สื่อต้นแบบรูป 1.2 กระดาษ A4 (80 แกรม) สีขาว 1.3 ดินสอดำ 1.4 บัตรป้ายชื่อเด็ก	แบบบันทึกผล 4

ชุดกิจกรรม	สื่อและวัสดุ-อุปกรณ์ (โรงเรียนและ สพป. จัดเตรียม)	เครื่องมือ
	<p>2. สื่อที่จัดไว้สำหรับใช้ร่วมกัน</p> <p>2.1 วัสดุประกอบการต่อเติมภาพ เช่น กระดาษสี หลอดกาแฟ สีเทียน สีไม้ เป็นต้น</p> <p>2.2 กาว (จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทา กาวให้มีจำนวนเท่ากับเด็ก)</p> <p>2.3 กรรไกรปลายมน (จัดเตรียมให้มีจำนวนเท่ากับเด็ก)</p> <p>กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)</p> <p>1. สื่อที่จัดไว้สำหรับเด็กทุกคน</p> <p>1.1 ภาพการตัดเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ</p> <p>1.2 กรรไกร</p> <p>1.3 สีเทียน หรือ สีไม้</p> <p>1.4 กาว (จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทา กาวให้มีจำนวนเท่ากับเด็ก)</p> <p>2. สื่อที่จัดไว้สำหรับใช้ร่วมกัน</p> <p>2.1 วัสดุที่มีในท้องถิ่น กลุ่มละ 1 ชนิด เช่น กระดาษนิตยสาร หลอดกาแฟ ไขไม้ เศษเชือกฟาง เป็นต้น</p> <p>2.2 กระดาษ A3 หรือ กระดาษวาดเขียน 80 ปอนด์ ขนาด 29.7 x 42.0 เซนติเมตร กลุ่มละ 1 แผ่น</p>	<p>แบบบันทึกผล 2</p> <p>แบบบันทึกผล 4</p>
5. กิจกรรมการเล่นตามมุม	<p>1. ของเล่นตามมุมประสบการณ์ เช่น มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์ มุมศิลปะสร้างสรรค์ ฯลฯ</p> <p>2. หนังสือนิทาน ควรมีความเหมาะสมกับวัยดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นนิทานเรื่องใหม่ที่เด็กไม่เคยฟังมาก่อน - ไม่ควรเป็นหนังสือที่มีรูปภาพเพียงอย่างเดียว - เป็นหนังสือนิทานที่มีภาพและข้อความ เรื่องราว หรือ เหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง - เนื้อหานิทานไม่ยาวเกินไป และไม่ใช้นิทานที่เป็นคำคล้องจอง - มีภาพประกอบที่เหมาะสม - ใช้นิทาน 2 ภาษา 	<p>แบบบันทึกผล 4</p> <p>แบบบันทึกผล 5</p>
6. กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง	<p>1. ตลับเมตร</p> <p>2. กระดาษกาวสี ขนาดความกว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 3 เมตร</p> <p>3. ลูกบอลหนัง เบอร์ 3</p> <p>4. กรวยพลาสติก หรือขวดน้ำพลาสติก หรืออุปกรณ์อื่นที่ใช่แทน มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 15 – 20 เซนติเมตร สูง 30 - 50 เซนติเมตร จำนวน 6 หลัก สำหรับการวิ่งซิกแซกอ้อมสิ่งกีดขวาง</p> <p>5. กระดาษกาวสี/ริบบิ้น เพื่อทำเส้นชัย</p> <p>6. นกหวีด</p>	<p>แบบบันทึกผล 2</p> <p>แบบบันทึกผล 6</p>

ชุดกิจกรรม	สื่อและวัสดุ-อุปกรณ์ (โรงเรียนและ สพป. จัดเตรียม)	เครื่องมือ
	7. สนามที่ใช้ควรมีพื้นเรียบไม่ลื่น เช่น สนามวอลเลย์บอล ถนนคอนกรีต	
7. กิจกรรมเกมการศึกษา	<p>1. กิจกรรมเกม “จับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน” ได้แก่ ภาพสิ่งต่างๆ ดังนี้ ลำไย ลิ้นจี่ มะนาว ส้มเขียวหวาน สมุด หนังสือ ผ้าขนหนู ฟองน้ำสีเหลือง ลูกบาส ลูกบอล แคนตาลูป และแตงโม จัดทำเป็นแผ่นภาพตามขนาดกว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร</p> <p>2. กิจกรรมเกม “เรียงลำดับความยาวของเชือก” ได้แก่ ภาพของความยาวเชือก 5 ขนาด</p> <p>3. กิจกรรมเกม “เรียงลำดับเหตุการณ์” ได้แก่ ภาพต้นแบบ “เรียงลำดับเหตุการณ์” และกระดาษแข็งตัดขนาดกว้าง 6.5 เซนติเมตร ยาว 9 เซนติเมตร จำนวน 5 แผ่น เพื่อติดทาบภาพต้นแบบ</p> <p>4. กิจกรรมเกม “จัดหมวดหมู่” ได้แก่ ภาพสิ่งต่างๆ โดยนำภาพจากกิจกรรมเกมที่ 1 ทั้งหมดมาใช้ในการจัดกิจกรรมนี้ด้วย ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ มะนาว ส้มเขียวหวาน สมุด หนังสือ ผ้าขนหนู ฟองน้ำสีเหลือง ลูกบาส ลูกบอล แคนตาลูป และแตงโม</p>	แบบบันทึกผล 7

หมายเหตุ: การจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก

6. วิธีการและขั้นตอนการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนนี้ เป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยเป็นการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

6.1 ครูประจำชั้นที่เป็นห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างเตรียมการประเมิน โดยเตรียมเด็ก ห้องเรียน และการจัดกิจกรรมตามชุดการจัดประสบการณ์ ตามที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ทุกกิจกรรม

6.2 กิจกรรมในแต่ละชุดจัดตามตารางกิจกรรมประจำวันตามปกติ โดยคณะกรรมการประเมินพัฒนาการใช้เครื่องมือ เช่น บ้ายชื่อ สติกเกอร์ หรือสัญลักษณ์อื่นๆ ติดเสื้อไว้ให้เด็กทุกคน แต่เลือกเก็บข้อมูลเฉพาะนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างรู้สึกแปลกแยกจากเพื่อนๆ ในห้อง หรือรู้ว่าตนเองเป็นจุดสนใจ ไม่ควรนำนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแยกประเมินอย่างเด่นชัดในสถานที่ที่ไม่ใช่ห้องเรียนปกติ

6.3 การจัดกิจกรรมแต่ละชุดควรมีการวางแผนในการประเมิน โดยเว้นระยะเวลาสำหรับการเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนพอสมควร เพื่อให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการมีเวลาประเมินที่เพียงพอ เช่น กิจกรรมการเล่นกลางแจ้งควรให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างยืนสลับกับนักเรียนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง

6.4 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการสรุปผลการประเมินในแบบสรุปผลการประเมิน ในกรณีที่ไม่อาจตัดสินระดับคุณภาพพัฒนาการได้ ให้พูดคุยกับครูประจำชั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามระดับพัฒนาการของเด็กที่เป็นจริงมากที่สุด แล้วจึงนำผลสรุปมาบันทึกลงในแบบบันทึกผล (แนวทางการบันทึกโปรดศึกษา ในคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ เอกสารหมายเลข 3)

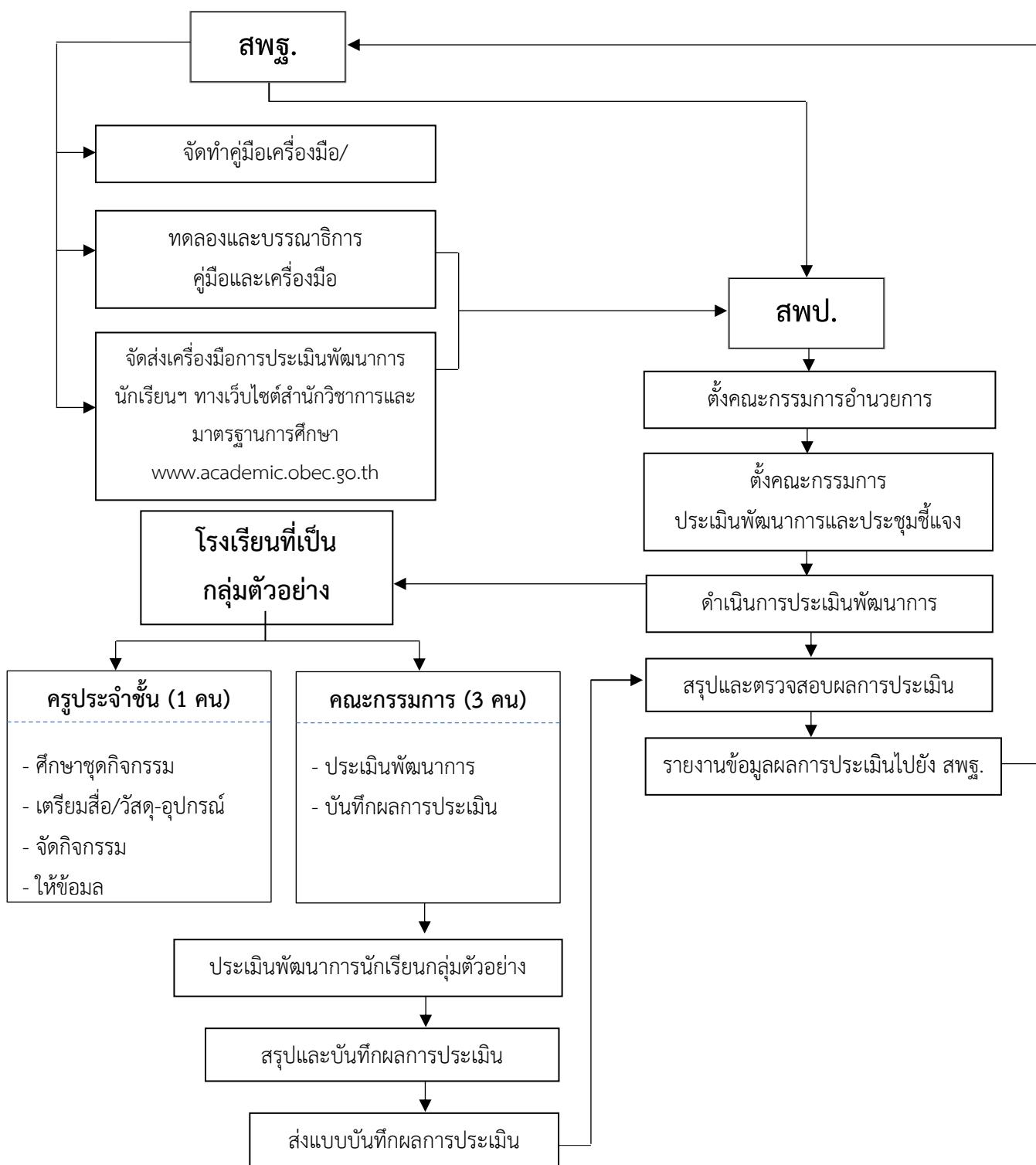
6.5 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการบันทึกข้อมูลใน MS – EXCEL ชื่อไฟล์ “โปรแกรมบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ 2563” และรับรองความถูกต้องของข้อมูลใน “แบบรับรองการบันทึกผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563”

6.6 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ นำส่งไฟล์ “โปรแกรมบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ 2563” ในรูปแบบไฟล์ MS – EXCEL และแบบรับรองการบันทึกฯ ในรูปแบบไฟล์ PDF ที่มีลายมือชื่อผู้รับผิดชอบไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมหนังสือส่งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 การดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

8. ปฏิทินปฏิบัติงาน

8.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดส่งคู่มือและเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 และเผยแพร่วีดิทัศน์ประกอบการศึกษาเครื่องมือการประเมินพัฒนาการผ่านช่องทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา **เดือนมีนาคม 2564**

8.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ **เดือนมีนาคม 2564**

8.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชี้แจงแนวทางการประเมินพัฒนาการกับคณะกรรมการประเมินพัฒนาการและผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกแห่ง **เดือนมีนาคม 2564**

8.4 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ และเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการ **เดือนมีนาคม 2564**

8.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ และโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกแห่ง ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ตามแบบประเมินพัฒนาการในข้อ 8.1 **ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563**

8.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บันทึกข้อมูลการประเมินลงในโปรแกรม MS – Excel และจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทาง E-mail: codechildhood64@gmail.com ภายใน **เดือนพฤษภาคม 2564**

8.7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดประชุมวิเคราะห์ผลการประเมิน **เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2564**

8.8 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดพิมพ์รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 **เดือนสิงหาคม – กันยายน 2564**

9. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
07.30 – 08.45 น.	รับเด็ก ทักทาย สนทนา พูดคุยกับเด็ก	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2			7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	
08.45 – 09.05 น.	ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	1. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน 2. การเคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์ 3. การเคลื่อนไหวอย่างอิสระโดยเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ ผู้ตาม 4. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	- แบบบันทึกผล 2	-	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่
09.05 – 09.50 น.	ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์	การทดลองกิจกรรมจigsaw	- แบบบันทึกผล 3	-	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	-	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง 10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส

9. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
				-	-	-	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
09.50 – 10.30 น.	ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 1 - การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดียว)	- แบบบันทึกผล 4	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	-	9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

9. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ – จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
10.30 – 10.40 น.	รับประทานอาหารว่างหรืออาหารเสริม	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	-	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-
10.40 – 11.10 น.	ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม	การเล่นในมุมประสบการณ์ต่างๆ	- แบบบันทึกผล 4 - แบบบันทึกผล 5	-	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ 9.2.1 อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้น และจุดจบของข้อความ
11.10 - 11.40 น.	ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง	เกม “ถอยสนุก บุกสนาม” ประกอบด้วย เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นตรง กระโดดขาเดียวรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น และวิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง	- แบบบันทึกผล 2 - แบบบันทึกผล 6	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียทรงตัว 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง ได้อย่างคล่องแคล่ว 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	-	-

9. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ – จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
11.40 – 12.30 น.	- พักรับประทานอาหาร	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	-	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-
12.30 – 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน - ล้างหน้า ทาแป้ง (ให้เด็กทาแป้งเอง ครูสังเกตการใช้แป้งอย่างประหยัด)	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4 - แบบบันทึกผล 5	-	-	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	-
14.30 – 15.00 น.	ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา	- เกม “จับคู่ภาพเหมือนที่มีลักษณะร่วมกัน” - เกม “เรียงลำดับความยาวของเชือก”	แบบบันทึกผล 7	-	-	-	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่าง และความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของอย่างน้อย 5 ลำดับ

9. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 2

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ – จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
07.30 – 08.45 น.	- รับเด็ก ทักทาย สนทนา พูดคุยกับเด็ก - เคารพธงชาติ สวดมนต์ ตามศาสนาที่นับถือ	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2	-	-	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ	-
09.50 – 10.30 น.	ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 2 - การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)	- แบบบันทึกผล 2 - แบบบันทึกผล 4	2.2.1 ใช้กรรไกรตัด กระดาษตามแนว เส้นโค้งได้	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 8.2.1 เล่นหรือทำงาน ร่วมมือกับเพื่อนอย่าง มีเป้าหมาย 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามได้เหมาะสมกับ สถานการณ์	-
10.30 – 10.40 น.	รับประทานอาหารว่าง หรืออาหารเสริม	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	-	5.1.1 ขออนุญาตหรือ รอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.1 การปฏิบัติตน ตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง	-

9. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	เครื่องมือวัด	ตัวบ่งชี้			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ – จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
11.40 – 12.30 น.	- พักรับประทานอาหาร	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง	-	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-
12.30 – 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน - ล้างหน้า ทาแป้ง (ให้เด็กทาแป้งเอง ครูสังเกตการใช้แป้งอย่างประหยัด)	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/2 - แบบบันทึกผล 4 - แบบบันทึกผล 5	-	-	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	-
14.30 – 15.00 น.	- กิจกรรมเกมการศึกษา	- เกม “เรียงลำดับเหตุการณ์” - เกม “จัดหมวดหมู่”	แบบบันทึกผล 7				10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ 10.1.4 เรียงลำดับเหตุการณ์ อย่างน้อย 5 ลำดับ

หมายเหตุ

1. ตารางการประเมินนี้ คณะกรรมการประเมินระดับโรงเรียนอาจวางแผนปรับได้ตามความเหมาะสม
2. ลำดับของการจัดการประเมินพัฒนาการแต่ละกิจกรรม ครูผู้สอนอาจสลับให้สอดคล้องกับตารางกิจกรรมประจำวันปกติที่ดำเนินการอยู่แล้ว
3. สำหรับการบันทึกในแบบบันทึกผลพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ผู้ประเมินควรสังเกตนักเรียนขณะปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและกิจกรรมตลอดทั้งวัน

10. โครงสร้างเครื่องมือตัวบ่งชี้พัฒนาการที่ทำการประเมิน

การประเมินพัฒนาการเน้นการประเมินครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 12 มาตรฐาน ทั้งนี้ ได้คัดเลือกตัวบ่งชี้ที่สำคัญและสอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตัวบ่งชี้ดังกล่าวประกอบด้วย

10.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

- 1) น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- 2) ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

- 1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
- 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

- 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

- 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
- 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว
- 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
- 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2.2 ใช้มือ – ตา ประสานสัมพันธ์กัน

- 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
- 2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

10.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

- 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

- 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
- 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
- 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

- 5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

- 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

- 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

5.4 มีความรับผิดชอบ

- 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

10.3 พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

- 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
- 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

- 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
- 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

- 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

10.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

11. เกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้

เกณฑ์การประเมินในตัวบ่งชี้ยึดระดับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามวัยและความสอดคล้องกับธรรมชาติของกิจกรรม ดังนั้น ตัวบ่งชี้บางตัวจึงมีเกณฑ์การประเมินแตกต่างกัน รายละเอียดเกณฑ์การประเมินมีดังนี้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย	
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ 1) น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย* 2) ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย* <i>หมายเหตุ: *เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย ปี พ.ศ.2542 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข</i>	น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ : น้อยกว่าเกณฑ์ ค่อนข้างน้อย น้ำหนักตามเกณฑ์ ค่อนข้างมาก มากกว่าเกณฑ์ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ : เตี้ย ค่อนข้างเตี้ย สูงตามเกณฑ์ ค่อนข้างสูง สูง
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขอนามัยที่ดี 1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง <i>หมายเหตุ: ได้หลายชนิด หมายถึง ไม่เลือกชนิดของอาหาร ในการรับประทานอาหาร หรือ ทานอาหารได้อย่างน้อย 3 ชนิดขึ้นไป</i> (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/1)	ระดับ 3 : รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาด โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่สามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/1)	ระดับ 3 : ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ระดับ 2 : ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมแม้มีผู้ชี้แนะ
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง ระดับ 2 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยโดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย (ต่อ)	
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน <i>(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)</i> <i>(แบบบันทึกผล 6)</i>	ระดับ 3 : เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ระดับ 2 : เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นได้ แต่กางแขนช่วยทรงตัว ระดับ 1 : เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นไม่ได้
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียทรงตัว <i>(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)</i> <i>(แบบบันทึกผล 6)</i>	ระดับ 3 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าด้วยขาที่ถนัดได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียทรงตัว ระดับ 2 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าด้วยขาที่ถนัดได้ไม่ต่อเนื่อง แต่ไม่เสียทรงตัว ระดับ 1 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าด้วยขาที่ถนัดไม่ได้และเสียทรงตัว
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว <i>(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)</i> <i>(แบบบันทึกผล 6)</i>	ระดับ 3 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ระดับ 2 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว ระดับ 1 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางไม่ได้
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ <i>(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)</i> <i>(แบบบันทึกผล 6)</i>	ระดับ 3 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างได้ โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกลงพื้น ระดับ 2 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างได้ โดยใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกลงพื้น ระดับ 1 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างไม่ได้
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ โดยไม่มีรอยหยัก ระดับ 2 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ โดยมีรอยหยักบ้าง ระดับ 1 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งไม่ได้
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน 3 มุม ระดับ 2 : เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน 2 มุม ระดับ 1 : เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบไม่ได้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ	
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม <i>(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)</i> <i>(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)</i> <i>(แบบบันทึกผล 2)</i>	ระดับ 3 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกสอดคล้องกับสถานการณ์ของทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกสอดคล้องกับสถานการณ์ของกิจกรรมบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกไม่สอดคล้องกับสถานการณ์
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ <i>(กิจกรรมการเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ด้วยตนเอง ระดับ 2 : กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ โดยมีผู้กระตุ้น ระดับ 1 : ไม่กล้าพูดกล้าแสดงออก แม้มีผู้กระตุ้น
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่นด้วยตนเอง ระดับ 2 : พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น โดยมีผู้กระตุ้น ระดับ 1 : ไม่พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น แม้มีผู้กระตุ้น
4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานในบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจขณะทำกิจกรรม
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี <i>(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)</i> <i>(แบบบันทึกผล 2)</i>	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าท่าทางตอบสนองและมีความสุขต่อเสียงเพลง ดนตรี ทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงสีหน้าท่าทางตอบสนองและมีความสุขต่อเสียงเพลง ดนตรี ในบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่แสดงสีหน้าท่าทางสนใจกับเสียงเพลง ดนตรี

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พฤติกรรมด้านอารมณ์ จิตใจ (ต่อ)	
<p>4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี</p> <p style="text-align: center;">(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ) (แบบบันทึกผล 2)</p>	<p>ระดับ 3 : แสดงสีหน้าท่าทางกระตือรือร้นและสนุกสนาน ในการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี</p> <p>ระดับ 2 : แสดงสีหน้าท่าทางในการเคลื่อนไหว อย่างไม่กระตือรือร้นและไม่สนุกสนาน</p> <p>ระดับ 1 : ไม่สนใจแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี</p>
<p>5.1 ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นด้วยตนเอง</p> <p style="text-align: center;">(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)</p>	<p>ระดับ 3 : ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นด้วยตนเอง</p> <p>ระดับ 2 : ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นด้วยตนเอง โดยมีผู้ชี้แนะ</p> <p>ระดับ 1 : ไม่ขออนุญาตหรือไม่รอคอยเมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่น</p>
<p>5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง</p> <p style="text-align: center;">(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (กิจกรรมการเล่นตามมุม) (แบบบันทึกผล 4)</p>	<p>ระดับ 3 : ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง</p> <p>ระดับ 2 : ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง เมื่อมีผู้ชี้แนะ</p> <p>ระดับ 1 : ไม่ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น แม้มีผู้ชี้แนะ</p>
<p>5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น</p> <p>5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p style="text-align: center;">(กิจกรรมการเล่นตามมุม) (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)</p> <p><i>หมายเหตุ: สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข - เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ - ช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ 	<p>ระดับ 3 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p>ระดับ 2 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น อย่างสอดคล้องกับบางสถานการณ์</p> <p>ระดับ 1 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์</p>
<p>5.4 มีความรับผิดชอบ</p> <p>5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ด้วยตนเอง</p> <p style="text-align: center;">(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)</p>	<p>ระดับ 3 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง</p> <p>ระดับ 2 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ โดยมีผู้กระตุ้น</p> <p>ระดับ 1 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จ แม้มีผู้กระตุ้น</p>

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม	
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกต้อง <i>หมายเหตุ: ถูกวิธี เช่น ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้ด้วยตนเองโดยไม่หก ใช้ช้อนรับประทานอาหารเองได้</i> (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) <i>(แบบบันทึกผล 1/2)</i>	ระดับ 3 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง ระดับ 2 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานโดยมีผู้ชี้แนะได้ถูกต้อง ระดับ 1 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานไม่ถูกต้อง
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) <i>(แบบบันทึกผล 1/2)</i>	ระดับ 3 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกต้องและทำความสะอาดร่างกายได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกต้องและทำความสะอาดร่างกาย โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมไม่ถูกต้องและไม่ทำความสะอาดร่างกาย แม้มีผู้ชี้แนะ
6.2 มีวินัยในตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง (การเล่นตามมุม) <i>(แบบบันทึกผล 5)</i>	ระดับ 3 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง ระดับ 2 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเองเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเองแต่ไม่เรียบร้อยแม้มีผู้ชี้แนะ
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) <i>(แบบบันทึกผล 1/2)</i>	ระดับ 3 : เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง แม้มีผู้ชี้แนะ
6.3 ประหยัดและพอเพียง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างไม่ประหยัดและไม่พอเพียงแม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ <i>(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)</i> <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : ทิ้งขยะถูกที่ได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ทิ้งขยะถูกที่ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ทิ้งขยะไม่ถูกที่
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ <i>หมายเหตุ: มารยาทตามวัฒนธรรมไทย หมายถึง การแสดงความเคารพ การไหว้ การก้มตัวเมื่อผ่านผู้ใหญ่ การรับของจากผู้ใหญ่</i> <i>(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)</i> <i>(แบบบันทึกผล 1/2)</i>	ระดับ 3 : ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะด้วยตนเอง ระดับ 2 : ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะโดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะแม้มีผู้ชี้แนะ
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง <i>(การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน)</i> <i>(แบบบันทึกผล 1/2)</i>	ระดับ 3 : กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง ระดับ 2 : กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ แม้มีผู้ชี้แนะ
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน <i>หมายเหตุ: เด็กที่แตกต่างไปจากตน หมายถึง เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม รูปร่าง ลักษณะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น</i> <i>(กิจกรรมการเล่นตามมุม)</i> <i>(แบบบันทึกผล 5)</i>	ระดับ 3 : เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองได้ ระดับ 2 : เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่เล่นและไม่ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง แม้มีผู้ชี้แนะ
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย ระดับ 2 : เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมายเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่สามารถเล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)</i> <i>(แบบบันทึกผล 2)</i>	ระดับ 3 : ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ด้วยความมั่นใจ ระดับ 2 : ปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้ตามสถานการณ์ โดยการกระตุ้น ระดับ 1 : ไม่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม
พัฒนาการด้านสติปัญญา	
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง <i>(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังได้ ระดับ 2 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังได้ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ แต่ไม่สนทนาโต้ตอบ แม้มีผู้ชี้แนะ
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ <i>(กิจกรรมการเล่นตามมุม)</i> <i>(แบบบันทึกผล 5)</i>	ระดับ 3 : เล่าเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจและมีความต่อเนื่อง ระดับ 2 : เล่าเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจและมีความต่อเนื่องเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เล่าไม่เป็นเรื่องราว
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ <i>(กิจกรรมการเล่นตามมุม)</i> <i>(แบบบันทึกผล 5)</i>	ระดับ 3 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความอย่างถูกต้องทุกข้อความ ระดับ 2 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความไม่ถูกต้องทุกข้อความ ระดับ 1 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความไม่ถูกต้องทุกข้อความ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : เขียนชื่อตนเองได้ อักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้าน ไม่สลับที่ ระดับ 2 : เขียนชื่อตนเองได้ มีอักษรบางตัวกลับหัว กลับด้าน หรือสลับที่ ระดับ 1 : เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : บอกลักษณะ ส่วนประกอบ และการเปลี่ยนแปลง หรือบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้ ระดับ 2 : บอกลักษณะ และส่วนประกอบ หรือการเปลี่ยนแปลง หรือบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้ ระดับ 1 : บอกลักษณะของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป (กิจกรรมเกมการศึกษา) (แบบบันทึกผล 7)	ระดับ 3 : จับคู่ภาพและบอกลักษณะความแตกต่างและความเหมือนที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป ได้ด้วยตนเองอย่างน้อย 3 คู่ ระดับ 2 : จับคู่ภาพและบอกลักษณะความแตกต่างหรือความเหมือนที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป ได้ด้วยตนเอง 2 คู่ ระดับ 1 : จับคู่ภาพและบอกลักษณะความแตกต่างหรือความเหมือนที่สังเกตพบไม่ได้
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ (กิจกรรมเกมการศึกษา) (แบบบันทึกผล 7)	ระดับ 3 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ 2 ลักษณะขึ้นไป ได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ 1 ลักษณะ ได้ด้วยตนเอง ระดับ 1 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ ไม่ได้
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ (กิจกรรมเกมการศึกษา) (แบบบันทึกผล 7)	ระดับ 3 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 5 ลำดับ ระดับ 2 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 3 - 4 ลำดับ ระดับ 1 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 1 - 2 ลำดับ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง <i>(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์ หรือการกระทำด้วยตนเอง ระดับ 2 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์ หรือการกระทำได้ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์ หรือการกระทำไม่ได้ แม้มีผู้ชี้แนะ
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วม ในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล <i>(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการ ลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผลได้ด้วย ระดับ 2 : ตนเอง คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการ ระดับ 1 : ลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล โดยมีผู้ ชี้แนะ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นแต่ไม่ร่วมลง ความเห็น แม้มีผู้ชี้แนะ
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผล ที่เกิดขึ้น <i>(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นได้ ระดับ 2 : ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นได้ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ แม้มีผู้ชี้แนะ
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธี แก้ปัญหา <i>(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีการ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีการ แก้ปัญหาได้ โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ระบุปัญหา แต่ไม่สามารถสร้างทางเลือก และเลือกวิธีการแก้ปัญหา แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการตัดแปลงแปลกใหม่ จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น <i>(กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 4)</i>	ระดับ 3 : ผลงานศิลปะที่มีความแปลกใหม่ มีการตัดแปลง และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ระดับ 2 : ผลงานศิลปะที่มีความแปลกใหม่ และมีการตัดแปลง หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ระดับ 1 : ผลงานศิลปะที่มีความแปลกใหม่ หรือมีการตัดแปลง หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ 11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่ <i>(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)</i> <i>(แบบบันทึกผล 2)</i> หมายเหตุ: - ระดับ หมายถึง การเคลื่อนไหวในระดับสูง กลาง ต่ำ - ทิศทาง หมายถึง เคลื่อนไหวไปทางซ้าย ทางขวา ข้างหน้า ข้างหลัง เป็นต้น	ระดับ 3 : เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก ของตนเองหลากหลายท่าทาง ระดับ ทิศทาง และแปลกใหม่ ระดับ 2 : เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก ของตนเองหลากหลายท่าทาง ระดับ 1 : เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก ของตนเองไม่หลากหลายท่าทางและไม่แปลกใหม่
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ ต้นจนจบ <i>(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : ร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบ ระดับ 2 : ร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้นในบางช่วง ของกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้ วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง <i>(กิจกรรมเสริมประสบการณ์)</i> <i>(แบบบันทึกผล 3)</i>	ระดับ 3 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลายด้วยตนเอง ระดับ 2 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลาย โดยมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยทำตามผู้อื่น

ภาคผนวก ง

ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

กิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่เด็กปฏิบัติในโรงเรียนนอกเหนือจากช่วงเวลาจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม สามารถบ่งบอกพัฒนาการด้านร่างกาย ในด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต และพัฒนาการด้านสังคมของเด็ก ในด้านช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีวินัยในตนเอง ประหยัดและพอเพียง ดูแลธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ดังนั้น ในการประเมินพัฒนาการของเด็กครั้งนี้ จึงได้นำผลการสังเกตพฤติกรรมเด็กในช่วงเวลาดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคม ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

- 1) น้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- 2) ส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

- 1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
- 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

- 5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

- 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
- 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ประกอบด้วย กิจกรรมที่เด็กต้องปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

ตารางการสังเกตการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน	แบบบันทึก
07.30 – 08.45 น.	- รับเด็ก ทักทาย สนทนาพูดคุยกับเด็ก	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ	แบบบันทึกผล 1/2
09.50 – 10.30 น.	- กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด และ พอเพียงด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	แบบบันทึกผล 4 แบบบันทึกผล 4
10.30 - 10.40 น.	- พักรับประทานอาหารว่าง หรืออาหารเสริม	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 4 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 2/1
11.40 – 12.30 น.	- พักรับประทานอาหาร	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้ หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/1 แบบบันทึกผล 1/1

เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน	แบบบันทึก
		6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง อย่างถูกวิธี 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 4 แบบบันทึกผล 1/2
12.30 – 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน - ล้างหน้า ทาแป้ง (ให้เด็กทาแป้งเองครูสังเกต การใช้แป้งอย่างประหยัด)	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อย ด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและ พอเพียงด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 5 แบบบันทึกผล 4

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. การประเมินน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ให้เก็บข้อมูล ณ วันที่ดำเนินการประเมินและกรอกข้อมูลลงแบบบันทึกผล 1/1
2. การประเมินพฤติกรรมต่างๆ ให้ดำเนินการในช่วงเวลาจริงของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่เด็กปฏิบัติจริงและการแสดงออกตามธรรมชาติของเด็ก
3. การประเมินพฤติกรรมใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ให้สังเกตการใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกวิธี เช่น ราดน้ำโถส้วมหลังการขับถ่าย และการทำความสะอาดร่างกายของตนเอง โดยดำเนินการประเมินตามสภาพจริง คือสังเกตในขณะที่ปฏิบัติกิจวัตร หรือ สัมภาษณ์ สอบถามเด็ก หากได้ข้อมูลไม่เพียงพอให้สอบถามเพิ่มเติมจากครูประจำชั้น
4. กรณีที่พฤติกรรมบางรายการมีการประเมินหลายช่วงเวลา เช่น ทิ้งขยะได้ถูกที่ การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง และเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ประเมินสังเกตเด็กจนเห็นว่าปรากฏพฤติกรรมนั้นๆ ชัดเจนตามระดับคุณภาพแล้วจึงบันทึกผล

แบบบันทึก

1. แบบบันทึกผล 1/1
2. แบบบันทึกผล 1/2
3. แบบบันทึกผล 4
4. แบบบันทึกผล 5

ระยะเวลาที่ใช้ในการประเมิน

การประเมินพฤติกรรมเด็กตามกิจกรรมที่ระบุในกิจวัตรประจำวันชุดนี้ใช้ช่วงเวลาตลอดวันของการประเมินทั้งวันที่ 1 – 2 โดยอาจปรับเปลี่ยนเวลาได้ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้ ให้ยึดกิจกรรมและพฤติกรรมที่ประเมินตามที่กำหนดไว้ในตารางบันทึกช่วงเวลาที่สังเกตพบ

ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เพลง เครื่องเคาะจังหวะ มาประกอบการเคลื่อนไหวในลักษณะและทิศทางต่างๆ เด็กได้แสดงออกอย่างสนุกสนาน ร่าเริง และมีความสุข กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะมุ่งจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเคลื่อนไหวท่าทางอย่างสร้างสรรค์ตามจินตนาการ การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย และแปลกใหม่

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน
2. การเคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์
3. การเคลื่อนไหวอย่างอิสระโดยเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ ผู้ตาม
4. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
<p>กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน</p> <p>1. ครูให้เด็กฟังสัญญาณเคาะจังหวะช้า - เร็ว ในการเคลื่อนไหวพื้นฐานโดยไม่ชนกัน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ครูเคาะจังหวะช้า ให้เด็กๆ เคลื่อนไหวตามจังหวะช้า 1.2 ครูเคาะจังหวะเร็ว ให้เด็กๆ เคลื่อนไหวตามจังหวะเร็ว 1.3 เมื่อได้ยินสัญญาณเคาะจังหวะ 2 ครั้งติดกัน ให้เด็กหยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที <p>2. ให้เด็กเคลื่อนไหวพื้นฐานโดยเด็กหาพื้นที่ให้กับตนเอง เคลื่อนไหวอยู่กับที่ ตามจังหวะเคาะช้า - เร็ว</p> <p>3. ให้เด็กเคลื่อนไหวเคลื่อนที่อย่างอิสระตามจังหวะ ช้า - เร็ว ไปรอบๆ บริเวณที่กำหนด โดยไม่ชนกัน เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ให้หยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที (ปฏิบัติตาม ข้อ 2 - 3 ซ้ำ 2 - 3 ครั้ง)</p> <p>กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์ โดยเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ ผู้ตาม</p> <p>1. ครูแจกริบบิ้นผ้าละสี โดยอธิบายและสร้างข้อตกลง ดังนี้ “เมื่อครูเปิดเพลงบรรเลงให้เด็กๆ เคลื่อนไหวท่าทางอย่างอิสระตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยคิดท่าทางอย่างหลากหลาย มีระดับ ทิศทาง ตามท่วงทำนองของเพลง เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ให้เด็กเข้ากลุ่ม 6 คน ตามสีของริบบิ้นผ้า โดยให้เด็กกลุ่มเป้าหมาย 6 คน อยู่ด้วยกัน</p> <p>2. ให้เด็กแต่ละกลุ่มอาสาสมัคร ผลัดกันเป็นผู้นำและผู้ตาม เคลื่อนไหวท่าทางประกอบเสียงเพลงบรรเลงไปรอบๆ บริเวณเด็กที่เหลือของแต่ละกลุ่มทำท่าทางตามผู้นำของกลุ่มตน</p> <p>3. เมื่อได้ยินสัญญาณให้จังหวะ (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ) ดังขึ้น 1 ครั้ง ให้เปลี่ยนผู้นำคนใหม่ทำท่าทางอิสระตามท่วงทำนองเพลงบรรเลงโดยคิดท่าทางไม่ซ้ำกับผู้นำคนเดิม</p> <p>4. ครูเปิดเพลงบรรเลงอย่างต่อเนื่องให้เด็กทุกกลุ่ม ทำท่าทางเป็นผู้นำครบหมดทุกคน (เพลงบรรเลงที่เปิดต้องมีท่วงทำนองความยาวของเพลงมีความต่อเนื่องกัน)</p>	<p>3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม</p> <p>4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี</p> <p>3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม</p> <p>4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี</p> <p>11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่</p> <p>8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์</p>

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
กิจกรรมการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ เด็กทำกิจกรรมการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ โดยครูให้เด็กนั่ง/นอน ในท่าสบาย เพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. ผู้ประเมินควรสังเกตเด็กกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกิจกรรม
2. เกณฑ์การคัดเลือกเพลงเพื่อการประเมิน คือ เลือกเพลงบรรเลงไม่มีเนื้อเพลง มีความยาวต่อเนื่อง และเป็นเพลงที่มีท่วงทำนองช้า - เร็ว ชัดเจน
3. สภาพที่ฟังประสงค์ 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม สามารถประเมินในทุกช่วงของกิจกรรม
4. ความยาวของเพลงประมาณ 5 – 7 นาที
5. ผู้ประเมินควรศึกษาการทำกิจกรรมให้เข้าใจก่อนการประเมินกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ จะทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน
6. หากในกิจกรรมนี้ไม่ปรากฏพฤติกรรมตามสภาพที่ฟังประสงค์ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ให้สังเกตเพิ่มเติมในชุดกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในการทำกิจกรรม ศิลปะกลุ่มมาประกอบการประเมินร่วมกัน

สื่อ/อุปกรณ์

1. เพลงบรรเลงท่วงทำนอง ช้า - เร็ว ที่มีความยาวของเพลงประมาณ 5 – 7 นาที
2. เครื่องเล่นซีดี (CD PLAYER) / เครื่องเล่น MP3
3. เครื่องเคาะจังหวะชนิดใดชนิดหนึ่ง (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ)
4. ริบบิ้นผ้าสีต่างๆ ขนาดกว้าง 1 นิ้ว ยาว 1 เมตร

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 2

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประมาณ 20 นาที

ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสังเกต การคิดแก้ปัญหา และการใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกันและการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้ สำหรับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในครั้งนี้ มุ่งประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการทดลอง
2. การสังเกตลักษณะของวัสดุแต่ละชนิด
3. การคาดคะเนการจม/ลอย
4. การทดลองการจม/ลอยของเล่นลอยน้ำแต่ละกลุ่ม
5. การร่วมกันสรุปผลและเปรียบเทียบผลการทดลองกับการคาดคะเน
6. การอธิบายเหตุและผลการจม/ลอย

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
<p>1. ครูแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 - 6 คน โดยให้เด็กกลุ่มเป้าหมายอยู่กลุ่มเดียวกัน</p> <p>2. ครูนำกะละมังใส่น้ำประมาณ 3 ใน 4</p> <p>3. ครูให้เด็กสังเกตเรือที่พับจากกระดาษชำระโดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรือที่พับจากกระดาษชำระมีลักษณะอย่างไร - ถ้าครูนำเรือที่พับจากกระดาษชำระวางบนน้ำ เด็กๆ คิดว่าจะเป็นอย่างไรร <p>4. ครูวางเรือกระดาษชำระลงบนน้ำ ให้เด็กสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยใช้คำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีอะไรเกิดขึ้นกับเรือที่พับจากกระดาษชำระ - เมื่อเรืออยู่ในน้ำนานๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร <p>5. ครูให้เด็กบอกชื่อและลักษณะของวัสดุที่เตรียมไว้</p> <p>6. ครูให้เด็กในกลุ่มแต่ละคนสร้างของเล่นลอยน้ำของตนเอง โดยสำรวจและเลือกวัสดุที่ครูจัดเตรียมไว้ โดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าเด็กๆ ต้องการทำให้ของเล่นลอยน้ำ เด็กๆ คิดว่าจะทำของเล่นอะไร - เด็กๆ ใช้วัสดุอะไรบ้าง - เพราะเหตุใดจึงใช้วัสดุนั้น <p>7. เด็กสร้างของเล่นลอยน้ำที่ตนเองคิดไว้ ในเวลาที่กำหนด (20 นาที)</p>	<p>3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์</p> <p>10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ หรือความสัมพันธ์จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส</p> <p>10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น</p> <p>12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ</p> <p>12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง</p>

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
<p>8. ครูให้เด็กคาดคะเนว่าของเล่นที่ทำเสร็จแล้วจะลอยน้ำได้หรือไม่ เพราะเหตุใด</p> <p>9. ครูให้เด็กแต่ละคนนำของเล่นวางบนน้ำ และให้สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ของเล่นที่เด็กๆ ทำลอยน้ำได้หรือไม่ตรงกับที่เด็กๆ คิด (คาดคะเน) ไว้หรือไม่ - เมื่อทิ้งไว้สักพักของเล่นของเด็กๆ เป็นอย่างไร เพราะเหตุใด <p>10. ครูและเด็กร่วมกันสรุปวิธีการหรือขั้นตอนการทำของเล่นลอยน้ำ โดยมีคำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆ มีปัญหาอะไรบ้างในการทำของเล่นลอยน้ำ - เด็กๆ มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร 	<p>10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล</p> <p>10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ หรือความสัมพันธ์จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส</p> <p>10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง</p> <p>9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง</p> <p>10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา</p>

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. อ่านขั้นตอนการทำกิจกรรมให้เข้าใจและจัดหาวัสดุในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอต่อจำนวนเด็ก
2. เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเองทุกคน
3. ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและหาวิธีการในการหาคำตอบที่หลากหลาย
4. ระหว่างเด็กลงมือทำของเล่น ครูสามารถเข้าไปช่วยเหลือได้เมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ เช่น การเจาะขวดหรืออื่นๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อเด็ก

สื่อ/อุปกรณ์ (ควรเป็นวัสดุกลาง จัดหาได้ง่ายในห้อง)

1. เรือพับจากกระดาษชำระ 1 ลำ (แผ่นสีเหลืองผืนผ้า)
2. กะละมังใส่น้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 40 นิ้ว จำนวน 1 ใบ
3. วัสดุประดิษฐ์ที่จัดไว้ให้เพียงพอสำหรับเด็กทุกคน
  - 3.1 กาวลาเท็กซ์
  - 3.2 ยางรัดของ
  - 3.3 สก็อตเทปใส
  - 3.4 ดินน้ำมันไร้สารพิษ
  - 3.5 ถูพลาสติก
  - 3.6 ไขไม้
  - 3.7 เชือกหรือไหมพรม
  - 3.8 กรรไกรปลายมน

- 3.9 กระดาษเหลือใช้
- 3.10 สีเทียน
- 3.11 ขวดพลาสติกปิดฝา
- 3.12 หลอดดูดพลาสติกขนาดใหญ่

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 3

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

กิจกรรมละประมาณ 45 นาที

ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน มีความรับผิดชอบ ประหยัดและพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ และทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นการจัดขึ้นสำหรับใช้ประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ให้สอดคล้องการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มี 2 กิจกรรม ประกอบด้วย

กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว) จัดกิจกรรมในวันที่ 1 ของการประเมิน

กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) จัดกิจกรรมในวันที่ 2 ของการประเมิน

แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
วันแรกของการประเมิน	
กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว) 1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ ประกอบด้วย 1.1 สื่อต้นแบบ รูป $\triangle$ สำหรับเด็กทุกคน 1.2 กระดาษ A4 (80 แกรม) สำหรับเด็กทุกคน 1.3 กระดาษสี หลอดกาแฟ เศษไหมพรม กรรไกร และกาว เป็นต้น 1.4 ดินสอ สีเทียน สีไม้ 2. ครูให้เด็กสังเกตรูป $\triangle$ จากสื่อต้นแบบในกิจกรรมที่ 1 3. เด็กใช้ดินสอเขียนรูป $\triangle$ ตามแบบกระดาษ A4 ครูสังเกตและประเมินผลงานขณะเด็กเขียนรูป 4. เด็กต่อเติมและตกแต่งรูปสามเหลี่ยมที่วาดขึ้นให้มี ความแปลกใหม่และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น โดยการวาดภาพ ต่อเติมและ/หรือตกแต่ง โดยใช้วัสดุอื่นประกอบการวาด ระบายสี หรือ ฉีก ตัด ปะ วัสดุ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง เช่น กระดาษ กระดาษสี หลอดกาแฟ กรรไกร กาว ดินสอ สีเทียน และสีไม้ เป็นต้น 5. หลังจากปฏิบัติในข้อ 4. แล้ว ให้เด็กเขียนชื่อตนเองตามแบบ ที่ชิ้นงาน 6. เด็กนำเสนอผลงาน โดยร่วมแสดงความคิดเห็นที่มีต่อผลงานของตนเอง และของเพื่อน โดยครูรวบรวมผลงานของเด็กไปจัดแสดงตามความเหมาะสม	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมี มุมชัดเจน 4.1.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วย ตนเอง 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและ ความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
วันที่สองของการประเมิน	
<p>กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแบ่งเด็กกลุ่มเป้าหมายเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน 2. ครูจัดเตรียมและแนะนำวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ภาพเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ สำหรับเด็กทุกคนๆ ละ 1 แผ่น 2.2 วัสดุสำหรับใช้ประกอบการสร้างผลงานศิลปะของกลุ่ม ได้แก่ กรรไกร สีไม้ สีเทียน กาวพร้อมอุปกรณ์ทา กาวให้เพียงพอ และครบตามจำนวนเด็ก และกระดาษ A3 หรือ กระดาษวาดเขียน 80 ปอนด์ ขนาด 29.7 x 42 เซนติเมตร จำนวน 1 แผ่น 2.3 วัสดุตกแต่งเพิ่มเติมสำหรับทุกกลุ่มเพื่อใช้ร่วมกัน โดยจัดให้วัสดุมีความแตกต่างกัน กลุ่มละ 1 ชนิด เช่น ฝาขวดน้ำอัดลม กระดาษนิตยสาร หลอดกาแฟ กระดาษสี ไขไม้ เป็นต้น โดยกำหนดเงื่อนไขให้เด็กแลกเปลี่ยนวัสดุซึ่งกันและกัน 3. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 เด็กทุกคนตัดกระดาษภาพเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ คนละ 1 ชิ้น ครูสังเกตและประเมินผลงานการใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งของเด็กแต่ละคนจนครบ 3.2 เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนสร้างผลงานศิลปะของกลุ่ม โดยครูกำหนดข้อตกลงดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) ใช้กระดาษเส้นโค้งของทุกคนให้ครบ (2) เลือกว่าวัสดุอย่างน้อย 3 ชนิดมาใช้ประกอบการสร้างผลงานศิลปะจากกระดาษเส้นโค้งให้เป็นผลงานของกลุ่ม (3) สามารถใช้วัสดุของกลุ่มอื่นมาใช้ในการออกแบบสร้างผลงานได้ 3.3 ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้จนเสร็จ (ในกรณีที่ต้องการวัสดุเพิ่มเติมสามารถขอเพิ่มจากกลุ่มอื่นได้) 4. เด็กเก็บของและทำความสะอาดโต๊ะและบริเวณโดยรอบ 5. เด็กแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน โดยครูรวบรวมผลงานของเด็กไปจัดแสดงตามความเหมาะสม 	<ol style="list-style-type: none"> 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด และพอเพียงด้วยตนเอง 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. เศษวัสดุที่นำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สามารถเลือกตามความเหมาะสมของบริบทสถานศึกษาและท้องถิ่น
2. ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (กิจกรรมกลุ่ม) ครูอาจจัดให้มีการนั่งเว้นระยะห่างตามความเหมาะสมเพื่อให้เอื้อต่อการสร้างผลงานศิลปะแบบกลุ่มตามที่วางแผนไว้

สื่อ/อุปกรณ์

กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)

1. สื่อที่จัดไว้สำหรับเด็กทุกคน
  - 1.1 สื่อต้นแบบรูป
  - 1.2 กระดาษ A4 (80 แกรม) สีขาว
  - 1.3 ดินสอดำ
2. สื่อที่จัดไว้สำหรับใช้ร่วมกัน
  - 2.1 วัสดุประกอบการต่อเติมภาพ เช่น กระดาษสี หลอดกาแฟ สีไม้ สีเทียน เป็นต้น
  - 2.2 กาว (จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทา กาวให้มีจำนวนเท่ากับเด็ก)
  - 2.3 กรรไกร (จัดเตรียมให้มีจำนวนเท่ากับเด็ก)

กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)

1. สื่อที่จัดไว้สำหรับเด็กทุกคน
  - 1.1 ภาพการตัดเส้นโค้งจากสื่อต้นแบบ
  - 1.2 กรรไกร
  - 1.3 สีเทียน หรือ สีไม้
  - 1.4 กาว (จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทา กาวให้มีจำนวนเท่ากับเด็ก)
2. สื่อที่จัดไว้สำหรับใช้ร่วมกัน
  - 2.1 วัสดุที่มีในท้องถิ่น กลุ่มละ 1 ชนิด เช่น กระดาษนิตยสาร หลอดกาแฟ ไขไม้ เศษเชือกฟาง เป็นต้น
  - 2.2 กระดาษ A3 หรือ กระดาษวาดเขียน 80 ปอนด์ ขนาด 29.7 x 42.0 เซนติเมตร กลุ่มละ 1 แผ่น

แบบบันทึก

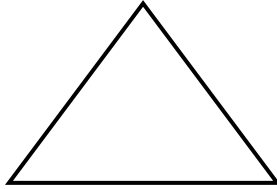
- แบบบันทึกผล 2 (สภาพที่พึงประสงค์ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์)
- แบบบันทึกผล 4

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม (2 วัน)

วันที่หนึ่ง	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเดี่ยว ใช้เวลาประมาณ 40 นาที
วันที่สอง	กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมกลุ่ม ใช้เวลาประมาณ 40 นาที

สื่อต้นแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

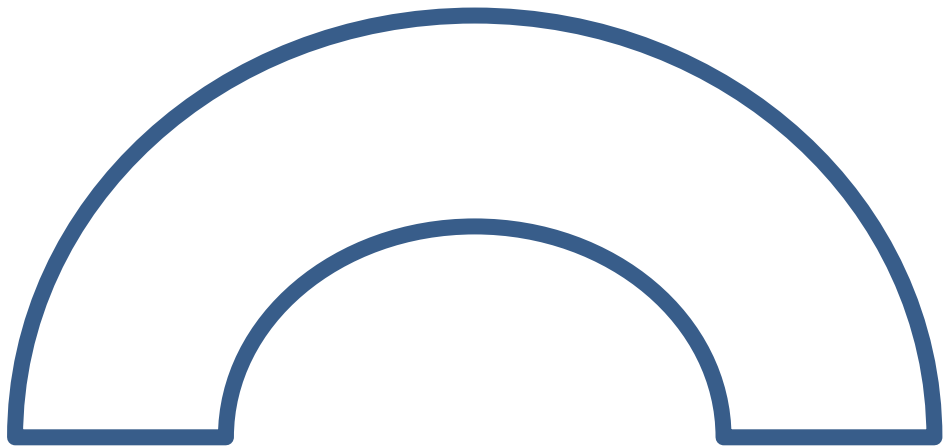
กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)

สื่อต้นแบบ รูปสามเหลี่ยม

กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)

สื่อต้นแบบ การตัดเส้นโค้ง

ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม

กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เล่นอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ เด็กมีโอกาสเลือกเล่นตามความสนใจและความต้องการของตนเอง ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม การจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมครั้งนี้ มุ่งเน้นการประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. เตรียมสื่อ/อุปกรณ์/ของเล่นต่างๆ ในมุมประสบการณ์
2. ให้เด็กเข้าเล่นตามมุมประสบการณ์ ตามความสนใจของแต่ละบุคคล หลังจากเด็กทำกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์เสร็จเรียบร้อยแล้ว

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
<p>1. ครูจัดมุมประสบการณ์ พร้อมสื่อและของเล่นตามมุมประสบการณ์ อย่างน้อย 4 มุม โดยให้มีมุมหนังสือ 1 มุม และมุมอื่นๆ อีก 3 มุม เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์ มุมศิลปะสร้างสรรค์ ที่มีอยู่ในห้องเรียน</p> <p>2. ครูสนทนา แนะนำมุมประสบการณ์ให้เด็กฟังทีละมุม และให้เด็กเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ที่ตนสนใจ สำหรับกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามุมหนังสือ</p> <p>3. ครูให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมในมุมหนังสือ เลือกหนังสือนิทานหนึ่งเล่ม ที่เด็กไม่เคยฟังมาก่อน แนะนำหนังสือนิทานโดยให้เด็กดูหน้าปกหนังสือ สนทนาและถามคำถามให้เด็กจินตนาการถึงเรื่องราวของนิทานจากภาพปก เช่น นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร เด็กๆ คิดว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไร</p> <p>4. ครูอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง ชี้ชื่อนิทานบนปกหนังสือและชื่อผู้แต่ง ครูชี้ภาพ/คำ/ข้อความขณะที่อ่าน อ่านออกเสียงให้มีท่วงทำนองและ น้ำเสียงที่เหมาะสมกับเรื่องราวในนิทานตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่อง</p> <p>5. ให้เด็กตอบคำถาม ทบทวนเรื่องราวในนิทาน โดยครูตั้งคำถาม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร</p> <p>6. ครูให้เด็กเล่าเรื่องราวของนิทานตั้งแต่ต้นจนจบทีละคน</p> <p>7. ครูให้เด็กเลือกหยิบหนังสือนิทานที่อยากอ่านคนละ 1 เล่ม มาอ่าน ในมุมหนังสือ</p> <p>8. ให้เด็กเลือกเล่นตามมุมอื่นที่สนใจร่วมกับเพื่อน</p> <p>9. ให้สัญญาณเตือนเมื่อหมดเวลาเล่น</p>	<p>9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้</p> <p>9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือ กวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ</p> <p>8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน</p> <p>5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง</p> <p>6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อย ด้วยตนเอง</p>

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อและของเล่นตามมุมประสบการณ์ เช่น มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์ มุมศิลปะสร้างสรรค์ และมุมอื่นๆ ที่มีอยู่ในห้องเรียน อย่างน้อย 4 มุม
2. หนังสือนิทานที่จัดให้เด็กเลือก ไม่ควรเป็นหนังสือที่มีรูปภาพเพียงอย่างเดียว ควรเป็นหนังสือนิทานที่มีภาพและข้อความ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง เนื้อหานิทานไม่ยาวเกินไป และไม่ใช้นิทานที่เป็นคำคล้องจอง มีภาพประกอบที่เหมาะสม ไม่นิทาน 2 ภาษา

3. ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินกลุ่มเป้าหมายได้ครบทุกคนในวันแรก ให้ดำเนินการประเมินโดยใช้กิจกรรมเดิมในวันที่สอง

4. บันทึกผลการประเมินพฤติกรรมความช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5. บันทึกผลการประเมินการเล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้/การอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ/การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง และการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

สื่อ/อุปกรณ์

1. มุมหนังสือ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- หนังสือนิทานอย่างน้อยหนึ่งเล่มที่เด็กไม่เคยฟังมาก่อน (ใช้สำหรับการประเมิน)
- หนังสือภาพ หรือหนังสือนิทานต่างๆ ให้เพียงพอกับจำนวนเด็กในห้องเรียน
- รูปภาพ แผ่นภาพ

2. มุมบล็อก มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- บล็อกไม้/บล็อกพลาสติก ประมาณ 30 ชิ้น มีรูปทรงหลากหลายและหลากสี

3. มุมบทบาทสมมติ เช่น

3.1 มุมบ้าน มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- เครื่องใช้ในห้องครัว เช่น ถ้วย จาน หม้อ กระทะ ตะหลิว ทัพพี ช้อนส้อม
- เครื่องแต่งกายอาชีพต่างๆ
- เครื่องใช้ในบ้าน เช่น โทรศัพท์ เตารีด ทีวี

3.2 มุมร้านค้า มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- กล่องเปล่าและขวดเปล่า ผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆ เช่น กล่องยาสีฟัน ขวดน้ำ
- วัสดุ สิ่งของ สินค้าของจริง/ของจำลอง
- เหรียญและธนบัตรจำลอง
- ภาชนะ (ตะกร้า กระดาษ) ถุงพลาสติก
- กล่องใส่เงิน

3.3 มุมหมอ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- เตียงนอน
- ชุดหมอ พยาบาล
- หูฟัง ปรอทวัดไข้

4. มุมวิทยาศาสตร์ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- ก้อนหิน กรวด ทราย
- กล้องจําแนกกลืน เสียง
- ตาชั่ง
- เมล็ดพืชต่างๆ
- แวนขยาย
- กะละมังใส่น้ํา

5. มุมศิลปะสร้างสรรค์ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น

- สีชนิดต่างๆ หลากสี เช่น สีเทียน สีไม้ สีน้ำ สีชอล์ค
- พู่กันขนาดต่างๆ
- กระดาษสีขาว A4
- วัสดุตกแต่งภาพ
- กาวน้ํา
- กระดาษสีต่างๆ

แบบบันทึก

- แบบบันทึกผล 4 (สภาพที่พึงประสงค์ 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง)
- แบบบันทึกผล 5

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ประมาณ 30 นาที

ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เพื่อให้เด็กมีทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ การเล่นอิสระ และความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเคลื่อนไหวที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมกลางแจ้งครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมุ่งเน้นประเมินพัฒนาการด้านร่างกายและด้านอารมณ์ จิตใจ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน

2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว

2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว

2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การเตรียมสนามและอุปกรณ์

2. การเตรียมความพร้อมร่างกายของเด็ก

2.1 ตรวจสอบเครื่องแต่งกาย ตรวจสอบสุขภาพ

2.2 เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย

3. การจัดกิจกรรมเกมถอยสนุก บุกสนาม

3.1 ครูอธิบายและสาธิตการเล่นกิจกรรมเกมถอยสนุก บุกสนาม

3.2 เด็กทดลองเล่นตามกิจกรรม

- 3.3 เด็กลงมือปฏิบัติจริง
- 3.4 เด็กเล่นอิสระหรือเล่นเครื่องเล่นสนาม
- 3.5 เด็กทำความสะอาดร่างกาย

แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
<p>การเตรียมสนามและอุปกรณ์</p> <p>ครูเตรียมสนามและอุปกรณ์ตามแผนผังภาพการจัดสนามในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เกม “ถอยสนุก บุกสนาม”</p> <p>การเตรียมความพร้อมร่างกายของเด็ก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พาเด็กไปสนามอย่างเป็นระเบียบ 2. เด็กเข้าแถวตอนลึก ระยะห่างประมาณ 1 เมตร (แถวหนึ่งไม่ควรเกิน 6 คน) ครูสำรวจเครื่องแต่งกายและตรวจสอบสภาพร่างกายของเด็ก 3. เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย โดยให้เด็กปฏิบัติตามรายการต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การเตรียมพร้อมร่างกาย <ol style="list-style-type: none"> 3.1.1 ยึดกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกาย โดยการยืนทรงตัว เขย่งปลายเท้า ยกแขนสองข้างแนบใบหู ประสานมือไว้เหนือศีรษะ ยึดลำตัวให้สูงสุดประมาณ 10 วินาที แล้วให้เด็กเอามือลงและยืนตรง 3.1.2 ยืนแยกเท้าเท่ากับช่วงไหล่ กางแขนออกไปข้างลำตัว ระดับไหล่ (ทำท่านกกางปีก) ก้มลำตัวเอาปลายนิ้วมือขวาแตะเท้าซ้าย และก้มลำตัวเอาปลายนิ้วมือซ้ายแตะเท้าขวาสลับไป - มา 4 - 5 ครั้ง 3.1.3 ยืนทรงตัวขาเดียวสลับเท้าซ้ายและขวา ข้างละประมาณ 8 - 10 วินาที โดยขณะที่เด็กยืนเอามือทั้งสองข้างวางข้างลำตัว โดยไม่เสียการทรงตัว สลับกันข้างละ 5 ครั้ง 3.1.4 วิ่งอยู่กับที่ ช้า - เร็ว ตามลำดับ ประมาณ 1 - 2 นาที 3.1.5 กระโดดเท้าคู่อยู่กับที่ 5 ครั้ง 3.2 ให้เด็กเคลื่อนไหวเตรียมความพร้อมร่างกายอย่างอิสระ ประมาณ 2 - 3 นาที 	

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
<p>การจัดกิจกรรมเกม “ถอยสนุก บุกสนาม”</p> <p>1. กิจกรรม เกม “ถอยสนุก บุกสนาม” ประกอบด้วย เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นตรง กระโดดขาเดียว รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น และวิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง</p> <p>1.1 ครูอธิบาย สาธิตการเล่นและข้อตกลงในการเล่น ดังนี้</p> <p>1.1.1 เมื่อได้ยินสัญญาณเริ่ม เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นตรงที่กำหนดจนสิ้นสุดระยะทาง 3 เมตร แล้วกลับหลังหัน</p> <p>1.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า ระยะทาง 3 เมตร ด้วยขาที่ถนัดของเด็ก เมื่อถึงจุดที่กำหนด หยุดการกระโดดและปรับท่าทางด้วยการยืนเท้าคู่</p> <p>1.1.3 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยวิธีโยนสองมือแบบหงายมือของครู โดยครูโยนลูกบอลให้หล่นตกถึงพื้นและกระดอนในระยะห่างจากตัวครูก่อนถึงมือเด็กเป็นระยะทาง 2 ใน 3 ส่วนความสูงของลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นควรสูงระดับอกของเด็ก</p> <p>1.1.4 เด็กนำลูกบอลวิ่งไปส่งคืนครู</p> <p>1.1.5 เด็กกลับไปทางด้านขวา วิ่งซิกแซกอ้อมสิ่งกีดขวาง (จำนวน 6 หลัก) ระยะห่างหลักละ 80 เซนติเมตร แล้ววิ่งเข้าเส้นชัย</p> <p>1.1.6 คนที่ 2 และคนต่อไป ปฏิบัติเช่นเดียวกับคนที่ 1 จนหมดแถว ถือว่าจบการเล่น (การอธิบายและสาธิตควรให้เด็กทุกคนได้เห็นการสาธิตการเล่น)</p> <p>1.2 ให้เด็กทุกคนทดลองเล่น 1 หรือ 2 ครั้ง ตามที่ครูสาธิตให้ครบทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1.3 ให้เด็กเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณเริ่ม (อาจให้เด็กเล่น 2 - 3 ครั้ง เพื่อเห็นความสามารถที่แท้จริงของเด็กและให้ผู้ประเมินเลือกประเมินครั้งที่ดีที่สุดเพียงครั้งเดียว)</p> <p>1.4 เมื่อจบการเล่นตามข้อ 1.3 ให้เด็กเล่นอิสระหรือเล่นเครื่องเล่นสนามประมาณ 5-10 นาที</p> <p>1.5 หลังสิ้นสุดกิจกรรม ครูให้เด็กทำความสะอาดร่างกาย เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019</p>	<p>2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน</p> <p>2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว</p> <p>2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้</p> <p>2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว</p> <p>1.3.1 เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย</p> <p>3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม</p> <p>5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์</p>

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. เด็กที่ทำกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ครูประจำชั้นควรตรวจสอบให้มั่นใจว่าเป็นผู้ไม่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหอบหืด โรคหัวใจ โรคกระดูก เป็นต้น หรือถ้ามีเด็กไม่แข็งแรง ควรให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมโดยเป็นผู้ช่วยครูเพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกแปลกแยกและมีส่วนร่วมในกิจกรรม และครูควรเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ด้วย
2. ขณะทำกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ควรคำนึงถึงความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ด้วยการให้เด็กล้างมือ มีการเว้นระยะห่างทางสังคม แต่ไม่ต้องสวมหน้ากากอนามัย
3. อาจเชิญครูพลศึกษาในโรงเรียนมาร่วมจัดกิจกรรม เช่น การเตรียมสถานที่ในการจัดกิจกรรมและการส่งลูกบอลให้กับเด็ก
4. ควรตรวจสอบความเหมาะสมของลูกบอล โดยให้เด็กยืนตรง มือสองข้างจับลูกบอลขึ้นระดับหน้าอก แล้วปล่อยลูกบอลลงพื้นข้างๆ ลำตัว ลูกบอลตกถึงพื้นและกระดอนขึ้นมาอยู่ระดับเอวถึงหน้าอกของเด็กพอดี
5. ควรจัดเด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมายสลับกับกลุ่มทั่วไปเพื่อให้ผู้ประเมินสะดวกในการสังเกตและบันทึกผลการประเมิน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ตลับเมตร
2. กระดาษกาวสี ขนาดความกว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 3 เมตร
3. ลูกบอลหนัง เบอร์ 3
4. กรวยพลาสติก หรือขวดน้ำพลาสติก หรืออุปกรณ์อื่นที่ใช้แทน มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 15 – 20 เซนติเมตร สูง 30 - 50 เซนติเมตร จำนวน 6 หลัก สำหรับการวิ่งซิกแซกอ้อมสิ่งกีดขวาง
5. กระดาษกาวสี/ริบบิ้น เพื่อทำเส้นชัย
6. นกหวีด
7. สนามที่ใช้ควรมีพื้นเรียบไม่ลื่น เช่น สนามวอลเลย์บอล ถนนคอนกรีต

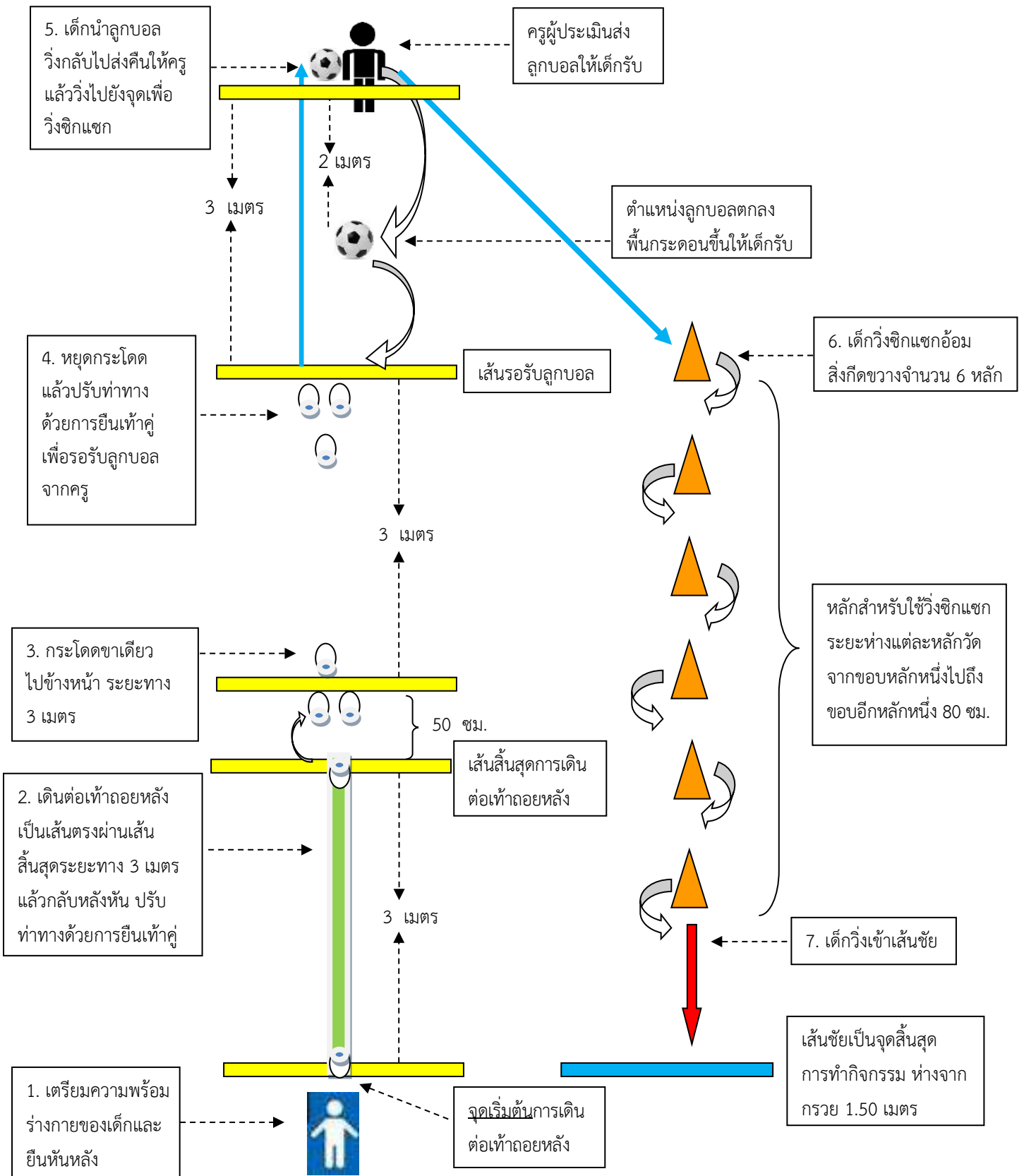
แบบบันทึก

1. แบบบันทึกผล 2
2. แบบบันทึกผล 6

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

30 นาที

แผนผังภาพการจัดสนามในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เกม “ถอยสนุก บุกสนาม”

ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นกิจกรรมการเล่นที่ช่วยพัฒนาเด็กทุกด้านโดยเฉพาะด้านสติปัญญา ซึ่งมีกฎ กติกาต่างๆ สามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่ม และสามารถตรวจสอบการเล่นได้ว่าถูกต้องหรือไม่ โดยยึดหลักความเป็นเหตุเป็นผลมุ่งเน้นพัฒนาการด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตเห็น 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 เกม “จับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน”

กิจกรรมที่ 2 เกม “เรียงลำดับความยาวของเชือก”

กิจกรรมที่ 3 เกม “เรียงลำดับเหตุการณ์”

กิจกรรมที่ 4 เกม “จัดหมวดหมู่”

แผนการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
วันแรกของการประเมิน	
กิจกรรมเกม “จับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน” 1. ครูจัดโต๊ะสำหรับประเมินไว้ 1 โต๊ะ จัดเตรียมเกมจับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน 2. ให้กลุ่มตัวอย่างมาประเมินทีละคน (เพื่อไม่ให้เด็กเลียนแบบกัน) 3. ครูแนะนำชื่อเกมและภาพ ดังนี้ “เกมนี้มีชื่อว่า จับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน เป็นภาพเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ จำนวน 12 ภาพ ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ มะนาว ส้มเขียนหวาน สมุด หนังสือ ผ้าขนหนู ฟองน้ำ ลูกบาส ลูกบอล แคนตาลูป แดงโม” 4. เริ่มการประเมิน ครูใช้คำพูด ดังนี้ “ให้เด็กๆ สังเกตภาพ และเลือกจับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน”	

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
<p>5. เมื่อเด็กจับคู่ภาพที่ต้องการเรียบร้อยแล้ว ครูใช้คำถามเพื่อสอบถามเหตุผลเกี่ยวกับลักษณะที่เด็กใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กบอกครูสิว่า ภาพที่เด็กเลือกจับคู่มีลักษณะใดที่เหมือนกัน (รอคำตอบจากเด็ก) - และมีลักษณะใดที่ต่างกัน (รอคำตอบจากเด็ก) 	<p>10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป</p>
<p>กิจกรรมเกม “เรียงลำดับความยาวของเชือก”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูนำภาพเกมเรียงลำดับของเชือก 5 ขนาด วางบนโต๊ะ 2. ครูแนะนำชื่อและลักษณะของเกมเรียงลำดับความยาวของเชือก ดังนี้ “เกมนี้มีชื่อว่า เกมเรียงลำดับความยาวของเชือก เป็นภาพความยาวของเชือก 5 ภาพ” 3. เริ่มการประเมินครูใช้คำพูด ดังนี้ “ให้เด็กสังเกตภาพเชือก แล้วนำมาเรียงลำดับจากเชือกที่สั้นที่สุดไปหายาวที่สุด” 4. เมื่อเด็กเล่นเกมเสร็จ ครูกล่าวชื่นชมเด็กๆ 	<p>10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของอย่างน้อย 5 ลำดับ</p>
วันที่สองของการประเมิน	
<p>กิจกรรมเกม “เรียงลำดับเหตุการณ์”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูนำภาพเกมเรียงลำดับเหตุการณ์ วางไว้บนโต๊ะ 2. ครูแนะนำชื่อและลักษณะของเกมเรียงลำดับเหตุการณ์ ดังนี้ “เกมนี้มีชื่อว่า เกมเรียงลำดับเหตุการณ์ เป็นภาพเหตุการณ์ 5 ภาพ” 3. เริ่มการประเมินครูใช้คำพูดดังนี้ “ให้เด็กสังเกตภาพแต่ละภาพที่อยู่บนโต๊ะ และคิดว่าเหตุการณ์ใดควรจะเกิดตามลำดับขั้น แล้วนำภาพมาเรียงลำดับตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นสุดท้าย” 4. เมื่อเด็กเล่นเกมเสร็จ ครูกล่าวชื่นชมเด็กๆ <p>กิจกรรมเกม “จัดหมวดหมู่”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูนำเกมการจัดหมวดหมู่วางไว้บนโต๊ะ 2. ครูแนะนำชื่อเกมและภาพ ดังนี้ “เกมนี้มีชื่อว่า เกมจัดหมวดหมู่ เป็นภาพเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ จำนวน 12 ภาพ ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ มะนาว ส้มเขียวหวาน สมุด หนังสือ ผ้าขนหนู ฟองน้ำ ลูกบาส ลูกบอล แคนตาลูป แดงโม” 3. เริ่มการประเมิน ครูใช้คำพูด ดังนี้ “ให้เด็กๆ สังเกตภาพเกม และคิดว่าภาพใดเป็นพวกเดียวกันมีลักษณะร่วมกัน ให้นำมารวมเป็นกลุ่มเดียวกัน” 4. เด็กจัดหมวดหมู่วางเป็นกลุ่มเดียวกันบนโต๊ะจนครบ 5. ครูใช้คำถามเพื่อสอบถามเหตุผลเกี่ยวกับเกณฑ์ที่เด็กใช้ในการจัดกลุ่ม ดังนี้ “เด็กบอกครูสิว่าภาพที่เด็กเลือกจัดกลุ่มนี้มีลักษณะใดบ้างที่ใช้จัดกลุ่ม” 	<p>10.1.4 เรียงลำดับเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ</p> <p>10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์</p>

สื่อ/อุปกรณ์

1. กิจกรรมเกม “จับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน” ได้แก่ ภาพสิ่งต่างๆ ดังนี้ ลำไย ลิ้นจี่ มะนาว ส้มเขียวหวาน ส้ม หนังสือนั่ง ผ้าขนหนู ฟองน้ำสีเหลือง ลูกบาส ลูกบอล แดงโม แคนตาลูป โดยให้ครูปริ้นท์ภาพต้นแบบแล้วนำไปผนึกกับกระดาษกล่อง หรือวัสดุอื่นๆ ที่หาได้ง่าย เพื่อจัดทำเป็นแผ่นภาพตามขนาดกว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร

2. กิจกรรมเกม “เรียงลำดับความยาวของเชือก” ได้แก่ ภาพของความยาวเชือก 5 ขนาด

3. กิจกรรมเกม “เรียงลำดับเหตุการณ์” ได้แก่ ภาพต้นแบบ “เรียงลำดับเหตุการณ์” และกระดาษแข็งตัดขนาดกว้าง 6.5 เซนติเมตร ยาว 9 เซนติเมตร จำนวน 5 แผ่น เพื่อติดทาบภาพต้นแบบ

4. กิจกรรมเกม “จัดหมวดหมู่” ได้แก่ ภาพสิ่งต่างๆ ดังนี้ ลำไย ลิ้นจี่ มะนาว ส้มเขียวหวาน ส้ม หนังสือนั่ง ผ้าขนหนู ฟองน้ำสีเหลือง ลูกบาส ลูกบอล แดงโม แคนตาลูป

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 7

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

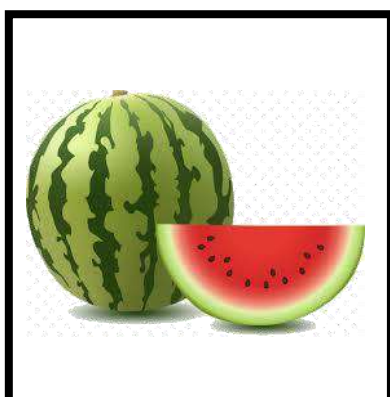
ประเมิน 2 วัน

วันที่หนึ่ง (กิจกรรมเกมจับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน และกิจกรรมเกมเรียงลำดับความยาวของเชือก)

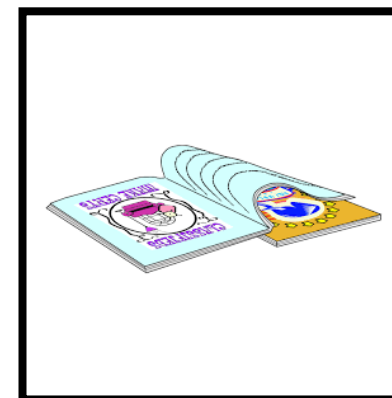
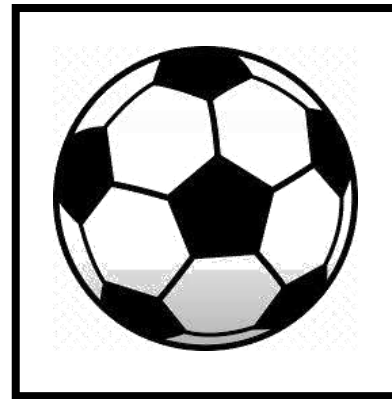
ใช้เวลา 30 นาที

วันที่สอง (กิจกรรมเกมเรียงลำดับเหตุการณ์ และกิจกรรมจัดหมวดหมู่) ใช้เวลา 30 นาที

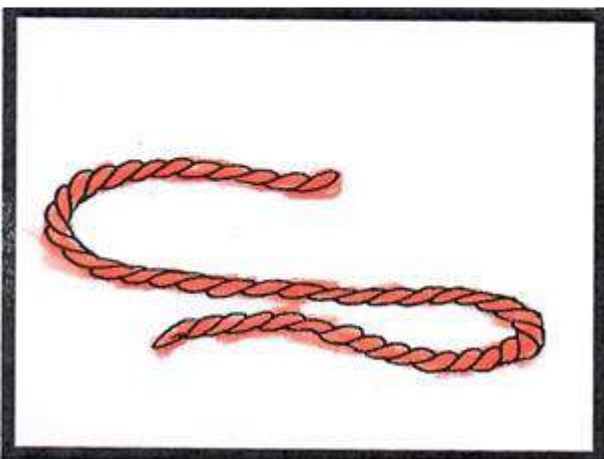
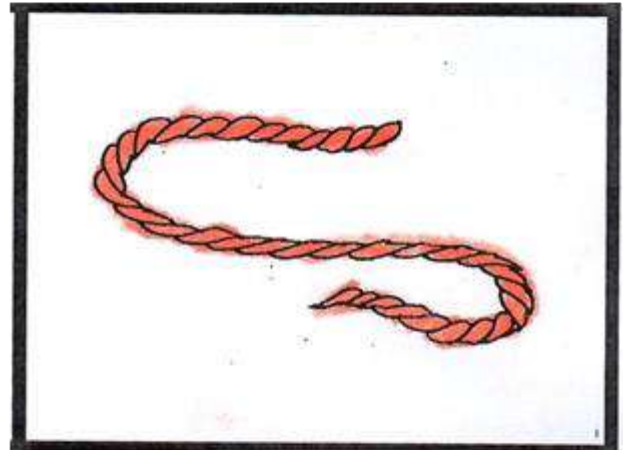
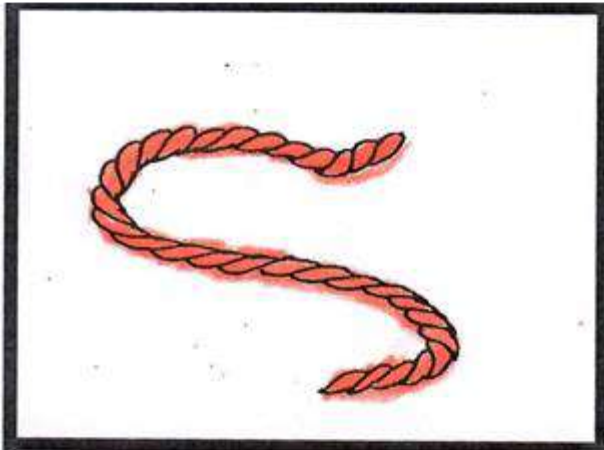
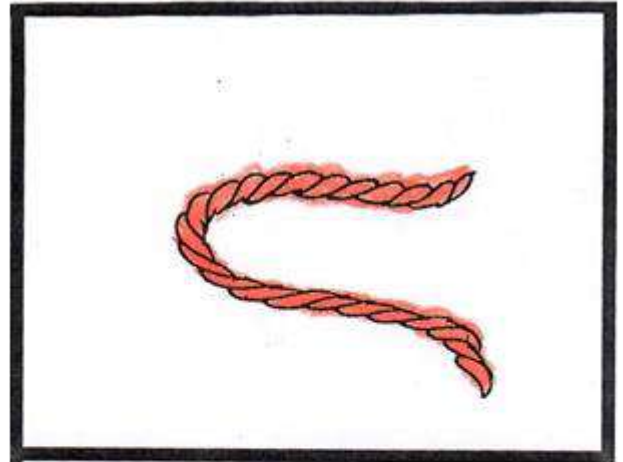
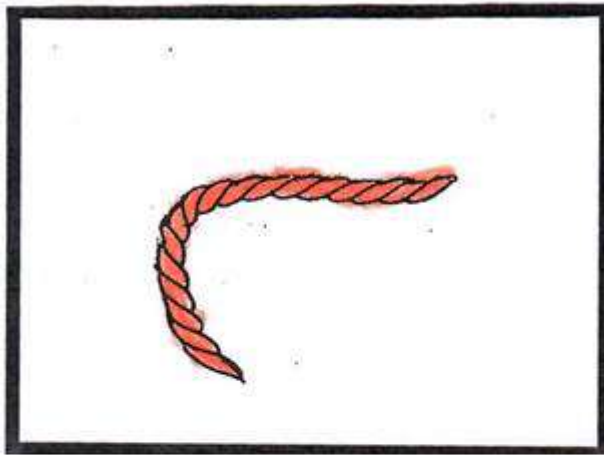
ภาพสื่อต้นแบบ กิจกรรมที่ 1 เกม “จับคู่ภาพที่มีลักษณะร่วมกัน”

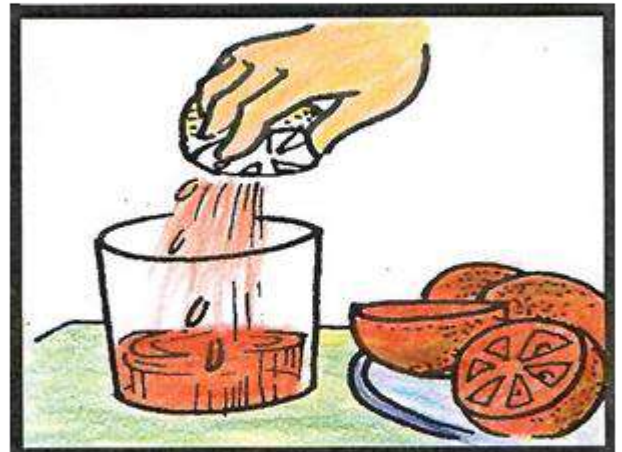
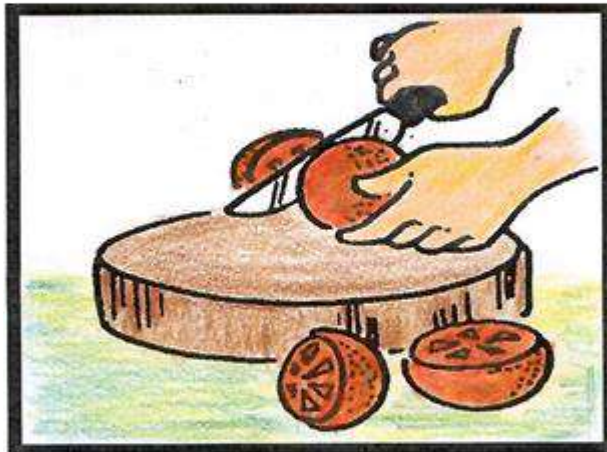
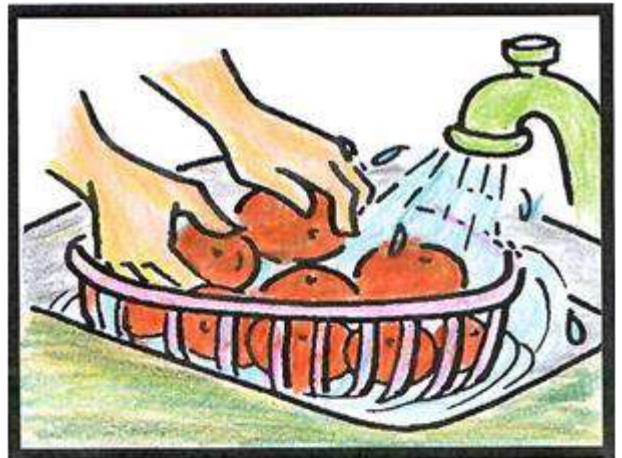
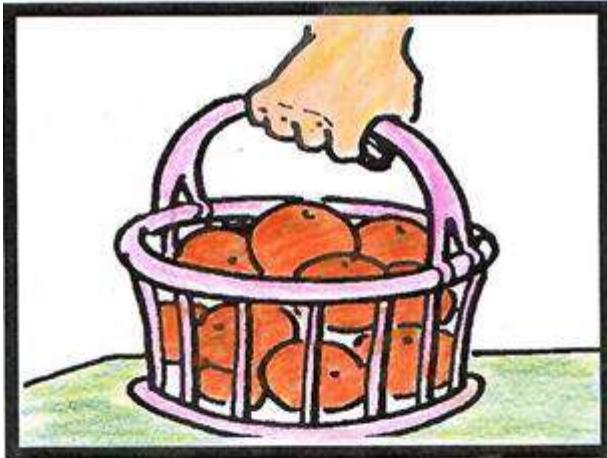

ภาพสื่อต้นแบบ กิจกรรมที่ 2 เกม “เรียงลำดับความยาวของเชือก”

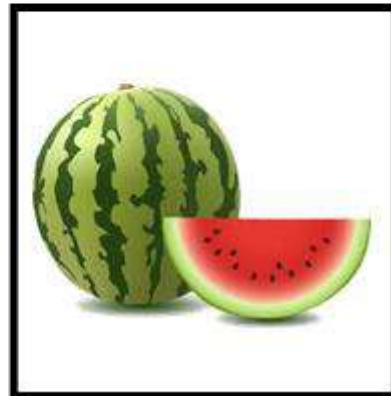
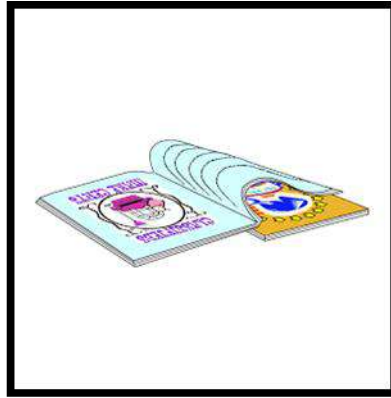
ภาพสื่อต้นแบบ กิจกรรมที่ 3 เกม “เรียงลำดับเหตุการณ์”

ภาพสื่อต้นแบบ กิจกรรมที่ 4 เกม “จัดหมวดหมู่”

เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย ปี พ.ศ. 2542 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศชาย

อายุ ปี เดือน	น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
	น้ำหนักน้อย กว่าเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างมาก	น้ำหนักมาก เกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D.
5 0	14.0	14.1 - 14.9	15.0 - 22.6	22.7 - 24.2	24.3	99.8	99.9 - 101.9	102.0 - 115.1	115.2 - 117.3	117.4
5 1	14.1	14.2 - 15.0	15.1 - 22.9	23.0 - 24.5	24.6	100.3	100.4 - 102.4	102.5 - 115.6	115.7 - 117.8	117.9
5 2	14.3	14.4 - 15.2	15.3 - 23.1	23.2 - 24.7	24.8	100.8	100.9 - 102.9	103.0 - 116.1	116.2 - 118.4	118.5
5 3	14.4	14.5 - 15.3	15.4 - 23.3	23.4 - 25.0	25.1	101.3	101.4 - 103.4	103.5 - 116.7	116.8 - 118.9	119.0
5 4	14.5	14.6 - 15.4	15.5 - 23.5	23.6 - 25.2	25.3	101.7	101.8 - 103.8	103.9 - 117.2	117.3 - 119.4	119.5
5 5	14.6	14.7 - 15.6	15.7 - 23.8	23.9 - 25.5	25.6	102.2	102.3 - 104.3	104.4 - 117.7	117.8 - 120.0	120.1
5 6	14.7	14.8 - 15.7	15.8 - 24.0	24.1 - 25.7	25.8	102.7	102.8 - 104.8	104.9 - 118.2	118.3 - 120.5	120.6
5 7	14.8	14.9 - 15.8	15.9 - 24.3	24.4 - 26.0	26.1	103.1	103.2 - 105.3	105.4 - 118.7	118.8 - 121.0	121.1
5 8	15.0	15.1 - 16.0	16.1 - 24.4	24.5 - 26.2	26.3	103.6	103.7 - 105.8	105.9 - 119.2	119.3 - 121.5	121.6
5 9	15.1	15.2 - 16.1	16.2 - 24.6	24.7 - 26.4	26.5	104.0	104.1 - 106.2	106.3 - 119.8	119.9 - 122.0	122.1
5 10	15.3	15.4 - 16.3	16.4 - 24.9	25.0 - 26.7	26.8	104.5	104.6 - 106.7	106.8 - 120.3	120.4 - 122.6	122.7
5 11	15.4	15.5 - 16.4	16.5 - 25.2	25.3 - 27.0	27.1	104.9	105.0 - 107.1	107.2 - 120.8	120.9 - 123.1	123.2
6 0	15.4	15.5 - 16.5	16.6 - 25.4	25.6 - 27.2	27.3	105.3	105.4 - 107.6	107.7 - 121.3	121.4 - 123.6	123.7
6 1	15.5	15.6 - 16.6	16.7 - 25.6	25.7 - 27.5	27.7	105.8	105.9 - 108.0	108.1 - 121.9	122.0 - 124.2	124.3
6 2	15.7	15.8 - 16.8	16.9 - 25.9	26.0 - 27.9	28.0	106.2	106.3 - 108.5	108.6 - 122.4	122.5 - 124.8	124.9
6 3	15.8	15.9 - 16.9	17.0 - 26.2	26.3 - 28.2	28.3	106.6	106.7 - 108.9	109.0 - 122.9	123.0 - 125.3	125.4
6 4	15.9	16.0 - 17.0	17.1 - 26.5	26.5 - 28.5	28.6	107.1	107.2 - 109.4	109.5 - 123.5	123.3 - 125.9	126.0
6 5	16.0	16.1 - 17.2	17.3 - 26.7	26.8 - 28.8	28.9	107.4	107.5 - 109.8	109.9 - 124.0	124.1 - 126.4	126.6
6 6	16.1	16.2 - 17.3	17.4 - 27.0	27.1 - 29.1	29.2	107.8	107.9 - 110.2	110.3 - 124.5	124.6 - 126.9	127.0
6 7	16.3	16.4 - 17.6	17.7 - 27.4	27.5 - 29.5	29.6	108.2	108.3 - 110.6	110.7 - 125.0	125.1 - 127.4	127.5
6 8	16.4	16.5 - 17.6	17.7 - 27.6	27.7 - 29.8	29.9	108.8	108.9 - 111.1	111.2 - 125.5	125.6 - 127.9	128.0
6 9	16.6	16.7 - 17.8	17.9 - 27.9	28.0 - 30.1	30.2	109.1	109.2 - 111.5	111.6 - 126.0	126.1 - 128.4	128.5
6 10	16.7	16.8 - 17.9	18.0 - 28.2	28.3 - 30.4	30.5	109.5	109.6 - 111.9	112.0 - 126.4	126.5 - 128.9	129.0
6 11	16.8	16.9 - 18.0	18.1 - 28.5	28.5 - 30.7	30.8	109.9	110.0 - 112.3	112.4 - 126.9	127.0 - 129.4	129.5

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศชาย (ต่อ)

อายุ	น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
	น้ำหนักน้อย กว่าเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างมาก	น้ำหนักมาก เกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D.
7 0	17.0	17.1 - 18.2	18.3 - 28.8	28.9 - 31.0	31.1	110.3	110.4 - 112.7	112.8 - 127.4	127.5 - 129.8	129.9
7 1	17.1	17.2 - 18.3	18.4 - 29.0	29.1 - 31.4	31.5	110.7	110.8 - 113.1	113.2 - 127.8	127.9 - 130.3	130.4
7 2	17.2	17.3 - 18.5	18.6 - 29.3	29.4 - 31.7	31.8	111.0	111.1 - 113.5	113.6 - 128.3	128.4 - 130.8	130.9
7 3	17.4	17.5 - 18.7	18.8 - 29.5	29.7 - 32.0	32.1	111.4	111.5 - 113.9	114.0 - 128.8	128.9 - 131.3	131.4
7 4	17.5	17.6 - 18.8	18.9 - 29.9	30.0 - 32.3	32.4	111.8	111.9 - 114.3	114.4 - 129.3	129.4 - 131.8	131.9
7 5	17.6	17.7 - 18.9	19.0 - 30.2	30.3 - 32.6	32.7	112.2	113.3 - 114.7	114.8 - 129.8	129.9 - 132.3	132.4
7 6	17.7	17.8 - 19.0	19.1 - 30.4	30.5 - 32.9	33.0	112.5	112.6 - 115.0	115.1 - 130.3	130.4 - 132.8	132.9
7 7	17.9	18.0 - 19.2	19.3 - 30.7	30.8 - 33.2	33.3	112.9	113.0 - 115.4	115.5 - 130.8	130.8 - 133.3	133.4
7 8	18.0	18.1 - 19.3	19.4 - 30.9	31.0 - 33.4	33.5	113.3	113.4 - 115.8	115.9 - 131.2	131.3 - 133.8	133.9
7 9	18.1	18.2 - 19.4	19.5 - 31.2	31.3 - 33.7	33.8	113.6	113.7 - 116.2	116.3 - 131.7	131.8 - 134.3	134.4
7 10	18.2	18.3 - 19.5	19.6 - 31.5	31.5 - 34.1	34.2	114.0	114.1 - 116.6	116.7 - 132.2	132.3 - 134.9	135.0
7 11	18.3	18.4 - 19.7	19.8 - 31.8	31.9 - 34.4	34.5	114.1	114.5 - 117.0	117.1 - 132.7	132.8 - 135.4	135.5
8 0	18.5	18.6 - 19.9	20.0 - 32.2	32.3 - 34.9	35.0	114.7	114.8 - 117.3	117.4 - 133.2	133.3 - 135.8	135.9
8 1	18.6	18.7 - 20.0	20.0 - 32.6	32.7 - 35.4	35.5	115.1	115.2 - 117.7	117.8 - 133.6	133.7 - 136.6	136.7
8 2	18.7	18.8 - 20.1	20.1 - 33.0	33.1 - 35.8	35.9	115.3	115.4 - 118.0	118.1 - 134.0	134.1 - 136.7	136.8
8 3	18.8	18.9 - 20.2	20.3 - 33.3	33.4 - 36.2	36.3	115.8	115.9 - 118.4	118.5 - 134.5	134.6 - 137.1	137.2
8 4	18.8	18.9 - 20.3	20.4 - 33.7	33.8 - 36.6	36.7	116.0	116.1 - 118.7	118.8 - 134.9	135.0 - 137.8	137.7
8 5	18.9	19.0 - 20.5	20.6 - 34.0	34.1 - 37.0	37.1	116.5	116.5 - 119.1	119.2 - 135.3	135.4 - 138.0	138.1
8 6	19.0	19.1 - 20.6	20.7 - 34.4	34.5 - 37.4	37.5	116.9	117.0 - 119.6	119.7 - 135.7	135.8 - 138.4	138.5
8 7	19.1	19.2 - 20.7	20.8 - 34.8	34.8 - 37.8	37.9	117.2	117.3 - 119.9	120.0 - 136.1	136.2 - 138.8	138.9
8 8	19.2	19.3 - 20.8	20.9 - 35.1	35.2 - 38.2	38.3	117.5	117.6 - 120.3	120.4 - 136.6	136.7 - 139.2	139.3
8 9	19.3	19.4 - 20.9	21.0 - 35.5	35.6 - 38.7	38.8	117.8	117.9 - 120.6	120.7 - 137.0	137.1 - 139.7	139.8
8 10	19.4	19.6 - 21.1	21.2 - 35.9	36.0 - 39.1	39.2	118.2	118.3 - 121.0	121.1 - 137.4	137.5 - 140.1	140.2
8 11	19.6	19.7 - 21.3	21.4 - 36.2	36.3 - 39.5	39.6	118.6	118.7 - 121.4	121.5 - 137.8	137.9 - 140.5	140.6

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศหญิง

อายุ ปี เดือน	น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
	น้ำหนักน้อย กว่าเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างมาก	น้ำหนักมาก เกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D.
5 0	13.4	13.5 - 14.3	14.4 - 21.7	21.8 - 23.1	23.2	98.9	99.0 - 101.0	101.1 - 113.9	114.0 - 116.0	166.2
5 1	13.5	13.6 - 14.4	14.5 - 22.0	22.0 - 23.5	23.6	99.4	99.5 - 101.5	101.6 - 114.6	101.6 - 116.6	116.7
5 2	13.6	13.7 - 14.6	14.7 - 22.2	22.3 - 23.8	23.9	100.0	100.1 - 102.1	102.2 - 115.1	115.2 - 117.2	117.3
5 3	13.8	13.9 - 14.8	14.9 - 22.5	22.6 - 24.1	24.2	100.5	100.6 - 102.6	102.7 - 115.7	115.8 - 117.9	118.0
5 4	13.9	14.0 - 14.9	15.0 - 22.7	22.8 - 24.3	24.4	101.0	101.1 - 103.1	103.2 - 116.3	116.4 - 118.5	118.6
5 5	14.1	14.2 - 15.1	15.2 - 23.0	23.1 - 24.6	24.7	101.5	101.6 - 103.5	103.7 - 116.9	117.0 - 119.1	119.2
5 6	14.2	14.3 - 15.2	15.3 - 23.3	23.4 - 24.9	25.0	102.1	102.2 - 104.2	104.3 - 117.4	117.1 - 119.6	119.7
5 7	14.3	14.4 - 15.3	15.4 - 23.5	23.6 - 25.2	25.3	102.6	102.7 - 104.7	104.6 - 118.0	118.1 - 120.2	120.3
5 8	14.5	14.6 - 15.5	15.6 - 23.8	23.9 - 25.5	25.6	103.1	103.2 - 105.2	105.3 - 118.6	118.7 - 120.8	120.9
5 9	14.5	14.6 - 15.6	15.7 - 24.0	24.1 - 25.7	25.8	103.6	103.7 - 105.7	105.8 - 119.2	119.3 - 121.4	121.5
5 10	14.8	14.9 - 15.8	15.9 - 24.2	24.3 - 25.9	26.0	104.1	104.2 - 106.2	106.3 - 119.7	119.8 - 121.9	122.0
5 11	14.8	14.9 - 15.9	16.0 - 24.5	24.6 - 26.2	26.3	104.6	104.7 - 106.8	106.9 - 120.3	120.4 - 122.5	122.6
6 0	14.9	15.0 - 16.0	16.1 - 24.7	24.8 - 26.4	26.5	105.1	105.2 - 107.3	107.4 - 120.8	120.9 - 123.0	123.1
6 1	15.1	15.2 - 16.2	16.3 - 25.0	25.1 - 26.8	26.9	105.5	105.6 - 107.7	107.8 - 121.3	121.4 - 123.7	123.6
6 2	15.2	15.3 - 16.3	16.4 - 25.3	25.4 - 27.1	27.2	106.0	106.1 - 108.2	108.3 - 121.9	122.0 - 124.1	124.2
6 3	15.3	15.4 - 16.5	16.6 - 25.6	25.7 - 27.6	27.7	106.4	106.5 - 108.6	108.7 - 122.4	122.5 - 124.6	124.7
6 4	15.4	15.5 - 16.6	16.7 - 26.0	26.1 - 28.0	28.1	106.9	107.0 - 109.1	109.2 - 122.9	123.0 - 125.3	125.4
6 5	15.6	15.7 - 16.8	16.9 - 26.4	26.5 - 28.5	28.6	107.3	107.4 - 109.5	109.6 - 123.4	123.5 - 125.8	125.9
6 6	15.7	15.8 - 16.9	17.0 - 26.8	26.9 - 28.9	29.0	107.7	107.8 - 109.9	110.0 - 123.9	124.0 - 126.3	126.4
6 7	15.8	15.9 - 17.0	17.1 - 27.1	27.2 - 29.2	29.3	108.0	108.1 - 110.2	110.5 - 124.4	124.5 - 126.8	126.9
6 8	15.9	16.0 - 17.1	17.2 - 27.4	27.5 - 29.6	29.7	108.4	108.5 - 110.8	110.9 - 124.9	125.0 - 127.3	127.4
6 9	16.1	16.2 - 17.3	17.4 - 27.8	27.9 - 30.0	30.1	108.7	108.8 - 111.1	111.2 - 125.4	125.5 - 127.8	127.9
6 10	16.2	16.3 - 17.4	17.5 - 28.1	28.2 - 30.5	30.6	109.1	109.2 - 111.5	111.6 - 125.9	126.0 - 128.3	128.4

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศหญิง (ต่อ)

อายุ ปี เดือน	น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ (กิโลกรัม)					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)				
	น้ำหนักน้อย กว่าเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างน้อย	น้ำหนักตามเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างมาก	น้ำหนักมาก เกินเกณฑ์	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	ส่วนสูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	> +2 S.D.	< -2 S.D.	-2 S.D. ถึง -1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D.
7 0	16.4	16.5 - 17.6	17.7 - 28.7	28.8 - 31.2	31.3	109.8	109.9 - 112.3	112.4 - 126.8	126.9 - 129.2	129.3
7 1	16.6	16.7 - 17.8	17.9 - 29.1	29.2 - 31.6	31.7	110.2	110.3 - 112.7	112.8 - 127.3	127.4 - 129.7	129.8
7 2	16.7	16.8 - 18.0	18.1 - 29.4	29.5 - 31.9	32.0	110.6	110.7 - 113.1	113.2 - 127.8	127.9 - 130.2	130.3
7 3	16.8	16.9 - 18.1	18.2 - 29.7	29.8 - 32.3	32.4	110.9	111.0 - 113.4	113.5 - 128.2	128.3 - 130.5	130.6
7 4	16.9	17.0 - 18.2	18.3 - 30.1	30.2 - 32.7	32.8	111.3	111.4 - 113.8	113.9 - 128.6	128.7 - 131.1	131.2
7 5	17.0	17.1 - 18.3	18.4 - 30.4	30.5 - 33.0	33.1	111.7	111.8 - 114.2	114.3 - 129.0	129.2 - 131.6	131.7
7 6	17.2	17.3 - 18.5	18.6 - 30.7	30.8 - 33.5	33.6	112.1	112.2 - 114.5	114.7 - 129.5	129.8 - 132.0	132.1
7 7	17.3	17.4 - 18.6	18.7 - 31.1	31.2 - 33.9	34.0	112.4	112.5 - 114.9	115.0 - 130.0	130.1 - 132.5	132.6
7 8	17.4	17.5 - 18.7	18.8 - 31.3	31.4 - 34.2	34.3	112.8	112.9 - 115.3	115.4 - 130.5	130.6 - 133.0	133.1
7 9	17.5	17.6 - 18.8	18.9 - 31.7	31.8 - 34.6	34.7	113.2	113.3 - 115.7	115.8 - 131.0	131.1 - 133.6	133.7
7 10	17.6	17.7 - 19.0	19.1 - 32.0	32.1 - 34.9	35.0	113.6	113.7 - 116.1	116.2 - 131.5	131.6 - 134.0	134.1
7 11	17.7	17.8 - 19.1	19.2 - 32.3	32.4 - 35.2	35.3	114.0	114.1 - 116.6	116.6 - 132.0	132.1 - 134.5	134.6
8 0	17.8	17.9 - 19.2	19.3 - 32.5	32.5 - 35.5	35.6	114.3	114.4 - 116.9	117.1 - 132.5	132.6 - 135.1	135.2
8 1	17.9	18.0 - 19.3	19.4 - 32.9	33.0 - 35.9	36.0	114.7	114.8 - 117.3	117.4 - 133.0	133.1 - 135.6	135.7
8 2	18.1	18.2 - 19.5	19.6 - 33.3	33.4 - 36.3	36.4	115.1	115.2 - 117.7	117.8 - 133.5	133.6 - 136.1	136.2
8 3	18.1	18.2 - 19.6	19.7 - 33.6	33.7 - 36.7	36.8	115.6	115.6 - 118.1	118.2 - 134.1	134.2 - 136.7	136.8
8 4	18.2	18.3 - 19.8	19.9 - 34.1	34.2 - 37.3	37.4	115.9	116.0 - 118.5	118.6 - 134.7	134.8 - 137.3	137.4
8 5	18.3	18.4 - 19.9	20.0 - 34.6	34.6 - 37.8	37.9	116.3	116.4 - 118.9	119.0 - 135.2	135.3 - 137.8	137.9
8 6	18.5	18.6 - 20.1	20.2 - 34.9	35.0 - 38.3	38.4	116.7	116.8 - 119.4	119.5 - 135.7	135.8 - 138.4	138.5
8 7	18.6	18.7 - 20.2	20.3 - 35.4	35.5 - 38.8	38.9	117.1	117.2 - 119.6	119.9 - 136.3	136.4 - 139.1	139.2
8 8	18.8	18.9 - 20.4	20.5 - 35.8	35.9 - 39.2	39.3	117.5	117.6 - 120.2	120.3 - 136.9	137.0 - 139.7	139.8
8 9	18.9	19.0 - 20.6	20.7 - 36.2	36.3 - 39.7	39.8	117.8	117.9 - 120.6	120.7 - 137.4	137.5 - 140.3	140.4
8 10	19.0	19.1 - 20.7	20.8 - 36.7	36.8 - 40.2	40.3	118.2	118.3 - 121.0	121.1 - 138.0	138.1 - 140.9	141.0
8 11	19.2	19.3 - 20.9	21.0 - 37.0	37.1 - 40.6	40.7	118.6	118.7 - 121.4	121.5 - 138.6	138.7 - 141.5	141.6

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

ส่วนสูง (ซ.ม.)	เพศชาย: น้ำหนัก (กิโลกรัม)						เพศหญิง: น้ำหนัก (กิโลกรัม)					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	<-2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	> +3 S.D.	<-2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	<+3 S.D.
85	9.9	10.0 - 10.3	10.4 - 13.9	14.0 - 14.7	14.8 - 16.2	16.3	9.7	9.8 - 10.1	10.2 - 13.5	13.6 - 14.2	14.3 - 15.6	15.7
86	10.1	10.2 - 10.5	10.6 - 14.1	14.2 - 14.9	15.0 - 16.4	16.5	9.9	10.0 - 10.3	10.4 - 13.8	13.9 - 14.5	14.6 - 15.9	16.0
87	10.3	10.4 - 10.7	10.8 - 14.3	14.4 - 15.1	15.2 - 16.6	16.7	10.1	10.2 - 10.5	10.6 - 14.0	14.1 - 14.7	14.8 - 16.0	16.1
88	10.5	10.6 - 10.9	11.0 - 14.6	14.7 - 15.4	15.5 - 16.9	17.0	10.3	10.4 - 10.7	10.8 - 14.3	14.4 - 15.0	15.1 - 16.4	16.5
89	10.8	10.9 - 11.3	11.4 - 15.0	15.1 - 15.7	15.8 - 17.1	17.2	10.5	10.6 - 10.9	11.0 - 14.6	14.7 - 15.3	15.4 - 16.7	16.8
90	11.0	11.1 - 11.5	11.6 - 15.2	15.3 - 15.9	16.0 - 17.3	17.4	10.7	10.8 - 11.2	11.3 - 14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 16.8	16.9
91	11.2	11.3 - 11.7	11.8 - 15.5	15.6 - 16.2	16.3 - 17.6	17.7	10.9	11.0 - 11.4	11.5 - 15.1	15.2 - 15.8	15.9 - 17.1	17.2
92	11.4	11.5 - 11.9	12.0 - 15.8	15.9 - 16.5	16.6 - 17.9	18.0	11.1	11.2 - 11.6	11.7 - 15.4	15.5 - 16.1	16.2 - 17.5	17.6
93	11.6	11.7 - 12.1	12.2 - 16.0	16.1 - 16.8	16.9 - 18.3	18.4	11.3	11.4 - 11.8	11.9 - 15.7	15.8 - 16.4	16.5 - 17.8	17.9
94	11.9	12.0 - 12.4	12.5 - 16.4	16.5 - 17.2	17.3 - 18.7	18.8	11.5	11.5 - 12.0	12.1 - 16.0	16.1 - 16.7	16.8 - 18.1	18.2
95	12.1	12.2 - 12.6	12.7 - 16.7	16.8 - 17.5	17.6 - 19.1	19.2	11.7	11.8 - 12.2	12.3 - 16.2	16.3 - 17.0	17.1 - 18.5	18.6
96	12.3	12.4 - 12.8	12.9 - 17.0	17.1 - 17.8	17.9 - 19.4	19.5	12.0	12.1 - 12.5	12.6 - 16.5	16.6 - 17.3	17.4 - 18.8	18.9
97	12.5	12.6 - 13.0	13.1 - 17.3	17.4 - 18.1	18.2 - 19.7	19.8	12.2	12.3 - 12.7	12.8 - 16.9	17.0 - 17.7	17.8 - 19.2	19.3
98	12.7	12.8 - 13.2	13.3 - 17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 20.1	20.2	12.4	12.5 - 12.9	13.0 - 17.2	17.3 - 18.0	18.1 - 19.6	19.7
99	13.0	13.1 - 13.5	13.6 - 17.9	18.0 - 18.7	18.8 - 20.4	20.5	12.6	12.7 - 13.2	13.3 - 17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 20.0	20.1
100	13.2	13.3 - 13.7	13.8 - 18.2	18.3 - 19.0	19.1 - 20.7	20.8	12.9	13.0 - 13.4	13.5 - 17.9	18.0 - 18.7	18.8 - 20.4	20.5
101	13.4	13.5 - 13.9	14.0 - 18.4	18.5 - 19.3	19.4 - 21.1	21.2	13.1	13.2 - 13.7	13.8 - 18.2	18.3 - 19.1	19.2 - 20.9	21.0
102	13.7	13.8 - 14.2	14.3 - 18.7	18.8 - 19.5	19.7 - 21.4	21.5	13.3	13.4 - 13.9	14.0 - 18.5	18.6 - 19.4	19.5 - 21.2	21.3
103	13.9	14.0 - 14.5	14.6 - 19.0	19.1 - 19.9	20.0 - 21.7	21.8	13.4	13.5 - 14.1	14.2 - 18.9	19.0 - 19.8	19.9 - 21.7	21.8
104	14.1	14.2 - 14.7	14.8 - 19.4	19.5 - 20.3	20.4 - 22.2	22.3	13.7	13.8 - 14.4	14.5 - 19.2	19.3 - 20.1	20.2 - 22.0	22.1
105	14.4	14.5 - 15.0	15.1 - 19.7	19.8 - 20.6	20.7 - 22.5	22.6	13.9	14.0 - 14.6	14.7 - 19.6	19.7 - 20.5	20.6 - 22.4	22.6
106	14.5	14.6 - 15.2	15.3 - 20.1	20.2 - 21.0	21.1 - 22.9	23.0	14.2	14.3 - 14.9	15.0 - 20.0	20.1 - 20.9	21.0 - 22.9	23.0
107	14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 20.6	20.6 - 21.4	21.5 - 23.4	23.5	14.4	14.5 - 15.1	15.2 - 20.3	20.4 - 21.3	21.4 - 23.4	23.5

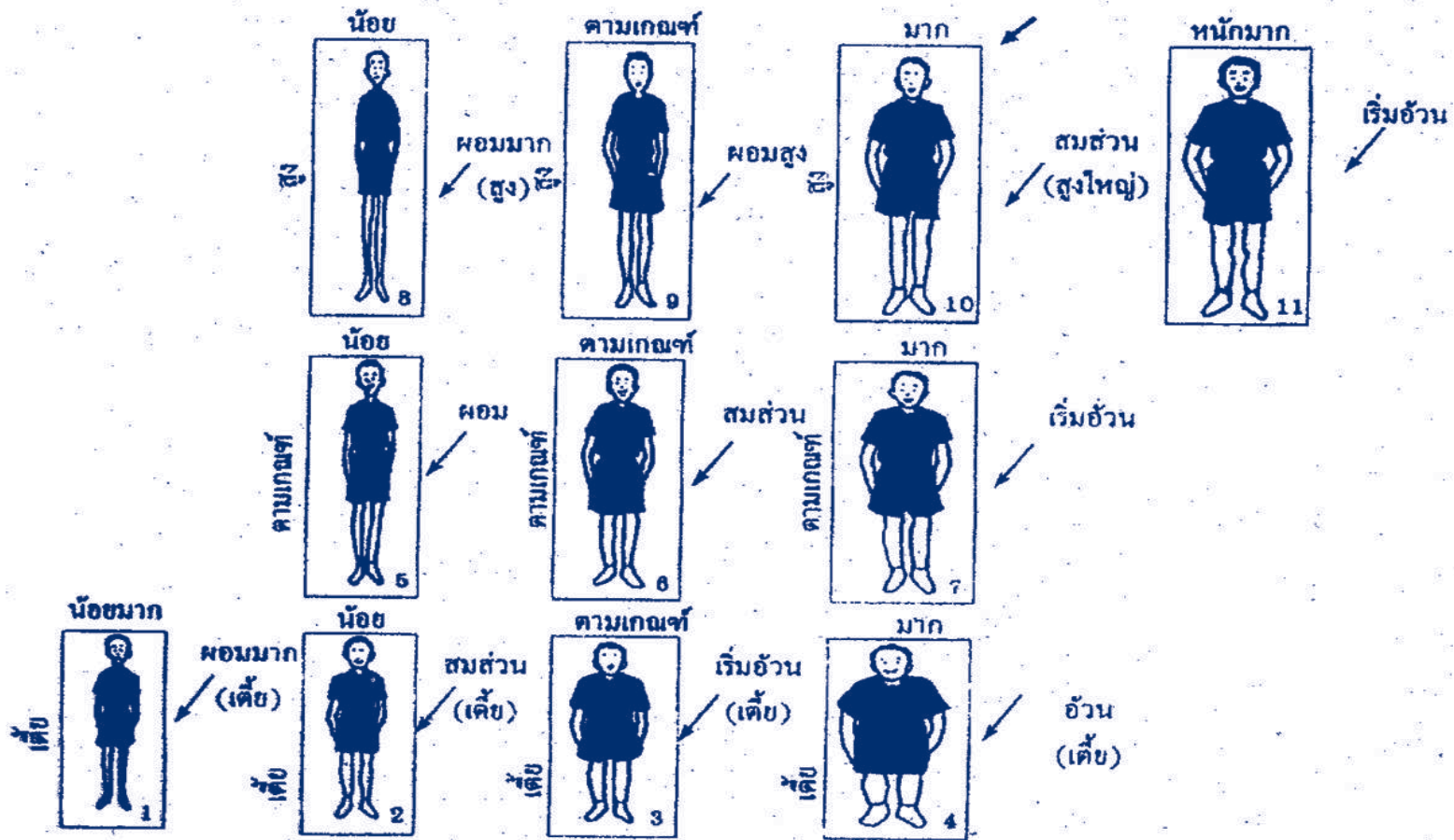
ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง (ซ.ม.)	เพศชาย: น้ำหนัก (กิโลกรัม)						เพศหญิง: น้ำหนัก (กิโลกรัม)					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	<-2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	> +3 S.D.	<-2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	<+3 S.D.
108	15.0	15.1 - 15.7	15.8 - 20.8	20.9 - 21.7	21.8 - 23.7	23.8	14.7	14.8 - 15.4	15.5 - 20.7	20.8 - 21.7	21.8 - 23.8	23.9
109	15.3	15.4 - 16.0	16.1 - 21.1	21.2 - 22.1	22.2 - 24.2	24.3	14.9	15.0 - 15.6	15.7 - 21.1	21.2 - 22.2	22.3 - 24.3	24.4
110	15.6	15.7 - 16.3	16.4 - 21.6	21.7 - 22.7	22.8 - 24.8	24.9	15.2	15.3 - 15.9	16.0 - 21.5	21.6 - 22.6	22.7 - 24.7	24.8
111	15.9	16.0 - 16.6	16.7 - 22.0	22.1 - 23.1	23.2 - 25.2	25.3	15.4	15.5 - 16.2	16.3 - 21.9	22.0 - 23.1	23.2 - 25.4	25.5
112	16.1	16.2 - 16.8	16.9 - 22.3	22.4 - 23.5	23.6 - 25.7	25.8	15.7	15.8 - 16.5	16.6 - 22.3	22.4 - 23.5	23.6 - 25.8	25.9
113	16.4	16.5 - 17.1	17.2 - 22.8	22.9 - 24.0	24.1 - 26.3	26.4	16.0	16.1 - 16.8	16.9 - 22.8	22.9 - 24.0	24.1 - 26.4	26.5
114	16.7	16.8 - 17.4	17.5 - 23.3	23.4 - 24.5	24.6 - 26.9	27.0	16.3	16.4 - 17.1	17.2 - 23.2	23.3 - 24.5	24.6 - 27.0	27.1
115	17.0	17.1 - 17.8	17.9 - 23.8	23.9 - 25.0	25.1 - 27.4	27.5	16.6	16.7 - 17.4	17.5 - 23.7	23.8 - 25.0	25.1 - 27.6	27.7
116	17.3	17.4 - 18.1	18.2 - 24.2	24.3 - 25.5	25.6 - 28.1	28.2	16.8	16.9 - 17.6	17.7 - 24.3	24.4 - 25.3	25.7 - 28.3	28.4
117	17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 24.8	24.9 - 26.1	26.2 - 28.8	28.9	17.1	17.2 - 17.9	18.0 - 24.7	24.8 - 26.1	26.6 - 28.9	29.0
118	18.0	18.1 - 18.8	18.9 - 25.2	25.3 - 26.6	26.7 - 29.4	29.5	17.4	17.5 - 18.3	18.4 - 25.3	25.5 - 26.7	26.8 - 29.6	29.7
119	18.3	18.4 - 19.1	19.2 - 25.8	25.9 - 27.2	27.0 - 30.1	30.2	17.7	17.8 - 18.6	18.7 - 25.8	25.9 - 27.4	27.5 - 30.4	30.5
120	18.6	18.7 - 19.4	19.5 - 26.4	26.5 - 27.9	28.0 + 30.8	30.9	18.1	18.2 - 19.0	19.1 - 26.5	26.6 - 28.1	28.2 - 31.3	31.4
121	18.9	19.0 - 19.7	19.8 - 26.9	27.0 - 28.5	28.6 - 31.5	31.7	18.4	18.5 - 19.3	19.4 - 27.1	27.2 - 28.7	28.8 - 31.9	32.0
122	19.3	19.4 - 20.1	20.2 - 27.5	27.6 - 29.1	29.2 - 32.3	32.4	18.7	18.8 - 19.6	19.7 - 27.7	27.8 - 29.4	29.5 - 32.8	32.9
123	19.6	19.7 - 20.4	20.5 - 28.0	28.1 - 29.7	29.8 - 33.0	33.1	19.0	19.1 - 19.9	20.0 - 28.4	28.5 - 30.2	30.3 - 33.8	33.9
124	20.0	20.1 - 20.8	20.9 - 28.7	28.8 - 30.4	30.5 - 33.9	34.0	19.4	19.5 - 20.4	20.5 - 29.1	29.2 - 30.9	31.0 - 34.7	34.8
125	20.3	20.4 - 21.2	21.3 - 29.3	29.4 - 31.0	31.1 - 34.5	34.6	19.7	19.8 - 20.7	20.8 - 29.8	29.9 - 31.8	31.9 - 35.7	35.8
126	20.7	20.8 - 21.6	21.7 - 29.9	30.0 - 31.7	31.8 - 35.3	35.4	19.9	20.0 - 21.0	21.1 - 30.5	30.6 - 32.6	32.7 - 36.7	36.8
127	21.1	21.2 - 22.0	22.1 - 30.7	30.8 - 32.6	32.7 - 36.3	36.4	20.3	20.4 - 21.5	21.6 - 31.3	31.4 - 33.4	33.5 - 37.7	37.8
128	21.4	21.5 - 22.4	22.5 - 32.1	31.4 - 33.3	33.4 - 37.1	37.2	20.6	20.7 - 21.8	21.9 - 32.0	32.1 - 34.2	34.3 - 38.6	38.7
129	21.8	21.9 - 22.8	22.9 - 32.3	32.2 - 34.1	34.2 - 38.1	38.2	21.0	21.1 - 22.2	22.3 - 32.8	32.9 - 35.2	35.3 - 39.8	39.9
130	22.1	22.2 - 23.2	23.3 - 32.9	33.0 - 35.0	35.1 - 39.2	39.3	21.3	21.4 - 22.6	22.7 - 33.7	33.8 - 36.1	36.2 - 40.9	41.0

ตารางแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง (ซ.ม.)	เพศชาย: น้ำหนัก (กิโลกรัม)						เพศหญิง: น้ำหนัก (กิโลกรัม)					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	<-2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	>+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	> +3 S.D.	<-2 S.D.	-2 S.D. ถึง <-1.5 S.D.	-1.5 S.D. ถึง +1.5 S.D.	+1.5 S.D. ถึง +2 S.D.	>+2 S.D. ถึง +3 S.D.	<+3 S.D.
131	22.5	22.6 - 23.7	23.8 - 33.7	33.8 - 35.9	36.0 - 40.3	40.4	21.7	21.8 - 23.0	23.1 - 34.5	34.6 - 37.0	37.1 - 42.0	42.1
132	23.1	23.1 - 24.2	24.3 - 34.6	34.7 - 36.8	36.9 - 41.4	41.5	22.1	22.2 - 23.4	23.5 - 35.3	35.4 - 37.9	38.0 - 43.1	43.2
133	23.4	23.5 - 24.6	24.7 - 35.4	35.5 - 37.8	37.9 - 42.5	42.6	22.5	22.6 - 23.9	24.0 - 36.2	36.3 - 38.8	38.9 - 44.2	44.3
134	23.8	23.9 - 25.1	25.2 - 36.2	36.3 - 38.7	38.8 - 43.6	43.7	22.9	23.0 - 24.3	24.4 - 37.1	37.2 - 39.9	40.0 - 45.4	45.5
135	24.3	24.4 - 25.6	25.7 - 37.1	37.2 - 39.6	39.7 - 44.7	44.8	23.2	23.3 - 24.8	24.9 - 38.0	38.1 - 40.8	40.9 - 46.4	46.5
136	24.7	24.8 - 26.0	26.1 - 37.9	38.0 - 40.5	40.6 - 45.7	45.8	23.7	23.8 - 25.3	25.4 - 38.9	39.0 - 41.8	41.9 - 47.6	47.7
137	25.2	25.3 - 26.5	26.6 - 38.8	38.9 - 41.4	41.5 - 46.8	46.9	24.1	24.2 - 25.8	25.9 - 39.8	39.9 - 42.7	42.8 - 48.6	48.7
138	25.6	25.7 - 27.0	27.1 - 39.6	39.7 - 42.4	42.5 - 47.8	47.9	24.6	24.7 - 26.3	26.4 - 40.6	40.7 - 43.6	43.7 - 49.6	49.7
139	26.1	26.2 - 27.5	27.6 - 40.4	40.5 - 43.2	43.3 - 48.7	48.8	25.1	25.5 - 26.9	27.0 - 41.6	41.7 - 44.6	44.7 - 50.7	50.8
140	26.5	26.6 - 28.1	28.2 - 41.2	41.3 - 44.1	44.2 - 49.8	49.9	25.7	25.8 - 27.5	27.6 - 42.4	42.5 - 45.5	45.6 - 51.8	51.9
141	27.0	27.1 - 28.6	28.7 - 42.0	42.1 - 44.9	45.0 - 50.7	50.8	26.1	26.2 - 28.1	28.2 - 43.4	43.5 - 46.6	46.7 - 52.9	53.0
142	27.5	27.6 - 29.1	29.2 - 42.8	42.9 - 45.7	45.8 - 51.5	51.6	26.7	26.8 - 28.7	28.8 - 44.3	44.4 - 47.5	47.6 - 53.8	53.9
143	28.0	28.1 - 29.6	29.7 - 43.5	43.5 - 46.5	46.6 - 52.5	52.6	27.3	27.4 - 29.4	29.5 - 45.2	45.3 - 48.4	48.5 - 54.7	54.8
144	28.5	28.6 - 30.2	30.3 - 44.3	44.4 - 47.3	47.4 - 53.4	53.5	28.0	28.1 - 30.1	30.2 - 46.1	46.2 - 49.3	49.4 - 55.7	55.8
145	29.1	29.2 - 30.8	30.9 - 45.2	45.3 - 48.2	48.3 - 54.4	54.5	28.6	28.7 - 30.7	30.8 - 47.0	47.1 - 50.3	50.4 - 56.8	56.9
146	29.6	29.7 - 31.3	31.4 - 45.9	46.0 - 49.0	49.1 - 55.3	55.4	29.3	29.4 - 31.5	31.6 - 47.9	48.0 - 51.2	51.3 - 57.7	57.8
147	30.2	30.3 - 31.9	32.0 - 46.7	46.8 - 49.9	50.0 - 56.2	56.3	30.1	30.2 - 32.3	32.4 - 48.8	48.9 - 52.1	52.2 - 58.6	58.7
148	30.8	30.9 - 32.5	32.6 - 47.6	47.7 - 50.8	50.9 - 57.2	57.3	30.8	30.9 - 33.0	33.1 - 49.7	49.8 - 53.0	53.1 - 59.5	59.6
149	31.4	31.5 - 33.2	33.3 - 48.4	48.5 - 51.6	51.7 - 58.0	58.1	31.4	31.5 - 33.8	33.9 - 50.5	50.6 - 53.8	53.9 - 60.3	60.4
150	32.0	32.1 - 33.8	33.9 - 49.1	49.2 - 52.4	52.5 - 58.9	59.0	32.2	32.3 - 34.6	34.7 - 51.4	51.5 - 54.7	54.8 - 61.2	61.3
151	32.7	32.8 - 34.5	34.6 - 49.9	50.0 - 53.2	53.3 - 59.7	59.8	33.0	33.1 - 35.4	35.5 - 52.2	52.3 - 55.5	55.6 - 62.0	62.1
152	33.2	33.3 - 35.1	35.2 - 50.7	50.7 - 54.0	54.1 - 60.5	60.6	33.7	33.8 - 36.1	36.2 - 53.0	53.1 - 56.3	56.4 - 62.8	62.9
153	33.9	34.0 - 35.9	36.0 - 51.5	51.6 - 54.8	54.9 - 61.3	61.4	34.5	34.6 - 36.9	37.0 - 53.8	53.9 - 57.1	57.2 - 63.6	63.7
154	34.5	34.6 - 36.5	36.6 - 52.3	52.4 - 55.6	55.7 - 62.1	62.2	35.2	35.3 - 37.6	37.7 - 54.6	54.7 - 57.9	58.0 - 64.4	64.5

ภาพจำลองลักษณะรูปร่างของเด็กขนาดต่าง ๆ กัน ที่มีอายุเท่ากัน
ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ

ตาราง 26 การใช้ดัชนีร่วมในการแปลผลภาวะโภชนาการหรือการเจริญเติบโต

ลำดับ ที่	ดัชนี			การแปลผลภาวะโภชนาการ หรือการเจริญเติบโต
	น้ำหนัก ตามอายุ	ส่วนสูง ตามอายุ	น้ำหนัก ตามเกณฑ์ส่วนสูง	
1	น้อยกว่าเกณฑ์ มาก	เตี้ย	พอม	เป็นเด็กที่ขาดอาหารจนมีผลให้ตัวเตี้ยและการขาด อาหารยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง
2	น้อยกว่าเกณฑ์	เตี้ย	สมส่วน	น้ำหนักมีน้อยกว่าเกณฑ์มีผลจากความเตี้ยซึ่งเป็นผล จากการขาดอาหารมานานในอดีต ปัจจุบันมีรูปร่าง เตี้ย สมส่วนไม่ถึงกับพอม
3	ตามเกณฑ์	เตี้ย	เริ่มอ้วน	อาจขาดอาหารมานานในอดีต แต่ปัจจุบันได้รับ อาหารเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านพลังงาน ควรกระตุ้น การเจริญเติบโตด้านส่วนสูงด้วยการออกกำลังกาย
4	มากเกินไปเกณฑ์	เตี้ย	อ้วน	อาจขาดอาหารนานในอดีต ทำให้ตัวเตี้ย แต่ปัจจุบัน ได้รับอาหารเกินมาก จนเป็นเด็กอ้วนเตี้ย
5	น้อยกว่าเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	พอม	เด็กเติบโตปกติดี แต่ขณะนี้ขาดอาหาร น้ำหนักจึง น้อยกว่าเกณฑ์และรูปร่างพอม (เติบโตปกติแต่พอม)
6	ตามเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	สมส่วน	เด็กเติบโตปกติดี ทั้งน้ำ หนักและส่วนสูง
7	มากเกินไปเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	เริ่มอ้วน	เด็กเติบโตปกติดี แต่เริ่มได้อาหารมากเกินไปหรือ ออกกำลังกายน้อยไป น้ำ หนักจึงค่อนข้างมาก และ เริ่มอ้วน
8	น้อยกว่าเกณฑ์	สูง	พอม	เป็นเด็กพอมสูงมีอัตราการเติบโตด้านโครงสร้าง ค่อนข้างดี แต่ขณะนี้ได้พลังงานจากอาหารไม่มากพอ กับการเพิ่มของส่วนสูง มักเป็นเด็กที่เข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งส่วนสูงจะเพิ่มเร็วมาก
9	ตามเกณฑ์	สูง	พอม	เป็นเด็กลักษณะเดียวกันกับลำดับที่ 8 แต่อาจไม่ถึงกับ ขาดอาหารมาก แต่เป็นจังหวะที่เด็กวัยรุ่นยืดตัว แต่ถ้า การเพิ่มของส่วนสูงชะลอตัวลง น้ำหนักมักจะปรับตัว ให้สมดุลกับส่วนสูงดีขึ้น
10	มากเกินไปเกณฑ์	สูง	สมส่วน	เป็นเด็กสูงใหญ่ แม้น้ำหนักตามเกณฑ์อายุจะมาก แต่ก็มีส่วนสูงมาด้วย สมดุลกับน้ำหนัก จึงถือว่า มีภาวะโภชนาการปกติ
11	มากเกินไปเกณฑ์	สูง	อ้วน	เป็นเด็กสูงใหญ่และเริ่มได้อาหารมากเกินไปหรือ ออกกำลังกายน้อยไป น้ำหนักจึงค่อนข้างมากและ เริ่มอ้วน

การประเมินเด็กเป็นกลุ่ม เพื่อค้นหาภาวะทุพโภชนาการนั้น ควรใช้ดัชนีทั้ง 3 ตัว เช่น การใช้ดัชนีแต่ละดัชนีจะสามารถแปลผลได้ ดังนี้

น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ อัตราร้อยละของเด็กที่มีน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ จะบ่งชี้ขนาดของปัญหาการขาดสารอาหาร โปรตีน และพลังงาน ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตทั้งน้ำหนักและส่วนสูงโดยรวมว่ามีมากน้อยเพียงใด มักใช้เป็นข้อมูลติดตามภาพรวมของทุพโภชนาการด้านการขาดสารอาหารในระบบเฝ้าระวังทางโภชนาการและการติดตามประเมินผลต่างๆ

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ อัตราร้อยละของเด็กที่มีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุต่ำกว่าเกณฑ์ หรือเตี้ย จะบ่งชี้ว่าเด็กมีการขาดสารอาหารอย่างเรื้อรังเป็นเวลายาวนานในอดีต มักจะสัมพันธ์กับฐานะเศรษฐกิจที่ยากจน จึงได้ดัชนีบ่งชี้ระดับการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นหรือประเทศนั้นๆ ได้ตัวหนึ่ง

ภาคผนวก จ

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) โดยใช้สูตร

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{K=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
R_{mnk}	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ($m=1, 2, 3, \dots, M$; $n=1, 2, 3, \dots, N$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)
$\bar{R}_{nk}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mnk}}{M}$$

K	แทน	จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
M	แทน	จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด
I	แทน	จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

จากการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยกำหนดให้มีผู้ประเมิน 3 คน คือ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 2 คน แล้วนำมาคำนวณตามสูตรรายละเอียดดังนี้

$$\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}| = 50.02$$

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด 47 คุณลักษณะ

N แทน จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด 6 คน

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด 3 คน

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด คือ 3

$$RAI = 1 - \frac{50.02}{(47)(6)(3-1)(3-1)}$$

$$= 1 - \frac{52.02}{1,128}$$

$$= 1 - 0.044$$

$$= 0.956$$

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) ของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 คือ .96

รายชื่อคณะทำงาน

ที่ปรึกษา

1. นายอัมพร พิณะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางภาวิณี แสนทวีสุข	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
2. นางกัญญา แสนวงษ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
3. นางสาวกอบกุล สุขชะ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
4. นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
5. นางสาวนันทพร ณ พัทลุง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
6. นางสาวปิยพร สุขเสียง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ประมวลข้อมูลทางสถิติ

นายสมโภชน์ หลักฐาน	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สพป.ศรีสะเกษ เขต 1

ผู้เขียนรายงานและบรรณาธิการ

1. นางวาทีณี ธีระตระกูล	ข้าราชการบำนาญ
2. นางเอมอร รสเครือ	ข้าราชการบำนาญ
3. นางทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา	ข้าราชการบำนาญ
4. นางสาวเน่งน้อย แจ้งศิริกุล	ข้าราชการบำนาญ
5. นางรุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี	ข้าราชการบำนาญ
6. ผศ.อุไรวรรณ มีเพียร	ข้าราชการบำนาญ
7. นางจุฬาลักษณ์ พงษ์สังข์	ข้าราชการบำนาญ

8. นางสาวอุทัย ธารมรรค	ข้าราชการบำนาญ	
9. นางนิทรา ช่อสูงเนิน	ข้าราชการบำนาญ	
10. นางวรรณภา มั่งปู้แวน	ข้าราชการบำนาญ	
11. นางอรทัย เลาลงกรณ์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	
12. นายสมบัติ เนตรสว่าง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.สระบุรี เขต 1
13. นายชัยวุฒิ สีนธุงศานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.นครราชสีมา เขต 1
14. นางสุรัสวดี จันทรงกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ปทุมธานี เขต 1
15. นางทริณญา รุ่งแจ้ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
16. นางเพ็ญศรี ศรีรอด ประเทียบอินทร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ชุมพร เขต 2
17. นางสาวจิตติมา เรืองสกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.นราธิวาส เขต 2
18. นางสุนิทรพา พรหมมล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.เชียงใหม่ เขต 1
19. นางปฤษฎา คำรงค์ชีพ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.พะเยา เขต 2
20. นายบรรพต ชันคำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.เชียงราย เขต 1
21. นายประชัน แสนใจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2
22. นางดวงทิพย์ เพ็ชรนิล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.สุพรรณบุรี เขต 1
23. นางสาวศิวพร นิลสุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.กาฬสินธุ์ เขต 1
24. นางสาวชุตินันท์ จันทรเสนานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ปราจีนบุรี เขต 1
25. นางสุพร โชขัต	ครู โรงเรียนอนุบาลตรัง	สพป.ตรัง เขต 1
26. นางสาวจีเรียง บุญสม	ครู โรงเรียนบ้านทุ่งมะขามเต่า	สพป.กาญจนบุรี เขต 1
27. นายกว้าง ผลสุข	ครู โรงเรียนบ้านค้อโนนเพ็ก	สพป.ศรีสะเกษ เขต 2
28. นางพิกุล สุรินทร์	ครู โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์	สพป.นครสวรรค์ เขต 1
29. นางจำลองลักษณ์ ก้อนทอง	ครู โรงเรียนชุมชนบึงบา	สพป.ปทุมธานี เขต 2
30. นางสาวปณิตา ศิลารักษ์	ครู โรงเรียนบ้านหนองขาม	สพป.ราชบุรี เขต 1
31. นางสาวกัณฑ์วีร์ ตันติมาลา	ครู โรงเรียนอนุบาลลพบุรี	สพป.ลพบุรี เขต 1
32. นางภาวิณี แสนทวิสุข	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	
33. นางกันยา แสนวงษ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	

34. นางสาวกอบกุล สุขชะ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
35. นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
36. นางสาวนันทพร ณ พัทลุง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
37. นางสาวปิยพร สุขเสียง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมการศึกษาปฐมวัย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โทรศัพท์ 0 2288 5774

Website : <https://www.facebook.com/eceacademicobec>